

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Jubileusz 95-lecia biblioteki publicznej w Zamościu	3
Spotkanie z Witem Stwoszem	7
Otwarcie nowej siedziby GBP w Skierbieszowie	9
Książka musi żyć... Wspomnienie o W. Białasiewiczzu	11
Praca z seniorami w Książnicy Zamojskiej	14
Projekt <i>Wkręceni w czytanie</i>	16
<i>Narodowe Czytanie 2016</i> w Zamościu	17

RELACJE

II Ogólnopolska Konferencja Oprawoznaczcza <i>Introligatorzy i ich klienci</i>	20
Relacja ze szkolenia <i>Od projektu do efektu</i> – oferta szyta na miarę	22
<i>Literacki Woodstock</i>	30

POMOCE METODYCZNE

Scenariusz zajęć <i>Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu</i>	36
Scenariusz zajęć <i>Strach boi się odważnych...</i>	39
<i>Jestem sobie mały miś...</i> Regulamin konkursu	41

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Stanisław Bojarczuk (1869-1956). Zestawienie bibliograficzne	43
Nabytki regionalne Książnicy Zamojskiej	50

NASZE RECENZJE

Piotr Owcarz <i>Kochanek carycy</i>	59
James Bowen <i>Kot Bob i ja</i>	60

KRONIKA	62
----------------------	----

WYDAWCA

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Zespół redakcyjny

Anna Kalniuk

Danuta R. Kawałko

Joanna Kołtun

Halina Zielińska – red. nacz.

Redakcja techniczna

Anna Kalniuk

Projekt okładki

Leszek Wygachiewicz

Adres redakcji

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Dział Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa

ul. Kamienna 20

tel. 84 627 11 54 w. 27

e-mail: promocja@biblioteka.zamosc.pl

Druk okładki

Drukarnia ZAMDRUK, 22-400 Zamość, ul. Kościuszki 2A

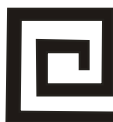
tel./fax 84 639 27 97

Powielanie i oprawa

Dział OAiK Książnicy Zamojskiej

Na okładce wykorzystano fotografie ze zbiorów Książnicy Zamojskiej i GBP Skierbieszów

NAKLAD 50 egz.

Jubileusz 95-lecia biblioteki publicznej w Zamościu

W 2016 roku przypada jubileusz 95-lecia biblioteki publicznej w Zamościu. Centralnym wydarzeniem obchodów było seminarium poświęcone czytelnictwu, które odbyło się 26 października. Wzięło w nim udział wielu gości, co należy odbierać jako wyraz uznania dla pracy biblioteki.

M.in. swoją obecnością zaszczytili jubileuszowe seminarium parlamentarzyści: posłanki i posłowie Genowefa Tokarska, Kornelia Wróblewska, Jerzy Zawisła. Obecni byli przedstawiciele samorządów w osobach Andrzeja Wnuka – prezydenta Miasta Zamość, Jana Wojciecha Matwiejczuka – przewodniczącego Rady Miejskiej w Zamościu, Jerzego Zawadzkiego – sekretarza Starostwa Powiatowego w Zamościu, radni Rady Miejskiej w Zamościu: Marek Kudela – przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji, Piotr Kurzępa, Adam Kutyla, Dorota Nowosad, Marta Pfeifer, Maria Stręciwilk-Gościcka, Wanda Sędlak, Krzysztof Sowa. W seminarium uczestniczyli także: Jadwiga Kijek – skarbnik Miasta Zamość, Bogdan Kawalko – dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Krzysztof Markowski - dyrektor Urzędu Statystycznego w Lublinie oraz Marek Tatarski – kierownik Zamojskiego Oddziału Urzędu Statystycznego, Jakub Żygawski – dyrektor Archiwum Państwowego w Zamościu, dyrektorzy Urzędu Miasta Zamość, z którymi biblioteka współpracuje, m.in. Małgorzata Bzówka – dyrektor Wydziału Kultury i Sportu, Barbara Zarębska – kierownik Wydziału Infrastruktury Społecznej Starostwa Powiatowego w Zamościu, przedstawiciele biur parlamentarzystów. Na seminarium nie zabrakło bibliotekarzy. Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. H. Łopacińskiego w Lublinie reprezentowali dyrektorzy Tadeusz Sławewski i Grzegorz Figiel oraz Małgorzata Pieczykolan – przewodnicząca Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Lublinie. Byli również dyrektorzy i bibliotekarze powiatowych i miejskich bibliotek publicznych województwa lubelskiego, bibliotek publicznych powiatu zamojskiego, bibliotek akademickich, pedagogicznych i szkolnych. Wśród nich Anastazja Śniechowska-Karpińska – dyrektor biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Lublinie oraz Piotr Tokarczuk – dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, reprezentujący biblioteki, z którymi Książnica współpracuje w ramach projektu Lubelska Biblioteka Wirtualna. Obecni byli również przedstawiciele szkół, zamojskich instytucji kultury i oświaty, stowarzyszeń i instytucji, z którymi biblioteka współpracuje, regionaliści, czytelnicy i sympatycy biblioteki, obecni i byli pracownicy biblioteki publicznej w Zamościu oraz przedstawiciele mediów.

Liczni goście zabierali głos, wyrażając uznanie dla osiągnięć Książnicy Zamojskiej oraz realizowanej współpracy. Na adres dyrektora wpłynęły 34 listy gratulacyjne, dyplomy i życzenia, m.in. od Sławomira Sosnowskiego – Marszałka Województwa Lubelskiego, Krzysztofa Grabczuka – Wicemarszałka Województwa Lubelskiego, Jana Krajewskiego – prezesa Polskiego Związku Bibliotek, członka Krajowej Rady Bibliotecznej, Sławomira Bartnika – zamojskiego księgarza i regionalisty. Książnica otrzymała w prezencie 45 interesujących książek oraz akwarelę *Ratusz* Stanisława Pasiecznego (od Rady Nadzorczej i Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej im. J. Zamoyskiego w Zamościu) i ekslibris *Jubileusz 500 lat Ekslibrisu Polskiego* Krzysztofa Marka Bąka (od Zamojskiego Towarzystwa *Renesans*).

W programie seminarium znalazły się wystąpienia: dr. Romana Chymkowskiego (Biblioteka Narodowa i Uniwersytet Warszawski), *Problemy współczesnego czytelnictwa*, krytyka literackiego Jarosława Czechowicza *Niedobór i nadmiar. Czytelnictwo a rynek wydawniczy z perspektywy recenzenta*, Joanny Chapskiej (WBP w Lublinie) *Dyskusyjne Kluby Książki a czytelnictwo*, Danuty R. Kawalko (Książnica Zamojska) prezentacja wydawnictw jubileuszowych: *Księgozbiory rodziny Zamoyskich* oraz *Bibliografia biblioteki publicznej w Zamościu do 2015 roku* autorstwa Marzeny Rosiak.

W ramach obchodów jubileuszowych eksponowano dwie wystawy *Kolekcje w zbiorach Książnicy Zamojskiej* i *Wydawnictwa biblioteki publicznej w Zamościu*. Wydano 2 publikacje książkowe: *Księgozbiory rodziny Zamoyskich. Materiały z sesji naukowej. Zamość 16 października 2015 roku* i *Bibliografia biblioteki publicznej w Zamościu do 2015 roku* autorstwa M. Rosiak oraz materiały promocyjne (folder, zakładki, znaczki pocztowe), które otrzymali goście jubileuszowego seminarium.

Wystąpienie Danuty R. Kawalko – dyrektora Książnicy Zamojskiej im. S. K. Zamoyskiego w Zamościu podczas jubileuszowego seminarium

Historia biblioteki publicznej w Zamościu sięga 1921 roku. Biblioteka na przestrzeni dziesięcioleci zmieniała swoją nazwę i obszar oddziaływania (miejaska, powiatowa, wojewódzka). Od 1999 roku posiada status samorządowej instytucji kultury, której organizatorem jest Miasto Zamość, realizującej zadania powiatu grodzkiego. Powierzono jej także pełnienie zadań powiatowych, na podstawie podpisywanego każdego roku porozumienia pomiędzy Starostwem Powiatowym w Zamościu i Urzędem Miasta Zamość oraz umowy między Urzędem Miasta i biblioteką. Od 2006 roku biblioteka nosi imię Stanisława Kostki Zamoyskiego – XII ordynata Ordynacji Zamojskiej, twórcy Biblioteki Ordynacji Zamojskiej, zaś od roku 2008 nazwę Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu. Zawsze była biblioteką publiczną. Zaspakajała potrzeby

oświatowe, kulturalne i informacyjne ogółu społeczeństwa oraz uczestniczyła w upowszechnianiu wiedzy i kultury, zapewniając dogodny dostęp do materiałów i informacji. Czytelnikiem i użytkownikiem biblioteki publicznej może być każdy, kto ma potrzebę skorzystania z jej usług.

Obecnie sieć bibliotek publicznych Książnicy Zamojskiej tworzą Biblioteka Główna, sześć bibliotek filialnych i 4 punkty biblioteczne. Książnica Zamojska zatrudnia 50 osób. Dysponuje księgozbiorem liczącym ponad 263 tysięcy woluminów. W 2015 r. zarejestrowała blisko 14 tysięcy czytelników, którzy wypożyczyli 263 tysiące książek do domu i skorzystali z ponad 36 tysięcy jednostek zbiorów na miejscu. Jest biblioteką nowoczesną, w której zautomatyzowane są wszystkie procesy biblioteczne. Oprócz zadań podstawowych (gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów i informacji), prowadzi szeroko zakrojone działania edukacyjno-kulturalne, skierowane do różnych grup odbiorców z terenu miasta Zamość i powiatu zamojskiego, a także działania o skali ogólnopolskiej (m.in. na rzecz osób z niepełnosprawnością). W 2015 roku biblioteka zorganizowała 1 223 formy pracy edukacyjno-kulturalnej, w których wzięło udział 41 382 uczestników. Od 2015 roku posiada bibliotekę cyfrową, gdzie udostępnia w postaci cyfrowej ponad 1 800 dokumentów, głównie z będącego w depozycie księgozbioru klemensowskiego rodziny Zamojskich oraz dokumenty regionalne (czasopisma). Biblioteka Cyfrowa Książnicy Zamojskiej powstała w ramach projektu Lubelska Biblioteka Wirtualna, realizowanego w latach 2010-2015, współfinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013, Osi priorytetowej IV Społeczeństwo informacyjne, Działanie 4.1 Społeczeństwo informacyjne. Był to projekt kluczowy, w którym uczestniczyło dziewięciu partnerów – spoza Lublina Miasto Zamość i Książnica Zamojska. Liderem projektu było Miasto Lublin. Głównym jego celem było stworzenie platformy łączącej wyszukiwanie i dostęp do zbiorów cyfrowych, elektronicznych, baz danych i katalogów sześciu instytucji kultury (w tym pięciu bibliotek) uczestniczących w projekcie. Ponadto w ramach projektu Książnica urządziła nowoczesną pracownię digitalizacji, która kontynuuje proces cyfryzacji zbiorów rozpoczęty w projekcie. Od tego roku udostępniamy w ramach cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism ACADEMICA zbiory cyfrowe Biblioteki Narodowej – jest to dostęp do ponad 1 600 000 dokumentów.

Biblioteka podlega różnym procesom społecznym. Tu widoczne są przemiany demograficzne, którym podlega polskie społeczeństwo. Mają one wpływ na liczbę czytelników, ich strukturę wiekową i zawodową. Wyraźnie maleje liczba czytelników z najmłodszych grup wiekowych, rośnie zaś grupa seniorów. W bibliotece widoczny jest wszechobecny postęp techniczny, co ma swój wyraz w komputeryzacji, informatyzacji, a w końcu cyfryzacji. Tym samym zmieniają się proporcje nakładu pracy poświęcanego na realizację poszczególnych zadań. Wy-

chodząc naprzeciw zapotrzebowaniom społecznym, biblioteka z magazynu i wypożyczalni książek staje się także punktem informacyjnym oraz centrum kultury, gdzie coraz więcej miejsca zajmują zadania edukacyjno-kulturalne promujące książkę i czytelnictwo. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji nie zadawalającego stanu czytelnictwa w Polsce.

Planując temat dzisiejszego seminarium, zastanawialiśmy się co stanowi największą troskę współczesnej biblioteki publicznej. Zdecydowanie są to dwa zagadnienia – obecny stan czytelnictwa oraz możliwości pozyskiwania właściwej ilości nowości wydawniczych. Dlatego też czytelnictwu poświęcone jest seminarium. Zaś 9 listopada biblioteka wraz z Urzędem Statystycznym w Lublinie organizuje seminarium *Droga książki do biblioteki*, poświęcone polityce gromadzenia zbiorów. Jest to drugie seminarium we współpracy z Urzędem Statystycznym. Temat ubiegłoroczny to *Demografia a czytelnictwo*.

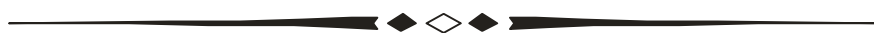
Serdecznie dziękuję w imieniu własnym i pracowników Książnicy Zamojskiej za wystąpienia gości i listy gratulacyjne. Dziękuję za wszystkie ciepłe słowa. Dziękuję za Państwa obecność. Za to, że świętujecie Państwo razem ze środowiskiem bibliotekarzy zamojskich dzisiejszy jubileusz.

Na zakończenie części oficjalnej dzisiejszego spotkania, z okazji Jubileuszu 95-lecia biblioteki publicznej w Zamościu pragnę złożyć wszystkim pracownikom Książnicy Zamojskiej serdeczne podziękowanie za wspólną pracę, codzienne zaangażowanie, za wszelkie inicjatywy, dyspozycyjność – szczególnie w ostatnich dniach. Pragnę życzyć wszystkim pracownikom, aby przychodzili tu z radością i trwali we wzajemnej życzliwości.

Pragnę poinformować, że zarówno seminarium, jak i inne przedsięwzięcia jubileuszowe (druk wydawnictw) mogły zostać zrealizowane dzięki wsparciu finansowemu Prezydenta Miasta Zamość, za co serdecznie dziękuję. Dziękuję także za tort jubileuszowy, na który zapraszam na zakończenie seminarium.

Dzisiejsze seminarium poprowadzi pani Joanna Chapska – pracownik Działu Instrukcyjno-Metodycznego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie. Dziękuję Panu dyrektorowi Tadeuszowi Sławeckiemu i Pani Joannie za wyrażenie zgody na taki udział w seminarium. Po pierwszym wystąpieniu Pana dra Romana Chymkowskiego będzie 10-minutowa przerwa. Po kolejnych dwóch referatach będzie prezentacja wydawnictw jubileuszowych, które przygotowała Książnica Zamojska. Spotkanie zakończy się skromnym poczęstunkiem.

Danuta R. Kawałko, Książnica Zamojska

Spotkanie z Witem Stwoszem

Z Oddziałem dla Dzieci i Młodzieży Książnicy Zamojskiej współpracuję od bardzo dawna. Z młodymi czytelnikami spotykam się najczęściej po to, aby opowiedzieć im, jak powstawały adresowane do dzieci książeczki o naszym mieście, których jestem autorką. Ilustracje do nich wykonali moi uczniowie z Liceum Plastycznego w Zamościu w ramach zajęć historii sztuki, które w szkole tej prowadzi już od trzydziestu lat. Chętnie biorę też udział w przygotowywaniu przez Książnicę innych wystaw, adresowanych do młodego czytelnika.

Tuż przed świętami Wielkiej Nocy zaproponowałam prezentację pt. *Ołtarz Wita Stwosza* między innymi dlatego, że w tym słynnym rzeźbiarskim dziele znajdują się sceny figuralne związane z ikonografią Wielkiego Tygodnia. Wystawa miała nie tylko – przy okazji świąt – przybliżyć młodym czytelnikom „Biblię z lipowego drzewa”, jak określił Ołtarz Mariacki poeta Konstanty Ildefons Gałczyński. Na ekspozycję składały się przede wszystkim duże fotogramy fragmentów Ołtarza, umieszczone w antyramach na sztaludze i na ścianach, a w bibliotecznych gablotach znalazły się różne wydania książki Antoniny Domańskiej pt. *Historia żółtej ciżemki*, której bohater – utalentowany wiejski chłopiec o imieniu Wawruś – trafia do pracowni Wita Stwosza. Tytułowa „żółta ciżemka” to safianowy trzewik z długim noskiem, znaleziony za Ołtarzem w czasie jego XIX-wiecznej konserwacji, wspomniany nawet w ówczesnych sprawozdaniach konserwatorskich. Na wystawie musiał więc znaleźć się but – wprawdzie współczesny – który swym kształtem przypominał nieco gotyckie obuwie. Na ekspozycji pokazane zostały także karty pocztowe reprodukcje dzieła Stwosza, niektóre pochodzące sprzed ponad 50. lat. Kolejnymi rekwizytami były książki i albumy reprezentujące literaturę fachową nie tylko o Ołtarzu, także o jego twórcy i innych jego dziełach. Udało się również znaleźć wycinki z prasy: na przykład obszerny tekst pt. *Ołtarz mój samotny jak ja sam*, z młodzieżowej gazety „Na przełaj”, który ukazał się w związku z 450 rocznicą śmierci artysty. Wśród wydawnictw był też „biały kruk” zamojskich zbiorów bibliotecznych – *Wit Stwosz w Krakowie* – dzieło wybitnego historyka sztuki i muzeologa Feliksa Koperę, „odbite w drukarni „Czasu” w 1907 roku” – stało się ono pretekstem do rozmowy o najstarszych zbiorach biblioteki, ich przechowywaniu i konserwacji, a także okazją do wyjaśnienia znaczenia samego określenia, bo białe kruki – jak i inne ptaki pozbawione pigmentu – są w przyrodzie zjawiskiem niezwykle rzadkim, unikatowym, tak jak wartościowa książka jest cennym, bo unikatowym obiektem w bibliotecznych zbiorach. Pokazując taki bibliofilski rarytas mówimy o książce i o tym jakie bogactwo treści w sobie zawiera, pokazujemy ilustracje, sposób ich umieszczenia i podkreślamy, jak ważna jest estetyczna strona książki – szata graficzna. Zaznaczamy również, że w dobie wirtualnych bibliotek i audiobooków spotkanie z materialnym, wyjątkowym dziełem z początku ubiegłego stulecia jest dla nas niezwykle cenne. Plan i scenariusz, a potem sam przebieg

moich spotkań na wystawie zależał od wieku ich uczestników i dostosowany był do charakteru i zainteresowań grupy.

Wracając do *Historii żółtej cizemki* – choć powieść ta została napisana ponad sto lat temu, jest nadal w kanonie lektur, a wielu zna ją z telewizyjnej adaptacji, która stała się aktorskim debiutem 11-letniego – dziś wybitnego – aktora Marka Kondrata. Czy ten może zbyt archaiczny język trafia dziś do młodego czytelnika? Może opowieść o mistrzu z Norymbergii i dziele jego życia ułatwi zrozumienie literackiego języka Antoniny Domańskiej. Za słowem podąża obraz, a może raczej idą razem w parze. Porozmawiajmy więc z dziećmi na przykład o książkowych ilustracjach – jakie powinny być, by chętnie sięgano po książkę i czy w ogóle książki należy ilustrować? Przecież i tak sami w końcu musimy wyobrazić sobie opisane sceny i wielkie 3-metrowe figury ołtarzowe dłuta Wita Stwosza.

Kolejny ważny punkt wszystkich naszych spotkań: oglądamy ilustracje pochodzące z różnych wydań powieści. Tu w Zamościu jest to dla nas ważne, ponieważ tutejsza Galeria-BWA znana jest ze swoich bogatych zbiorów ilustracji dla dzieci i to nie tylko w kraju, ale także za granicą. Od wielu lat na plenery na Roztoczu przyjeżdżają do nas właśnie ilustratorzy książek dla dzieci – na przykład Wanda Orlińska (*Historia żółtej cizemki* wyd. Czytelnik 1986), która w plenerach tych uczestniczy dziś razem z mężem Bogusławem i córką Zuzanną. Mielśmy też okazję poznać tu zmarłego niedawno Wiesława Majchrzaka (wyd. Nasza Księgarnia 1990) – malarza i wybitnego rysownika – ucznia Tadeusza Kulisiewicza – ilustratora takich dawnych pism dziecięcych jak „Miś” czy „Świerszczyk”. Na wystawie pokazuję też specjalnie poemat *Wit Stwosz* Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, bo oprawę graficzną tej książki wykonał inny uczestnik zamojskich – roztoczańskich plenerów – Andrzej Heidrich, artysta-grafik znany przede wszystkim jako projektant naszych banknotów.

Po ilustracjach książkowych oglądamy reprodukcje Ołtarza, wśród których szczególnie interesujące są te na wymienionych wcześniej kartach z połowy ubiegłego wieku, pochodzące z ogromnego zbioru moich ilustracji wykorzystywanych na zajęciach historii sztuki w Liceum Plastycznym. Uwagę przyciągają zwłaszcza te czarno-białe, bo lepiej widać na nich, że Wit Stwosz – artysta późnego gotyku – choć wyrzeźbił postacie z drewna to wyglądają jakby naprawdę były „z krwi i kości”. Zdumiewa nas daleko posunięty realizm, napięcie mięśni, twarze poorane zmarszczkami. Odmienna wydaje się być postać Marii w głównej scenie Zaśnięcia. To piękna kobieta czasów gotyku. Możemy teraz zwrócić uwagę na szczególny układ szat, które w dziełach Stwosza załamują się ostro, przyjmując w dolnej części charakterystyczne rozwiane, koliste formy. Można teraz porozmawiać o tym jak ubierali się ludzie w okresie średniowiecza, bo przecież pośród modeli artysty byli ówczesni Krakowianie. Wiemy już nawet jakie nosili obuwie. Nie zaszkodzi jeśli wpleciemy tu nasze dygresje dotyczące współczesnej mody.

W jednej z bibliotecznych gablot znalazła się także miniaturka Ołtarza, z ruchomymi skrzydłami bocznymi. Aby wytłumaczyć jego konstrukcję można posłużyć się zwykłym tekturowym pudłem, które otwiera się i zamyka tak jak szafa, bo ołtarz jest typem „szafiastym” z dwoma parami skrzydeł. Starszym dzieciom czy młodzieży gimnazjalnej lub ze szkoły średniej wyjaśniam przy tej okazji trudne nazwy: poliptyk, dyptyk tryptyk czy pentptyk, którymi określa się typy średniowiecznych ołtarzy.

Ołtarz z krakowskiego kościoła Mariackiego łączy w sobie trzy dziedziny sztuk plastycznych: rzeźbę, płaskorzeźbę (relief) i malarstwo (złocenia pięknie odbijają tu światło). Opowiadam o średniowiecznym warsztacie artysty i pokazuję umieszczone na ekspozycji kawałki drewna różnych gatunków oraz narzędzia rzeźbiarskie: dłuta i pobijak, wypożyczone z pracowni snycerskiej Liceum Plastycznego. Jeden z zamojskich artystów rzeźbiarzy specjalnie na tę wystawę wypożyczył nam swą zabytkową starą cieśllicę – narzędzie rzeźbiarsko-ciesielskie, znane snycerzom od bardzo dawna i wykorzystywane przez nich także dziś. Podobnym narzędziem pracował Wit Stwosz, a nawet sam święty Józef. Dodaję jeszcze na koniec kilka ciekawostek z życia rzeźbiarza. Pokazuję jego imaginacyjny portret umieszczony w albumie z obrazami Jana Matejki (jest okazja, żeby przypomnieć sobie także i tego wielkiego malarza) zatytułowany „Ociemniały Wit Stwosz z wnuczką” (oryginał znajduje się w warszawskim Muzeum Narodowym). Szybko mija czas spotkania z mistrzem późnego gotyku – w Zamościu – przy jego krakowskim Ołtarzu i wcale nie musimy przenosić się wirtualnie w czasy średniowiecza. Nie musimy nawet włączać komputera. Przenosimy się w naszej wyobraźni. Potrafimy nie tylko rozpoznać dzieła Wita Stwosza, ale przede wszystkim docenić rolę książki i książkowej ilustracji i wiemy teraz na pewno, że dobrej książki nic nam nigdy nie zastąpi.

Wystawa „Ołtarz Mariacki Wita Stwosza” miała miejsce w Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamościu, w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży, na przełomie marca i kwietnia 2016 roku.

Izabela Winiewicz-Cybulska

Otwarcie nowej siedziby Gminnej Biblioteki Publicznej w Skierbieszowie

18 listopada 2016 r. została oficjalnie otwarta nowa siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej w Skierbieszowie. Dotychczas Biblioteka mieściła się w budynku przedszkola. Lokal nie nadawał się już do dalszego użytkowania. Kilka lat wcześniej podejmowano próby pozyskania środków zewnętrznych na budowę nowego lokalu bibliotecznego. Nie udało się jednak ich zdobyć. Ostatecznie samorząd podjął decyzję o modernizacji budynku byłej harcówki dla potrzeb Biblioteki.

Zadanie zrealizowano w ciągu 2016 r. Gruntownie zmodernizowano budynek, wymieniono sprzęt biblioteczny, zagospodarowano przestrzeń wokół obiektu. Obecnie Biblioteka posiada 90 m² powierzchni bibliotecznej, 24 miejsca siedzące dla czytelników, wydrebnioną powierzchnię dla dorosłych i dla dzieci, 5 stanowisk komputerowych podłączonych do internetu dla czytelników oraz 3 tablety pozyskane z projektu *Tablety dla Bibliotek*. Prowadzi bogatą działalność w zakresie animacji czytelniczej dla dzieci oraz upowszechniania czytelnictwa wśród dorosłych. Nowe warunki lokalowe znacznie ułatwią realizację tych zadań.

Lokalizacja Biblioteki w centrum miejscowości, w bezpośrednim sąsiedztwie z budynkiem Szkoły Podstawowej i Gimnazjum pozwoli uczniom wygodniej i częściej korzystać z zasobów biblioteki. Dorośli również coraz częściej „zaglądają do nowej ładnej placówki” wyrażając wiele słów uznania. Budynek przystosowano do obsługi osób niepełnosprawnych.

Na uroczystość, w zimowej scenerii, przybyło wielu znakomych gości, a wśród nich liczna grupa przedstawicieli władz samorządowych z wójtem Gminy Skierbieszów Stanisławem Sokalem i przewodniczącym Rady Gminy Stanisławem Kopciowskim na czele, Janusz Dudzicz – proboszcz miejscowej parafii, przedstawiciel Książnicy Zamojskiej, reprezentanci instytucji kultury i oświaty, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie gminy, czytelnicy.

Przybyłych gości przywitała dyrektor Biblioteki w Skierbieszowie – Gabriela Smusz słowami „...spotykamy się dzisiaj, w tym szczególnym dla nas dniu, po to aby uczcić otwarcie nowej siedziby naszej Biblioteki. Chcemy żeby wszyscy mieszkańcy gminy rozwijali się, dajemy im taką możliwość w postaci nowego miejsca. Mamy nadzieję, że to miejsce będzie tętnić życiem, a oferta kulturalno-oświatowa będzie zadawała dzieci, młodzież i dorosłych. Naszą myślą przewodnią są słowa św. Jana Pawła II *Biblioteka jest instytucją, która samym swym istnieniem świadczy o rozwoju kultury*. Słowa powitania i zadowolenia wyrazili także wójt gminy i wierna czytelniczka Biblioteki Janina Szabat.

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali: Stanisław Sokal, wójt, Stanisław Jędrusina, zastępca wójta, Stanisław Kopciowski, przewodniczący Rady Gminy, ksiądz proboszcz Janusz Dudzicz, Gabriela Smusz – oraz czytelniczka Biblioteki – Janina Szabat. Poświęcenia nowego budynku Biblioteki dokonał ksiądz proboszcz. Zaproszeni goście w dowód uznania złożyli gratulacje, symboliczne kwiaty i upominki na ręce dyrektor Biblioteki. Następnie goście mieli okazję zwiedzić nową Bibliotekę.

Uroczystość zakończyła się długimi rozmowami zgromadzonych osób przy słodkim poczęstunku, na który zaprosiły Panie Gabriela i Agnieszka – szczęśliwe gospodynie skierbieszowskiej Biblioteki.

Gabriela Smusz, Gminna Biblioteka Publiczna w Skierbieszowie

Książka musi żyć... Wspomnienie o Wojciechu Białasiewiczu

„Książka musi żyć, służyć ludziom. Nie może zalegać na półkach” – tak uważał Wojciech Białasiewicz, przekazując w latach 90. XX wieku do Zakładu Dokumentacji Polonijnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, kilkanaście ton dokumentów i archiwaliów po swoim ojcu Józefie Białasiewiczu, a w 2005 roku ponad 4 tysiące książek bibliotece w Gimnazjum im. Róży Zamojskiej w Zwierzynku.

W lipcu 2016 roku do zbiorów Książnicy Zamojskiej trafiła kolekcja licząca ponad 1050 książek, która została zainwentaryzowana do zbiorów biblioteki pod nazwą „Księgozbiór Wojciecha Białasiewicza”. Obejmuje ona szeroki zakres tematyczny od monografii, dzienników, listów postaci związanych z historią, polityką, dziennikarstwem, literaturą, sportem i religią (m.in. Jana Pawła II, Marii Dąbrowskiej, Jerzego Giedroycia, Kazimierza Górskiego, Jana Karskiego, Stefana Kisielewskiego, Ignacego Mościckiego, Józefa Mackiewicza, Czesława Miłosza, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Witolda Pileckiego, Józefa Piłsudskiego, Juliana Tuwima i wielu innych) po książki historyczne dotyczące wojny polsko-sowieckiej (Ryszard Szawłowski, *Wojna polsko-sowiecka*. T. 1-2. Warszawa 1994), II wojny światowej (Marek Ney-Krwawicz, *Armia Krajowa. Siły zbrojne Polskiego Państwa Podziemnego*. Warszawa 2009), powstania warszawskiego (Elżbieta Berus, Jerzy Tomaszewski, *Powstanie Warszawskie w reportażach Jerzego Tomaszewskiego*. Warszawa 1994), stanu wojennego w Polsce (*Stan wojenny w dokumentach władz PRL (1980-1983)*. Warszawa 2001), ludobójstwa na Wołyniu, w Katyniu i Kazachstanie, omawiające stosunki z Ukrainą i społecznością żydowską w Polsce.

Nie zabrakło także książek związanych z uchodźstwem Polaków, z Polonią i emigracją, przede wszystkim w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii (*Encyklopedia polskiej emigracji i Polonii*. T. 1-5. Toruń 2004-2005; *Polak w świecie. Leksykon Polonii i Polaków za granicą*. Warszawa 2001). Pośród wielu tytułów można wyodrębnić zbiory poświęcone lotnictwu wojskowemu (Andrzej Morgała, *Polskie samoloty wojskowe 1939-1945*. Warszawa, 1977), obcemu wywiadowi, tematyce szpiegowskiej, a także dziennikarstwu, czasopiśmiennictwu (*Prasa polska w latach 1661-1945*. T. 1-4. Warszawa 1976-1980), malarstwu czy też motoryzacji.

Książki trafią do rąk czytelników z półek Wypożyczalni oraz Czytelni Książek i Czasopism. Pozycje dotyczące Zamojszczyzny, m.in. Antoni Sikorski, *Kampania wrześniowa na Lubelszczyźnie*. Lublin 1966; Ludwik Głowacki, *Działania wojenne na Lubelszczyźnie w roku 1939*. Lublin 1976; *Agresja sowiecka 17 września 1939 roku na Kresach Wschodnich i Lubelszczyźnie* pod red. Tomasza Rodziewicza. Lublin 2009; Tomasz Gajewski, *Aleksandra Wachniewska malarka Roztocza*. Zwierzyniec 2009 oraz *9 P.P. Legionów w dniu święta pułkowego*

7 XI 1924 pod red. Stanisława Gilowskiego nakładem Korpusu Oficerskiego 9 P.P.Leg. w Zamościu. Lublin 1924, wzbogacą księgozbiór Działu Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie.

Około 50 woluminów to książki wydane do 1950 roku, zostaną one włączone do zbiorów specjalnych tzw. „S”, tu warto wymienić m. in. *Opowieści Legionowe 1914-1918*. Warszawa 1930; *Idea i czyn Józefa Piłsudskiego*. Warszawa 1934; Józefa Czapskiego, *Na nieludzkiej ziemi*. Francja 1940; Stanisława Mackiewicza, *Klucz do Piłsudskiego*. Londyn 1943; Ryszarda Wragi, *Rola i zadania emigracji polskiej*. 1945.

Niektóre egzemplarze zawierają odręczne dedykacje dla Wojciecha Białasiewicza od autorów lub ofiarodawców, a także pieczęcie tuszowe „Z Księgozbioru Wojciecha Białasiewicza Nr...” będące znakiem własnościowym kolekcjonera.

Zbiór czasopism Książnicy powiększył się o ponad 700 egzemplarzy, m.in. „Kultury”, z lat 1949-2000, „Karty” z lat 1991-2015, „Biuletynu Instytutu Pamięci Narodowej” z lat 2001-2011.

Ta cenna kolekcja zainspirowała nas, aby bliżej przyjrzeć się życiu, pasji historycznej, dziennikarskiej i pisarskiej darczyńcy.

Wojciech Białasiewicz (ur. 5.09.1940 w Warszawie – zm. 1.09.2016 w Zamościu) mówił o sobie: „Jestem człowiekiem świata, wszędzie mi dobrze. Ale najlepiej czuję się w Zwierzyńcu. To moje miejsce na ziemi”.

Z wykształcenia i zawodu historyk, dziennikarz, publicysta, reportażysta, pisarz, doktor nauk humanistycznych. Tematem doktoratu na Uniwersytecie Warszawskim *Wrzesień 1939 roku na Zamojszczyźnie i geneza ruchu oporu* były cmentarze żołnierzy Września na Zamojszczyźnie. Historyczne pasje przełożyły się na przekopywanie starych dokumentów, archiwów parafialnych oraz uczestnictwie w identyfikacji żołnierzy września 1939 pochowanych na Zamojszczyźnie. Udało mu się ustalić nazwiska ponad tysiąca żołnierzy, a informacje o wszystkich zidentyfikowanych uczestnikach walk w naszym regionie podawał w „Tygodniku Zamojskim”. Szukał także śladów rosyjskiego gen. Ogórcowa, którego po ekshumacji pochowano w asyście wojskowej na zamojskiej Rotundzie.

Autor książek: *Afera Wismana. O działalności zamojskich grup szturmowych ZWZ-AK*. Lublin 1985; *Pomiędzy lojalnością a serc porywem. Polonia amerykańska we wrześniu 1939 roku*. Chicago 1989; *W kręgu chicagowskiej Polonii*. Chicago 2001; *Wrzesień 1939 roku na Zamojszczyźnie*. Warszawa 2011 oraz współautor *Bronili Lublina 1939*. Lublin 1994. Dziennikarz w Polsce „Słowa Powszechnego”, „WTK”, „Kurier Lubelski” i „Tygodnika Zamojskiego”.

Śladem dziadka, Stanisława Białasiewicza, który w 1912 roku uciekł do Stónów przed carską bezpieką, a potem ojca, Józefa Białasiewicza, dziennikarza, żołnierza Armii Krajowej, więźnia obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu i Bawarii, organizatora prasy konspiracyjnej, w 1949 decydującego się na emigrację

do Ameryki, gdzie był nestorem polskich dziennikarzy, Wojciech także wyjechał „na chwilę” w 1985 roku do Stanów Zjednoczonych. Został tam 25 lat.

Pomimo rodzinnych tradycji i zasług ojca dla prasy polonijnej, w Stanach Zjednoczonych rozpoczął pracę od rozwożenia gazet oraz poznawania zasad funkcjonowania kolportażu prasy polonijnej. Fakt, że w Polsce m.in. w Zamościu, był dziennikarzem, nikogo nie interesował. Dziennikarstwo polonijne rozpoczął od artykułów w tygodniku „Relaks” i „Panorama”, potem w chicagowskim „Nowym Dzienniku”. W Detroit kierował „Dziennikiem Polskim”, a po wygraniu konkursu w 1989 roku, przez 20 lat był redaktorem naczelnym „Dziennika Związkowego” w Chicago, pisma stanowiącego pomost pomiędzy pokoleniami, grupami starej i nowej emigracji, otwartego na wszystkie problemy oraz będącego olbrzymim serwisem informacyjnym z Polski (nakład 32 tys. egz.). Uważał, że w Polsce zbyt mało uwagi poświęca się postaciom na emigracji, mówił: „Miałem tam bardzo rozległe kontakty z ludźmi fantastycznymi, o których niestety w Polsce nic się nie wie”. Na łamach „Dziennika Związkowego” pojawiały się także akcenty zamojskie związane z renowacją Starówki, pisano o rodzie Zamoyskich, nie zapomniano również o Zwierzyńcu, Hrubieszowie i Biłgoraju. Tak jak ojciec, działał w Kongresie Polonii Amerykańskiej. Za działalność na rzecz Polski został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP.

W 2009 r. wrócił do Zwierzyńca i twierdził, że była to dla niego jedna z najważniejszych decyzji. W uznaniu za pracę dziennikarską oraz dokumentowanie wydarzeń związanych z historią Zamojszczyzny i Zwierzyńca, został w 2015 r. honorowym obywatelem miasta. Tu powstała jego kolejna książka *Wrzesień 1939 na Zamojszczyźnie*, wydana w Warszawie przez Wydawnictwo Bellona w 2011 r.

Jego ostatnim dziełem miała być książka poświęcona Bolesławowi Wieniawie-Długoszewskiemu, do której materiały zaczął gromadzić jeszcze przed emigracją, a większe szkice ogłaszał na łamach lubelskiego „Akcentu”.

Pracownicy Książnicy Zamojskiej, którzy odbierali w Zwierzyńcu podarowane biblioteki książki, byli ujęci sposobem bycia Pana Wojciecha Białasiewicza. Zapamiętali Go jako człowieka niezwykle miłego, życzliwego, uprzejmego i gościnnego.

Bibliografia:

1. Białasiewicz W., *Moje książki powstaną w Zwierzyńcu*, „Tygodnik Zamojski” 1996, nr 24, s. 12.
2. Białasiewicz W., *Nie zostanę w Ameryce*, „Tygodnik Zamojski” 2005, nr 29, s. 2.
3. Białasiewicz W., *Wciąż siedzę na Roztoczu*, „Tygodnik Zamojski” 2008, nr 6, s. 7.
4. Dziedzic W., *Wrzesień 1939 roku na Zamojszczyźnie, Wojciech Białasiewicz. Recenzja*, „Rewizje Tomaszowskie” 2012, nr 3, s. 10.
5. EZ, *Mówić i pisać o Polonii*, „Nowa Gazeta Biłgorajska” 2013, nr 20, s. 19.
6. Hereta J., *Wciąż siedzę na Roztoczu*, „Tygodnik Zamojski” 2008, nr 6, s. 7.
7. Hereta J., *Zakochany w Zwierzyńcu*, „Tygodnik Zamojski” 2015, nr 39, s. 12.
8. Horbaczewski Robert, *Redaktor Joe z Chicago. Józef Białasiewicz*, „Kronika Tygodnia” 2015, nr 23, s. 15.

9. Kawalko J., *Dar z Chicago*, „Kurier Lubelski” 2005, nr 163, s. 3.
10. Kędziora, A., *Encyklopedia miasta Zamościa*. Zamość 2012, S. 49.
11. Rudy A., *Wielka ucieczka : już w pierwszych dniach września 1939 r. Zamojszczyznę zalala fala uchodźców*, „Tygodnik Zamojski” 2014, nr 36, s. 19.
12. *Zmarł Wojciech Białasiewicz*, „Awangarda Lubelska” 2016, nr 9-10, s. 6.

Edyta Wójcik

Praca z seniorami w Książnicy Zamojskiej

Ostatnie dziesięciolecia przyniosły trwałe przemiany demograficzne, związane ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa. Efektem tego jest wyodrębnienie się grupy społecznej nieczynnej zawodowo, ale wciąż pełnej sił życiowych, zainteresowanej rozwijaniem swych pasji, szukającej ciekawych form spędzania czasu. Seniorzy są obecnie coraz liczniejszą i coraz ważniejszą kategorią użytkowników bibliotek, należą do najaktywniejszych uczestników wszelkich inicjatyw kulturalnych. W gronie użytkowników bibliotek publicznych, seniorzy stanowią grupę szczególną, bo wymagającą bardziej indywidualnego podejścia i zainteresowania. Nierzadko wśród nich są osoby schorowane, z różnymi dysfunkcjami, co wynika z podeszłego wieku.

Książnica Zamojska wychodząc naprzeciw potrzebom osób starszych, podejmuje wiele różnorodnych inicjatyw i działań związanych z promowaniem aktywności społecznej ludzi starszych.

W swojej ofercie posiada usługę „książki na telefon”. Proponuje bezpłatne dostarczanie swoim czytelnikom, osobom schorowanym, nie mogącym samodzielnie się poruszać, książek, które znajdują się w jej zbiorach. Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych Książnicy Zamojskiej, udostępnia książkę „mówioną” (audiobooki) oraz książki z serii Duże Litery. Należy również wspomnieć, że Filia Biblioteczna nr 5, działająca przy Szpitalu Wojewódzkim im. Jana Pawła II w Zamościu, dzięki codziennym wizytom bibliotekarza na oddziałach szpitalnych, umożliwia korzystanie z jej zbiorów hospitalizowanym pacjentom (często są to osoby starsze). Propozycją biblioteki, skierowaną do tej grupy społecznej są także bezpłatne porady z zakresu obsługi komputera, prowadzone przez pracowników Mediateki.

Podjętą tematyką działalności kulturalno-edukacyjnej z osobami starszymi, Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych Książnicy Zamojskiej od wielu lat współpracuje z Polskim Związkiem Niewidomych, zrzeszającym w dużej mierze osoby starsze. Pracownik Ośrodka w każdy czwartek udostępnia w zamojskiej siedzibie Związku książkę „mówioną” i prowadzi spotkania o charakterze edukacyjnym. Problemom osób starszych poświęcone było seminarium – *Biblioteka w służbie osobom specjalnej troski*, zorganizowane przez Ośrodek w 2012 r. Seminarium

dotyczyło psychologicznych aspektów starości oraz aktywizacji osób starszych. Od kilku lat biblioteka współpracuje z Zamojskim Uniwersytetem III wieku, w siedzibie biblioteki Uniwersytet organizuje m.in. spotkania z cyklu *Wiedza o literaturze*.

Działalność biblioteki z seniorami zintensyfikowała się w 2016 r. W odpowiedzi na zapotrzebowanie Książnica Zamojska nawiązała współpracę z nowo powstałym Dziennym Domem Seniora *Senior-Wigor* przy Ośrodku Sportu i Rekreacji w Zamościu. Na wstępie współpracy biblioteka przekazała na jego rzecz ok. 40 vol. książek pochodzących z selekcji oraz niewykorzystane dary, odpowiadając na potrzeby czytelnicze seniorów. Integralnym elementem nawiązanej współpracy stały się cykliczne *Spotkania z literaturą*. Ich celem jest promowanie czytelnictwa i pokazanie różnorodności świata literatury. Spotkania odbywają się co dwa tygodnie, uczestniczy w nich średnio 17 osób, prowadzone są przez pracownika Ośrodka Czytelnika Niepełnosprawnych, który opracowuje wybrany wątek z literatury. Często to uczestnicy wskazują temat kolejnego spotkania. W roku 2016 r. zrealizowano m.in. *Zaczarowany świat dzieciństwa i dorastania do odpowiedzialnej miłości na podstawie lektury „Małego Księcia” A. de Saint-Exupéry’ego, Bolesław Leśmian – życie i twórczość, Marie jego życia – kobiety w życiu Henryka Sienkiewicza, Lato czeka... – montaż poezji wakacyjnej czy też Historia biblioteki publicznej w Zamościu* (z okazji jubileuszu 95-lecia biblioteki).

Z inicjatywy zamojskiego Stowarzyszenia „Magiczny Ogród” w 2016 r. Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych rozpoczął współpracę z funkcjonującym przy stowarzyszeniu Klubem Aktywnego Seniora. W odpowiedzi na zapotrzebowanie klubowiczów Ośrodek przygotowuje lekcje biblioteczne. W roku 2016 odbyły się dwa spotkania w siedzibie biblioteki. Jedno z nich: *Biblioteka dla seniorów*, miało charakter lekcji bibliotecznej. Pracownik Ośrodka zapoznał seniorów z ofertą biblioteki skierowaną do nich (książka „mówiona”, książki z serii Duże Litery, „książka na telefon”). Opowiedział o zasadach korzystania ze zbiorów bibliotecznych oraz przedstawił ofertę działalności kulturalno-edukacyjnej biblioteki. Kolejne spotkanie *Czas białych krzyży*, odbyło się z okazji wybuchu rocznicy II wojny światowej. Bibliotekarz przygotował dla uczestników montaż poezji i pieśni patriotycznych. Seniorzy czytali przygotowane przez siebie wspomnienia z lat wojny i okupacji.

Działalność aktywizującą osoby starsze prowadzi także Filia Biblioteczna nr 4. Pracownik Filii realizuje w zamojskim Klubie Seniora *Pogodna Jesień* przy Spółdzielni Mieszkaniowej im. W. Łukasińskiego w Zamościu spotkania z cyklu *Rozmowy o książce*. Pomysł na zajęcia zrodził się bardzo szybko. Wystarczyło kilka telefonów, aby zorganizować spotkanie, stworzyć miłą atmosferę i okazję do dyskusji o nawykach czytania, o chęci poznawania innych ludzi, innych krajów i ich tradycji. Spotkania odbywają się cztery razy w roku. Bierze w nich udział średnio 15 osób. W 2016 r. *Rozmowy o książce* poświęcone były m.in. literaturze kobiecej (*Literatura w spódnicy*), Markowi Grechucie (*Dni, których*

jeszcze nie znamy... opowieść o Marku Grechucie), Stanisławie Celińskiej (Jak trudno być sławną...W roli głównej Stanisława Celińska).

Spotkania z seniorami w bibliotece czy różnego rodzaju klubach, pozwalają starszym, często samotnym osobom, nawiązać kontakty, poszerzyć wiedzę i podzielić się własnym doświadczeniem. Możliwość obserwowania zaangażowania seniorów w realizację zajęć bibliotecznych, tworzących się między nimi więzi oraz wyrażanej wdzięczności jest najwspanialszą nagrodą dla bibliotekarzy projektujących działania związane z aktywizacją ludzi starszych.

Barbara Grabowska, Książnica Zamojska

Projekt „Wkręceni w czytanie”

Mamy za sobą szósty z kolei projekt dofinansowany przez Miasto Zamość w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2016 r. realizowany był pod hasłem „Wkręceni w czytanie”.

Zadanie skierowane było do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a realizatorami były filie biblioteczne i Oddział dla Dzieci i Młodzieży.

Rozpoczęcie projektu poprzedził etap przygotowawczy, w którym opracowano materiały promocyjne projektu (plakaty, ulotki, zakładki do książek i długopisy z logo projektu). Zostały one przekazane do zamojskich placówek oświatowych Biblioteki Głównej i pięciu filii bibliotecznych. Reklama przedsięwzięcia realizowana była na stronach internetowych Książnicy Zamojskiej. Przeprowadzono wstępne rozmowy z realizatorami wszystkich spotkań, prelekcji prozdrowotnych, warsztatów i twórcami spektakli teatralnych. Zakupiono materiały plastyczne, dekoracyjne, chusty animacyjne do wykorzystania w zabawach z dziećmi. Dokonano zakupu materiałów biurowych, materiałów na potrzeby reklamy projektu oraz dokumentacji. Wszystkie biblioteki biorące udział w projekcie otrzymały upominki dla uczestników cyklicznych zajęć wakacyjnych. Zakupiono również wybrane zbiory baśni i legend potrzebnych w trakcie realizacji wakacyjnego cyklu „Wakacje z legendami”. Zakupiono napoje i słodki poczęstunek dla dzieci biorących udział w zajęciach.

Cykliczne spotkania zrealizowane podczas wakacji stanowiły doskonałą alternatywę spędzenia wolnego czasu dla uczniów pozostających podczas wakacji w domu. Bezpośredni kontakt ze słowem pisanim podczas spotkań autorskich z Katarzyną Majgier i Wojciechem Cesarzem był doskonałym sposobem na kształtowanie aktywności kulturalnej. Spotkanie z ilustratorką książek Joanną Zagner-Kołat umożliwiło dzieciom poznanie tajników powstawania bohaterów

książkowych w formie plastycznej. Uczestnicy warsztatów literacko-illustratorskich na własne oczy przekonali się jak przebiega proces ilustrowania od momentu powstania pomysłów aż do rezultatu końcowego, czyli ilustracji w książce. Warsztaty profilaktyczne „Pułapki XXI wieku – dopalacze” przekazały wiedzę o zagrożeniach związanych z okazjonalnym używaniem dopalaczy i marihuany. Teatr „Kurtyna” z Krakowa w swoich spektaklach zaprezentował sposoby radzenia sobie ze współczesnymi formami uzależnień. Konkurs plastyczny „Przeczytałam ja – przeczytaj i ty” miał na celu zachęcić innych do korzystania z książki jako źródła wiedzy, ale też był sposobem wyrażania swoich emocji w formie pracy plastycznej i był ostatnią formą zaplanowaną w tym projekcie.

A teraz zaprezentuję kilka liczb związanych z realizacją projektu:

- do udziału w cyklicznych zajęciach zgłosiło się 256 dzieci
- łącznie przeprowadzono 120 imprez, w których wzięło udział 2 716 osób (choć wstępnie planowaliśmy udział 2 225 uczestników):

- spotkania autorskie z Katarzyną Majgier, Wojciechem Cesarzem
6 spotkań – 184 osoby
- spektakle profilaktyczne w wykonaniu Teatru „Kurtyna”
3 spektakle – 123 osoby
- warsztaty profilaktyczne „Pułapki XXI wieku dopalacze” prowadzone przez Izabellę Kwiatkowską i Annę Górską
6 warsztatów – 136 osób
- warsztaty literacko-illustratorskie, prowadzone przez Joannę Zagner-Kołat
6 warsztatów – 177 osób
- konkurs plastyczny „Przeczytałam ja – przeczytaj i ty” – 466 uczestników, którzy złożyli 471 prac
- „Kalendarz ilustrowany na rok 2017”, zawierający nagrodzone prace z konkursu plastycznego (230 egz.).

Liczba uczestników zgłaszających się do realizacji poszczególnych przedsięwzięć była o wiele większa niż zakładaliśmy to w fazie planowania. Wnioskujemy więc, że oferta była trafiona i ciekawa, a nasze cele i założenia zostały zrealizowane.

Anna Wróbel, Książnica Zamojska

Narodowe Czytanie 2016 w Zamościu

W pierwszą sobotę września na Rynku Wielkim w Zamościu, na schodach Ratusza Miejskiego odbyła się piąta, zamojska edycja ogólnopolskiej akcji NA-

RODOWE CZYTANIE. Jej celem, podobnie jak w latach ubiegłych było upowszechnianie największych dzieł literatury polskiej oraz popularyzacja czytelnictwa. Tym razem, po raz pierwszy, o wyborze lektury zdecydowali internauci. Powieść Henryka Sienkiewicza *Quo vadis* zwyciężyła w konkurencji z *Chłopami* Władysława St. Reymonta, *Weselem* Stanisława Wyspiańskiego, *Popiołami* Stefana Żeromskiego oraz powieścią Marii Dąbrowskiej *Noce i dnie*. Z pewnością, jak w wielu innych miejscach w Polsce, również w Zamościu powieść wybrzmiała w jedyny i niepowtarzalny sposób. Wczesnym przedpołudniem, o godzinie dziesiątej rozległy się głośne fanfary. Po zabytkowych, ratuszowych schodach, przy gromkich owacjach zebranych, zszedł Neron i jego dwór, by zająć swoje miejsce na uroczystości. Tę teatralno-plastyczną oprawę wydarzenia i wprowadzenie w atmosferę epoki, w której autor umiejscowił fabułę powieści, przygotowali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. H. Sienkiewicza w Zamościu, pod opieką nauczycieli – Lucyny Daniłow i Iwony Zawiaślak. Następnie dyrektor Książnicy Zamojskiej powitała wszystkich, którzy postanowili przyłączyć się do wspólnej lektury oraz przedstawiła ideę akcji i krótką historię jej zamojskich edycji.

Pierwszy fragment powieści przeczytał Prezydent Zamościa Andrzej Wnuk. Wśród czytających obecni byli także v-ce Prezydenci – Magdalena Dołgan i Andrzej Zastąpiło, radna miasta Zamość Maria Stręciwilk-Gościcka i przedstawiciele Urzędu: Małgorzata Bzówka i Agnieszka Kowal – dyrektorzy Wydziału Kultury i Sportu oraz Wydziału Oświaty, a także Komendant Straży Miejskiej Marian Puszcza. Licznie przyłączyli się do wspólnej lektury młodzież, dyrektorzy i nauczyciele szkół oraz ośrodków edukacyjno-wychowawczych. Ze SP nr 2 w Zamościu czytał dyrektor Andrzej Morawski, uczennice Roksana Sachajko, Kamila Chmiel i Alicja Ziarkiewicz czytały w imieniu SP nr 6, z kolei, ze SP w Lipsku lekturze oddały się najmłodsze uczestniczki *Czytania* Martynka Sierkowska i Kornelka Galardziak.

Zamojskie szkoły ponadgimnazjalne reprezentowali: nauczyciel Piotr Linek (I LO im. J. Zamoyskiego), dyrektor Beata Chmura i uczniowie – Aleksandra Pyś wraz z Michałem Gilem (II LO im. M. Konopnickiej), Weronika Welhan i Monika Kowalik (III LO im. C. K. Norwida), nauczycielka Agnieszka Macek oraz młodzież – Barbara Danieluk i Adrian Sieńko (LO w Centrum Szkół Mundurowych), a także panie Elżbieta Mączka i Małgorzata Misztal (nauczyciele ZSP nr 2 im. T. Kościuszki). Trudno wyobrazić sobie *Narodowe Czytanie* w Zamościu bez udziału zżytej z biblioteką społeczności ZSP nr 5 im. J. Piłsudskiego w Zamościu. Uczennice – Milena Pyś i Martyna Skiba nie tylko czytały, ale także zajęły się pieczętowaniem książek symbolicznym stemplem pozyskanym z Kancelarii Prezydenta RP. Wspierała je w tych czynnościach pani Aneta Słupczyńska. Bursę Międzyszkolną nr 2 w Zamościu reprezentowali Waldemar Leszczyński – dyrektor i wychowawcy: Monika Rebizant-Siwilo i Małgorzata Kitka, a Państwową

Wyższa Szkołę Zawodową – kanclerz Jerzy Korniluk. Do wspólnej lektury włączyli się także nauczyciele z Zespołu Niepublicznych Szkół Specjalnych „Krok za Krokiem” – Agnieszka Pilch, Agnieszka Magryta-Głąb oraz Stanisław Pilch.

W czytanie *Quo vadis* zaangażowało się także duchowieństwo: kanclerz Kurii Diecezjalnej w Zamościu ks. Michał Maciołek oraz ks. Mirosław Żur, proboszcz zamojskiej Parafii św. Brata Alberta. Jak zawsze wybornymi lektorkami były słuchaczki Zamojskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Panie: Stefania Twardowska, Janina Czerwieniec, Grażyna Daniłowicz, Jadwiga Opiela, Zofia Piłat, Jadwiga Jabłońska, Alina Kłos, Anna Grymuza, Henryka Pastusiak, Krystyna Łepik, Alicja Małek, Maria Mejbaum, Lucyna Poboży-Wędzina, Cecylia Witek, Jadwiga Maszewska, Barbara Kryń, Leonarda Liśkiewicz i Maria Kot zinterpretowały najobszerniejszy rozdział powieści.

Czytanie lektury nie mogło się również obyć bez udziału najwierniejszych czytelniczek i czytelników naszych bibliotek – Agnieszki Matwiejczuk, Barbary Mechowskiej, Barbary Bieganowskiej, Małgorzaty Prawicy, Krzysztofa Hałona oraz, pięknie ucharakteryzowanej na powieściową Ligię, Eweliny Polańskiej.

Trudno wyobrazić sobie by wśród czytających zabrakło przedstawicieli organizatorów tego wydarzenia w Zamościu, tj. Lubelskiego Kuratorium Oświaty – Oddział Zamiejscowy w Zamościu, Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli – Oddział w Zamościu, a także Książnicy Zamojskiej. Byli to wizytatorzy – Dorota Kurzyńska i Jan Lelonek, kurator Eugeniusz Pelak, który odczytał list Prezydenta RP specjalnie przygotowany na tę okoliczność oraz dyrektor Książnicy Zamojskiej Danuta R. Kawałko. Ostatni fragment powieści wybrzmiał w interpretacji posła na Sejm RP Sławomira Zawisłaka, który zaprosił wszystkich na Narodowe Czytanie w 2017 roku.

Wydarzenie odbywało się pod Patronatem Honorowym Pary Prezydenckiej Andrzeja Dudy i Agaty Kornhauser-Dudy. Zamojską edycję opieką medialną objęły „Nowy Kurier Zamojski” i Katolickie Radio Zamość. Ich przedstawiciele – Magdalena Makuch z córką Roksaną oraz ks. dyrektor Krystian Bordzań – aktywnie włączyli się w lekturę. Wszystkie osoby czytające zapowiadane były przez młodzież z zamojskich liceów, a męska jej część wcieliła się również w rolę rzymskich wojowników, dodając wydarzeniu właściwej widowiskowości.

Narodowe Czytanie zakończyło się o godz. 16. Uczestniczyło w nim ok. 140 osób, w tym 66 czytających powieść. Wydarzenie zintegrowało ludzi, zarówno tych, którzy aktywnie włączyli się w *Czytanie*, słuchaczy oraz tych przypadkowych uczestników, spacerujących właśnie po zamojskim rynku. Pokazało ogromną moc słowa, pokazało, że warto czytać, nie tylko w dniu Narodowego Czytania, ale także przez cały rok, bo ono otwiera nas na siebie, na innych, na cały świat.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

II Ogólnopolska Konferencja Oprawoznawcza „Intrologatorzy i ich klienci”

W Toruniu, 17-18 listopada 2016 r. odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Oprawoznawcza „Intrologatorzy i ich klienci”. Jej organizatorem był Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika we współpracy z WBP – Książnica Kopernikańska w Toruniu. Zasadniczym celem konferencji było scharakteryzowanie dorobku wybranych pracowni intrologatorskich, działających na historycznych i obecnych ziemiach Polski. Obok tego uwaga skupiona była na wybranych bibliofilach, którzy pozostawili po sobie mniej lub bardziej bogate zespoły oprawnych woluminów.

W programie konferencji znalazły się wystąpienia przedstawicieli środowisk akademickich, bibliotekarskich i muzealnych z całej Polski. Przedstawiony wykaz referatów świadczy o dużym zainteresowaniu tematem opraw książkowych. Jak wynika z wypowiedzi organizatorów i zaproszonych gości tegumentologia tj. oprawoznawstwo jest dziedziną stosunkowo mało rozpoznaną w Polsce. Podczas konferencji wygłoszono następujące referaty: dr Dorota Sidorowicz-Mulak, Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu, *Późnogotyckie oprawy Mistrza Drobnych Tłoków dla klasztorów bernardyńskich położonych na terenach południowo-wschodniej Polski*; mgr Ewa Chlebus, Biblioteka Elbląska im. C. Norwida, *Śladami intrologatorstwa warmińskiego. Późnogotycki warsztat z Lidzbarka i jego dorobek*; dr Bernardeta Iwańska-Cieślak, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, *„Kapituła zleca oprawę ksiąg” – analiza rachunków i innych dokumentów kapituły katedralnej we Włocławku w poszukiwaniu opłat za usługi intrologatorskie w latach 1492-1863*; dr hab. Marcin Majewski, Uniwersytet Szczeciński / Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie, *Wstęp do badań nad zachodniopomorskimi warsztatami intrologatorskimi okresu renesansu*; dr Arkadiusz Wagner, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, *Intrologatorzy elit. O działalności Stanisława z Białej i Macieja z Przasnysza vel Mistrza Główek Anielskich*; mgr Radosław Franczak, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, *Oprawy starodruków z monogramem ML w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie*; mgr Katarzyna Płaszczyńska-Herman, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, *Związki Łukasza ze Lwowa OP z krakowskim warsztatem intrologatorskim Jerzego Moellera*; mgr Michał Muraszko, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, *Oprawy trzech ksiąg opata trzemeszeńskiego Aleksandra Mielńskiego*; dr Sebastian Dudzik, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, *Oprawy ksiąg dla biskupa Hieronima Rozrażewskiego*; mgr Marianna Czapnik, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie,

Oprawy z księgozbioru profesora Akademii Krakowskiej Jana Musceniusza; mgr Krystyna Wyszomirska, Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu, *Oprawy książek z biblioteki Henryka Strobanda (1548-1609)*; ks. dr hab. Zdzisław Kropidłowski, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, *Piekarze gdańscy klientami introligatorów w XVIII w.*; mgr Katarzyna Garczewska-Semka, Biblioteka Narodowa w Warszawie, *Michał Turowicz i Fabryka Introligatorska w Wilanowie Aleksandra Potockiego*; dr Elżbieta Pokorzyńska, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, *Proximus. O kilku szczególnie bliskich związkach introligatorów z ich klientami w XIX i XX w.*; mgr Marek Wojciechowski, Płock, *W oczekiwaniu cennych zleceń - pisarze hipoteczni w Płocku jako klienci Jana Ludwika Woźniakowskiego i Ireny Woźniakowskiej*; dr Małgorzata Pronobis-Gajdzis, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, *Dawni introligatorzy konserwatorami książki. Od konserwacji do kreacji w kontekście inwestora i wykonawcy prac*; dr Wojciech Łopuch, Książnica Pomorska w Szczecinie, *Oprawy starodruków z superekslibrisami Książąt Pomorskich i ich konserwacja*; dr Piotr Pokora, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, *Superekslibrisy opatów wągrowieckich na oprawach druków w zasobie Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie*; ks. dr Andrzej Kwaśniewski, Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Diecezjalnego im. bł. Wincentego Kadłubka w Kielcach, *Superekslibrisy w Bibliotece Kapituły Kieleckiej*; mgr Monika Paś, Muzeum Narodowe w Krakowie, *Adresy w konwolutach – kilka słów o wybranych zabytkach w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie*; mgr Piotr Lewkowicz, Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, *Oprawy introligatorów berlińskich wykonane dla Stadtbibliothek Berlin w zbiorach starych druków Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego*; **mgr Danuta R. Kawalko, Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu, Oprawy introligatorskie w księgozbiorze klemensowskim rodziny Zamoyskich**; dr Elżbieta Pokorzyńska, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, *Projekt Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. Leksykon oprawoznawczy. Założenia i cele.*

Wystąpienie dotyczące opraw w księgozbiorze klemensowskim rodziny Zamoyskich wywołało zainteresowanie wśród uczestników konferencji, ponieważ księgozbiór ten jest bardzo mało znany badaczom i nie jest łączony z Biblioteką Ordynacji Zamojskiej. Zaprezentowanie tematu może otworzyć nową przestrzeń dla badań nad bibliotekami magnackimi.

Konferencja była przygotowana z niezwykłą starannością. Jej sekretarzem naukowym był dr Arkadiusz Wagner z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 2017 r. planowane jest wydanie materiałów z konferencji.

Danuta R. Kawalko, Książnica Zamojska

Relacja ze szkolenia „Od projektu do efektu – oferta szyta na miarę”

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego zorganizowała (po raz kolejny) cykl szkoleń dla bibliotekarzy ph. „Od projektu do efektu – oferta szyta na miarę”, współfinansowany przez Instytut Książki. Celem szkoleń było wzmocnienie kompetencji bibliotekarzy w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz poszerzenie oferty bibliotek dla tej właśnie grupy użytkowników.

Cykl szkoleniowy składał się z trzech dni. Pierwsze dwa dni obejmowały wizytę w dwóch bibliotekach publicznych w Białej Podlaskiej i Włodawie (realizowane w dniach 14-15 września 2016 r.), natomiast trzeci dzień szkolenia (11 października 2016 r.) to warsztaty z tworzenia komiksów i zrealizowano je w siedzibie WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie. Wszyscy uczestnicy szkolenia mieli zapewnione: autokar, zakwaterowanie w hotelu, wyżywienie i ubezpieczenie. W szkoleniu wzięło udział ponad 20 bibliotekarek z placówek bibliotecznych różnego szczebla (miejskich i powiatowych, gminnych czy filii bibliotecznych) z województwa lubelskiego.

Pierwszym realizowanym punktem szkolenia była wizyta w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Białej Podlaskiej. Już samo położenie biblioteki – w pięknym zespole pałacowo-parkowym Radziwiłłów, w zaadaptowanych budynkach dawnych oficyn pałacowych, tuż obok Muzeum Południowego Podlasia, zrobiło na wszystkich uczestnikach ogromne wrażenie. Kolejny raz okazało się, że bardzo przemyślana adaptacja pięknych, historycznych budynków na cele biblioteczne to bardzo świetny pomysł (zwłaszcza jak nie ma funduszy na budowanie nowych, funkcjonalnych budynków bibliotecznych). Po bardzo ciepłym powitaniu uczestników przez dyrektor biblioteki – Panią Teresę Stasiuk-Karaś, mogliśmy zwiedzić siedzibę biblioteki głównej, a w niej: wypożyczalnię dla dorosłych, dział gromadzenia i opracowania zbiorów, dział regionalnego, oraz dział digitalizacji zbiorów. Zwłaszcza pracownia digitalizacji zainteresowała wszystkich uczestników szkolenia, a to ze względu na bardzo dobrą współpracę biblioteki z parafiami i kościołami w zakresie digitalizacji ksiąg parafialnych. W dzisiejszych czasach, kiedy tak dużo ludzi poszukuje swoich przodków – inicjatywa ta cieszy się ogromną popularnością, o czym świadczy ponad 2,5 mln wejść na strony zasobu cyfrowego. Jako że program dnia był bardzo napięty – od razu przeszliśmy do Biblioteki Barwnej, która wraz z Multicentrum tworzy oddział dla dzieci i młodzieży Biblioteki Miejskiej. Po bibliotece oprowadzała nas Pani Mariola Szupiluk, kierownik Barwnej – Multimedialnej Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży. Biblioteka Barwna istnieje od 2012 r., a powstała dzięki finansowemu wsparciu UE, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego i Urzędu Miasta Biała Podlaska. I rzeczywiście, biblioteka jest niezwykle barwna – w świetnie dostosowanych do potrzeb biblioteki wnętrzach oficyny zachodniej poradziwiłłowskiego

zespołu pałacowego – głównym motywem jest kolor. Wszystkie pomieszczenia biblioteki są niezwykle ciepło i funkcjonalnie zaplanowane i zaaranżowane. Biblioteka Barwna to nie tylko bardzo duży zbiór książek (ponad 27 tys., nowych!!!), ale też bogaty wybór czasopism oraz wielotysięczne (ponad 9 tys.) zbiory na nośnikach elektronicznych (literatura, filmy, muzyka, gry). W oddziale pracuje 12 bardzo młodych osób (średnia wieku to ok. 25 lat), a swoim działaniem, jak każda biblioteka dziecięca, obejmują wszystkie grupy użytkowników. Panie (i Pan, bo w Barwnej pracuje też jeden bibliotekarz) prowadzą cykle zajęć dla grup zorganizowanych, począwszy od przedszkolaków, poprzez dzieci ze szkoły podstawowej, do uczniów gimnazjum. Mimo ogromnej różnorodności form prowadzonych zajęć (zabawy, aktywności plastyczne, muzyczne, poprzez sztuki wizualne, miltimedialne), zawsze w centrum uwagi pozostają książki, które mogą zainteresować dzieci i młodzież i sprawić, by zakiełkowała w nich chęć poznawania bogatego świata literatury. Większość z nas z zazdrością patrzyła na przebogate zbiory audiobooków czy wspaniałe zaaranżowane kącki, gdzie dzieci mogły w ciszy i spokoju poczytać książki, posłuchać muzyki czy obejrzeć film (np. leżąc na wspaniałej kanapie w jednym z pomieszczeń biblioteki).

Ale czas zwiedzania się skończył i trzeba było przystąpić do pracy. Pani Mariola Szupiluk, która nie tylko jest bibliotekarzem, ale również polonistką i pedagogiem, przeprowadziła z naszą grupą warsztaty ph. „Mapa myśli bibliotekarza”. Czym są mapy myśli, jakie są rodzaje map myśli i jak krok po kroku stworzyć mapę myśli – to główne cele przeprowadzonych warsztatów. Korzystając z pokazu miltimedialnego Pani Mariola w bardzo przystępny sposób przybliżyła uczestnikom warsztatów mapowanie myśli, czyli pewien szczególny rodzaj notowania, którego celem jest nie tylko zwiększenie efektywności pracy i zapamiętywania ale też aktywowanie intuicji poprzez wykorzystanie współpracy obu półkul mózgowych. Sporządzona na kartce mapa myśli przypomina kolorowe drzewo. Celem mapowania myśli jest więc podniesienie efektywności pracy oraz prostsze i szybsze zapamiętywanie informacji. Twórcami mapowania są dwaj uczeni angielscy Tony i Barry Buzan (polecam książki *Mapy twoich myśli*, *Podręcznik szybkiego czytania czy Siła twórczej inteligencji*). Następnie Pani Mariola pokazała nam slajdy z przykładowymi mapami myśli oraz w punktach przedstawiła podstawowe zasady tworzenia mapy myśli. Korzystając z ogólnie dostępnych w Internecie wiadomości, prezentuję zasady tworzenia map myśli według Tony’ego Buzana:

1. Na środku kartki narysuj związany z tematem obrazek składający się z minimum trzech kolorów.
2. Używaj obrazów i symboli na całej mapie.
3. Najważniejsze słowa powinny być najsilniej oznaczone.
4. Na jednej linii może się znajdować tylko jedno słowo lub rysunek.

5. Linie powinny być takiej długości jak słowa.
6. Używaj różnych wielkości i stylów liter.
7. Używaj wielu różnych kolorów.
8. Daj się ponieść swojej wyobraźni – twórz mapy nawet najbardziej abstrakcyjne czy absurdalne.
9. Wykreuj swój własny styl tworzenia Map Myśli.
10. Umieszczaj na Mapie Myśli nie tylko same fakty, ale także problemy, skojarzenia itp.

Następnie nasza grupa została podzielona na zespoły 4-osobowe, które dostały polecenie stworzenia mapy myśli na zadany temat (ale najpierw musieliśmy odnaleźć koperty z poleceniami, ukryte gdzieś w pomieszczeniach Biblioteki Barwnej). Potem każdy z zespołów prezentował swoje „dzieło”. No cóż, okazało się, że stworzenie mapy myśli, zwłaszcza jeśli robi się to po raz pierwszy, wcale nie jest takie proste. Na szczęście to były warsztaty, a więc po prostu uczyliśmy się. Oczywiście śmiechu było sporo, tym bardziej, że na zakończenie warsztatów Pani Mariola przygotowała jeszcze kilka technik mnemotechnicznych, czyli sposobów ułatwiających zapamiętywanie i przypominania sobie informacji (wykorzystując skojarzenia cyfr i kolorowych obrazków) oraz ćwiczenia z zonglowania piłeczkami (i na tym to już niestety poległam).

I tak niespodziewanie nadszedł czas obiadu i chwili „rozmów w kularach”, nawiązywały się pierwsze znajomości, dzieliliśmy się spostrzeżeniami dotyczącymi nie tylko odwiedzanej biblioteki, ale i naszej pracy, w naszych środowiskach lokalnych.

Po obiedzie czekały nas następne warsztaty „MultiCentrum jako przykład nowoczesnej oferty edukacyjnej bibliotek”, które przeprowadził dla nas Pan Jarosław Panasiuk – kierownik MultiCentrum. Na początku przedstawił krótką prezentację multimedialną czym jest MC, czyli multimedialny, interaktywny ośrodek edukacji i rozrywki. W MC pracuje na etatach instruktorów 6 osób z wykształceniem technicznym (choć nie bibliotekarskim), odpowiednim do pracowni, której są opiekunami (pracownię muzyczną prowadzi pani z wykształceniem muzycznym itp.). Zajęcia są bezpłatne, prowadzone dla grup zorganizowanych, od czterolatek po młodzież licealną, są również spotkania dla seniorów. W MC można realizować zajęcia z wykorzystaniem najnowocześniejszych osiągnięć techniki, telekomunikacji czy informatyki. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem platformy komputerowej, a uczeń dzięki nowoczesnej technice może korzystać m.in. z licznych, trójwymiarowych pomocy dydaktycznych (np. szkielec człowieka, model żaby, trójwymiarowy model DNA itp.), modeli robotów czy urządzeń do wytwarzania energii wiatru. MC jest oczywiście świetnym miejscem spędzania czasu wolnego, ale może służyć przede wszystkim jako doskonałe uzupełnienie i poszerzenie szkolnych zajęć dydaktycznych, gdzie dzieci i młodzież poprzez samodzielnie wykonywane eksperymenty i doświadczenia przeniosą się

w świat wiedzy i nauki. Do dyspozycji użytkowników są komputery i tablety z pełnym oprogramowaniem, mikroskopy zwykłe i stereoskopowe, różnego rodzaju czujniki (np. mierzące prędkość wiatru, natężenie dźwięku czy siłę nacisku), jest pracownia, gdzie można komponować i aranżować muzykę, czy pracownia robotyki, gdzie można stworzyć własnego robota. Zajęcia w MC przebiegają w różnych modułach: Multidzieciak, Multiśrodowisko, Multimuzyka, Multijęzyk, Logikit. Odbywają się tu również różnego rodzaju imprezy i wydarzenia – Dzień Wody, Dzień Ziemi, Mikołajki, Dzień Dziecka czy Noc Nauki (w ramach Nocy Bibliotek). Takich MC w Polsce jest tylko osiem, większość jest częścią składową bibliotek (Białoleka, Olsztyn, Skawina, Suwałki, Częstochowa, Warszawa, Wrocław). Koszt zorganizowania MC w Białej Podlaskiej wyniósł ok. 1 mln (samo wyposażenie), działa od 2012 r. i jest jedyną tego typu placówką w woj. lubelskim. Choć z tradycyjnie rozumianą biblioteką (gromadzenie i wypożyczanie książek, nawet w różnej formie), MultiCentrum ma niewiele wspólnego, to jednak w dobie niesamowitego, skokowego wręcz, rozwoju technologii, jest na pewno miejscem, które może przyciągnąć dzieci i młodzież. Jest więc szansa, że może zajrzą i do biblioteki, tym bardziej, że na zajęcia grupy zorganizowane muszą być umawiane z dużym wyprzedzeniem, takim powodzeniem cieszy się oferta MC.

Po tak wielkiej dawce wiadomości przyszedł czas na spacer po pięknym parku, zrewitalizowanym w 2013 r., będącym świetnym miejscem także dla działalności biblioteki. Odbywają się tu np. Narodowe Czytania, liczne pikniki, jarmarki, imprezy dla dzieci i młodzieży, Dni Miasta, w których bardzo aktywnie uczestniczy biblioteka. Po parku oprowadziła nas Pani Małgorzata Nikolska, dyrektor Muzeum Południowego Podlasia, którego siedziba mieści się w XVII-wiecznej wieży i bramie wjazdowej wspomnianego zespołu pałacowo-parkowego Radziwiłłów. Muzeum posiada największy zbiór ikon (ponad 1600), których najpiękniejsza część była właśnie prezentowana na wystawie i którą mogliśmy obejrzeć.

Tak zakończył się pierwszy dzień, pełen wrażeń, zdobytej wiedzy, nawiązanych nowych kontaktów. Potem jeszcze tylko dojazd i zakwaterowanie w pięknym zajeździe „Jolanta” w Czosnowce, kolacja, nocleg i już czekały na nas kolejne atrakcje.

Drugi dzień wyjazdowego szkolenia to wizyta w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie. Po przyjeździe spotkała nas bardzo miła niespodzianka: całą naszą grupę powitali nie tylko dyrektor biblioteki Pan Jacek Żurawski i Pani Małgorzata Zińczuk, zastępca dyrektora ds. merytorycznych MBP, ale również kilka ciepłych słów skierował do nas Pan Wiesław Muszyński – Burmistrz Włodawy, który powiedział bardzo piękne słowa: „Jesteśmy bardzo dumni z biblioteki, dużo się tu dzieje, a to dzięki wspaniałym osobom, które tu pracują”. Pani

Małgorzata Zińczuk również podkreślała świetną współpracę biblioteki z samorządem, z mieszkańcami, bo wszystko to skutkuje bardzo dobrym odbiorem biblioteki przez lokalną społeczność. Od burmistrza wszyscy uczestnicy szkolenia otrzymali pakiety reklamowe, zawierające drobne wydawnictwa regionalne. Następnie Pani Małgorzata Zińczuk oprowadziła całą naszą grupę po bibliotece. Biblioteka włodawska mieści się w readaptowanym budynku (po przedszkolu), który cztery lata temu przeszedł generalny remont. Wyznacznikiem funkcjonowania biblioteki są określenia „SŁOWO – MUZYKA – OBRAZ” i widoczne są także w całej aranżacji pomieszczeń bibliotecznych. SŁOWO przypisane jest do działu regionalnego, pięknie zagospodarowanego i wspaniale skomponowanego pod względem wystroju. Dział regionalny oczywiście zajmuje się wszystkimi działaniami związanymi z regionem, gromadzi całość piśmiennictwa regionalnego, ale także prowadzi stronę internetową biblioteki, kursy i szkolenia z obsługi komputerów (akurat trwało szkolenie komputerowe dla seniorów). Do zadań tego działu należy również szeroko pojęta promocja biblioteki w środowisku. Mogliśmy również zobaczyć wypożyczalnię dla dorosłych, gdzie zachwyciły nas „wiszące książki” – ciekawy pomysł druku tekstów książek na plastikowych kartkach i podwieszenie ich na suficie. Strefa MUZYKI to piękny dział dziecięcy, ze wspaniałym siedziskiem-fortepianem, nutkami na podłodze i możliwością komponowania muzyki na dostępnych dla dzieciaków komputerach, zaopatrzonych w odpowiednie programy muzyczne. Wszystkie regały i lada są dostosowane do wzrostu małych czytelników, kolorowe, pełne książek-zabawek. Także czytelnia internetowa – z najnowocześniejszymi komputerami, typu All-in-One (komputer w monitorze), wyposażone w doskonałe programy nie tylko do pisania i obróbki tekstu, ale i obróbki zdjęć, muzyki, z możliwością korzystania z bardzo dużych zbiorów multimedialnych, każdego typu – u wielu z nas wzbudziła niekłamany podziw, a może trochę i uczucie zazdrości. Ze wszystkiego oczywiście użytkownicy korzystają bezpłatnie. Integralną częścią biblioteki są również dwie galerie wystawiennicze, jedna pod samym dachem, tzw. „Galeria na piętrze”, miejsce spotkań młodych i dla młodych ph. „Sztuka pod koszem”, druga to „Galeria na parterze”, gdzie promują się twórcy regionalni, a wystawy rezerwować trzeba z dwuletnim wyprzedzeniem. Od czerwca 2016 działa również Letnia galeria Biblioteczna „SŁOWO-MUZYKA-OBRAZ”, która powstała dzięki dofinansowaniu Fundacji Banku Zachodniego WBK S.A. w ramach II edycji konkursu grantowego „Tu mieszkam, tu zmieniam” (projekt napisały panie bibliotekarki), wspaniałe miejsce w ogródku biblioteki, z leżakami, piaskownicą, gdzie w piękne dni można poczytać książki czy gazety, wypić kawę, albo po prostu odpocząć. Oczywiście w budynku biblioteki jest czytelnia z dużym księgozbiorem pedagogicznym i szerokim wyborem prasy, magazyn (wyposażony w nowoczesne, sterowane elektronicznie regały), jest sala konferencyjna, w której odbywają się spo-

tkania Uniwersytetu Trzeciego Wieku, szkolenia i zebrania pracowników biblioteki, oraz pokój socjalny z pełnym wyposażeniem, który również wzbudził naszą niekłamaną zazdrość (lodówka, zmywarka, elektryczne czajniki, Kuchenka mikrofalowa). Pani Małgorzata Zinzuk na koniec pokazała nam „ścianę chwały”, na której zawisły liczne nagrody, dyplomy i wyróżnienia przyznawane Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie. W tym roku biblioteka zajęła II miejsce w ogólnopolskim Rankingu Bibliotek i zdobyła tytuł najlepszej biblioteki w woj. lubelskim. Jest się więc czym chwalić i z czego cieszyć. Po wycieczce nadszedł dla nas czas pracy i udziału w zaplanowanych warsztatach.

Pierwszy warsztat „Gry towarzyskie – najciekawsze tytuły i pomysły na ich wykorzystanie w pracy bibliotekarza”, przeprowadziła Pani Urszula Panasiuk, absolwentka pedagogiki i kulturoznawstwa, pracująca w MBP we Włodawie na stanowisku instruktora animacji kulturalnej. Jest to młoda osoba niesamowicie energiczna, pełna pasji i autentycznego zaangażowania w swoją pracę. Ze swadą opowiadała o własnej drodze odkrywania świata gier towarzyskich i zarażania tą ideą swoich znajomych, a potem swoich czytelników. Pani Urszula zdecydowanie woli określenie „gra towarzyska” a nie „gra planszowa”, bo na rynku pojawia się całe mnóstwo gier, które nie posiadają tradycyjnych plansz. Wśród gier można wyróżnić ich kilka rodzajów. Są więc gry familijne: świetne Dobble, Dixit, Scrabble, kostki Story Cubes, Kolejka albo Znaj Znak (gry sygnowane przez IPN); gry imprezowe: 5 sekund, Jungle Speed, Chrum Chrum czy Taboo; gry ekonomiczne: Monopol, Eurobiznes, Splendor, Farmer, Agricola; gry strategiczne: Cywilizacja, Osadnicy czy wojenna Risk albo szpiegowska Tajniacy; gry edukacyjne – wszelkiego rodzaju quizy. Oczywiście nie można zapominać o najbardziej znanych grach logicznych, typu szachy czy warcaby (które można nawet samemu wykonać – wystarczy plansza i trochę guzików), ale też puzzle, klocki typu T, Jenga, Tower. Są gry, które pomagają oswoić strach u dzieci – Potwory do szafy. Gry to świetna zabawa dla wszystkich, w bibliotece można je wykorzystać w pracy z każdą grupą wiekową czytelników. Bo gry, oprócz rozrywki, uczą zdrowego współzawodnictwa, logicznego myślenia, są świetną opcją na integrację międzypokoleniową. Gry towarzyskie bardzo dobrze sprawdzają się także w pracy z tzw. trudną młodzieżą, jako narzędzie terapeutyczne czy pedagogiczne (jedna z gier, Dixit, została opracowana przez francuskiego lekarza pracującego z pacjentami, przeżywającymi trudności zarówno w szkole, jak i poza nią; po kilku rozgrywkach zaobserwowano znaczną poprawę w relacjach z rówieśnikami czy formułowaniu wypowiedzi). Ilość gier na rynku jest naprawdę imponująca, mają one niestety jedną bardzo poważną wadę – są bardzo (niektóre nawet bardzo, bardzo) DROGIE i, niestety, niewiele bibliotek na nie stać. Ale jak powiedziała Pani Urszula – od czego znana kreatywność bibliotekarek. Trzeba szukać po znajomych, może coś zrobić samemu np. na zajęciach z dziećmi (np. karty do Tik Tak Bum), może znaleźć sponsora, który ufunduje kilka do biblioteki, albo napisać projekt

(te mityczne projekty, odmieniane przez wszystkie przypadki). Oczywiście warsztaty nie mogły się obyć bez części naprawdę warsztatowej, w tym wypadku dostałyśmy mnóstwo gier, które mogłyśmy przetestować na sobie, żeby ewentualnie później propagować je wśród naszych czytelników i np. urządzić turniej gier w czasie ferii albo wakacji.

Po takiej dawce wiedzy i humoru – była chwila na kawę, po której czekały nas jeszcze jedne warsztaty ph. „W jaki sposób uatrakcyjnić zwykle czytanie tekstów literackich? Jak pobudzić dzieci do własnej kreatywności twórczej”, które przeprowadziła Pani Agnieszka Wróbel, laureatka Nagrody im. Anny Platto za rok 2015, bibliotekarka pracująca w Bibliotece Gminnej w Hańsku. I znowu miałyśmy do czynienia z osobą niezwykle zaangażowaną w swoją pracę, pełną dobrej energii, którą bardzo lubi dzielić się z innymi i wyznającą zasadę, że biblioteka, to dobre miejsce dla człowieka. Pani Agnieszka pokazała nam mnóstwo pięknych książek dla dzieci, które są świetnie napisane i bardzo dobrze zilustrowane i na pewno spodobają się dzieciom, a nas zainspirują do różnych form pracy z naszymi czytelnikami. Już sam dobór lektur sugerował świetne rozeznanie Pani Agnieszki zarówno w polskiej, jak i obcej literaturze dziecięcej. A wielość zajęć, prowadzonych na podstawie książek – mógł przyprawić trochę o zazdrość. Bo to nie tylko zajęcia plastyczne, liczne konkursy, akcje głośnego czytania, zarówno w bibliotece, jak i przedszkolach. Pani Agnieszka bardzo często w pracy z dziećmi wykorzystuje książeczki-zabawki, książki tylko ilustrowane, bez tekstu, tzw. książki interaktywne (np. „Kolory” H. Tullet, „Cztery zwykle miski” I. Chmielewskiej, „Złodziej kury”, „Mieszkamy w książce” M. Villems, „Niedoparki” P. Śrut, „Zabawny ptaszek” J. Yerkes czy „Niesamowite przygody dziecięciu skarpetek” J. Bednarek). Dzięki licznym programom, pisanim przez Panią Agnieszkę, ma Ona możliwość realizacji wielu projektów. Tak było np. z projektem „Niedziela z...”, kiedy to każdą niedzielę dzieci spędzały z Mamą (szyły poduszki), Tatą (jak zachęcić tatę do chodzenia do biblioteki), z Babcią (robiły pierogi) czy Dziadkiem (oglądanie bajek z klisz i nauka gry na x-boxach). Organizuje także rodzinne pikniki, spotkania z kolekcjonerami czy „Rekord czytania” – jak najwięcej dzieci przychodzi z własnymi książkami (ulubionymi) na akcję jednoczesnego czytania. Ciekawą formą było także nagranie słuchowiska (na tablecie), gdzie młodzi uczestnicy sami wymyślili całą aranżację. Nieodłącznym elementem pracy z dziećmi są zdjęcia (pamiętamy o zgodzie na fotografowanie), potem Pani Agnieszka tworzy całe gazetki ze zdjęć, które świetnie pokazują, co dzieci robią w bibliotece. Warsztaty Pani Agnieszki miały nam przypomnieć również kilka podstawowych prawd: nigdy nie wolno zmuszać dzieci do aktywności na zajęciach, trzeba pamiętać, że musimy tworzyć przede wszystkim dobrą, wspierającą rozwój dziecka atmosferę, wspomagać na wszelkie sposoby jego kreatywność. Bo dziecko kreatywne, dobrze czujące się w bibliotece, chętnie podejmuje nowe wyzwania, potrafi inspirować swoimi pomysłami innych, wykazuje

większą empatię i nie zniechęca się łatwo, jeśli coś mu nie wyjdzie. Ale również my, bibliotekarze musimy wyzwolić w sobie także pokłady kreatywności, czasem myśleć nieszablonowo, obudzić w sobie dziecięcą ciekawość świata i co ważne – doceniając pracę i trud dzieci, doceniamy także własną pracę.

I ostatnie w całym projekcie warsztaty, które odbyły się 11 października 2016 r. w siedzibie WBP w Lublinie. Przeprowadził je dla nas Pan Jakub Syty, autor i tłumacz komiksów. Tematem spotkania było projektowanie i tworzenie komiksów skierowanych do młodych czytelników. Warsztaty przybliżyły nam historię komiksu, czyli mówiąc najogólniej sztuki obrazkowej. Napisałam „sztuki”, bo jest to na pewno słowo kluczowe. Tworzenie komiksu bowiem – to naprawdę sztuka. Nie wystarczy tylko zestawić ze sobą kilku obrazków w celowej kolejności, z zamiarem wywołania emocji czy przekazania jakiegoś komunikatu (to definicja komiksu), ale trzeba to zrobić mądrze i pięknie. Pan Jakub przedstawił nam całą historię „cywilizacji obrazka”, od malowideł z jaskini Lescaux, poprzez dokumenty prekolumbijskie, egipskie hieroglify czy rzymską Kolumnę Trajana – wszystko to można uznać za komiks. Ale za twórcę pierwszej książki komiksowej uważa się Rudolfa Topffera, który zastosował podział kartki na obrazki z tekstem pod spodem. W komiksie ważne są trzy rzeczy: narracja (obraz + tekst), treść (dowolna) i styl (dowolny). Bo w komiksie można przedstawić tak naprawdę wszystko. Komiks kojarzy nam się z dzieciństwem, historią, bajką; komiks to oczywiście superbohater czy opowieść fantasy. Sztuka komiksu jest niezwykle pojemna i nie boi się żadnego tematu. Obok więc ogólnie znanych praktycznie każdemu z nas komiksów jak *Asterix*, *Superman*, *Tytus...* czy *Kajko i Kokosz*, mamy świetną serię komiksów historycznych, kryminalnych, westernowych czy reportażowych. Nie każdy komiks jest malowany, są komiksy łączące tekst i fotografię.

Po części teoretycznej Pan Jakub zadał nam pracę: każda z nas miała stworzyć swój własny komiks, na dowolny temat, dowolną techniką. I znowu okazało się, że współzależność słowa i obrazu jest bardzo ważną sprawą w komiksie, a nam wychodzi to różnie. Ale że śmiech to zdrowie – prezentacja naszych prac bardzo dobrze wpłynęła na nasze samopoczucie.

W trakcie warsztatów pan Jakub przedstawił nam przy okazji całą listę tytułów, które warto by mieć w swoich zbiorach bibliotecznych, tym bardziej, że wraca „moda” na czytanie komiksów, a i rynek wydawniczy komiksów w Polsce jest bardzo duży (choć nakłady niekiedy nie przekraczają 1000 egz.). Polski czytelnik ma więc duże możliwości spotkania bardzo wartościowej literatury komiksowej, tym bardziej, że polscy twórcy komiksów „liczą” się w świecie. Do najlepszych tytułów można zaliczyć: *Ekspedycję* (polski klasyk komiksu), *Fistaszki* (klasyka komiksów paskowych), *Kota rabina* (seria przybliżająca kulturę żydowską), *Kroniki jerozolimskie* (życie codzienne w formie reportażu komiksowego),

Maus (II wojna światowa, bardzo kontrowersyjny komiks), Mroczną wieżę (komiks wg prozy S. Kinga), Persepolis (historie autobiograficzne z Iranu), Wilcze Tropy i W imieniu Polski Walczącej (komiksy sygnowane przez IPN, doskonałe pod względem historycznym), Zaduszki (stosunki polsko-żydowskie), Orły Rzymu (świetnie namalowane) czy Mały Książę w formie komiksowej. Warsztaty z tworzenia komiksów uzmysłowiły nam, że tak naprawdę komiksem jest np. instrukcja obsługi klocków lego, Safety on Board (instrukcja bezpieczeństwa w samolocie) czy instrukcja gotowania kisielu. Komiks otacza nas więc dookoła – tylko nie wszystko jest „sztuką komiksu”.

Beata Węclawik, Książnica Zamojska

Literacki Woodstock

W dniach 27-31 lipca 2016 roku we Wrocławiu odbywał się ogólnopolski zlot Dyskusyjnych Klubów Książki, pierwszy w historii *Literacki Woodstock*. Jego organizatorami był Instytut Książki oraz Miasto Wrocław. Wydarzenie zainicjowane zostało z racji obchodów 10-lecia istnienia programu „Dyskusyjne Kluby Książki” oraz po to, by uświetnić ofertę związaną z kadencją Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury i Światowej Stolicy Książki UNESCO.

To wyjątkowe wydarzenie, odbywające się w całości w plenerze, na terenie Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych im. T. Kościuszki, zgromadziło przeszło 800 członków, moderatorów oraz innych osób, dla których książka ma nieprzeciętne znaczenie. Odejmując czas spożytkowany na podróż, posiłki, chwile wolne oraz nocny wypoczynek, przez blisko 20 godzin byliśmy w prawdziwym raj dla książkomaniaków. Spotkania autorskie, dyskusje o literaturze i wokół literatury, warsztaty i koncerty wypełniały program tego ogromnego, również w sensie organizacyjnym, przedsięwzięcia.

„W niezbędniku moderatora dkk”, czyli w dyskusjach o literaturze i wokół literatury można było posłuchać ludzi zajmujących się przedmiotem – badaczy, krytyków, tłumaczy, m.in. Magdy Piekarskiej, Elżbiety Kalinowskiej, Agnieszki Rosińskiej-Bóbr, Piotra Kofty, Bernadetty Darskiej, Artura Wabika, Szymona Kloski, Marty Konarzewskiej, Agnieszki Karp-Szymańskiej, Marcina Barana, Marcina Senddeckiego, Justyny Czechowskiej, Tomasza Grabińskiego, Tomasza Pindela, Małgorzaty Szczurek, Macieja Świerkockiego, Ewy Malec i Kamy Margielskiej. W związku z tym, że organizacyjnie, w tym samym czasie, w ośmiu namiotach, trwały jednocześnie dyskusje, ja uczestniczyłam w panelu Magdy Piekarskiej *Literatura polska – nowe trendy* oraz *Literatura Afryki i Azji* Małgorzaty

Szczurek. Pierwsza z nich, dziennikarka „Gazety Wyborczej” we Wrocławiu, autorka tekstów o kulturze, skoncentrowała się na nurcie literatury polskiej związanej z regionem Dolnego Śląska i poznawaniem tego miejsca poprzez pryzmat literatury. Po raz kolejny potwierdziła tezę, iż region jest bardzo często inspiracją dla twórców, a mitologizacja przestrzeni pojawia się w każdym typie literatury. Wśród analizowanych książek wymieniła m.in. debiut Maćka Bielawskiego *Twarde parapety*, gdzie oprócz wątków pierwszoplanowych związanych z dorastaniem głównego bohatera, pojawiają się inne elementy fabuły – miasto Świdnica, Joannę Bator i jej książkę *Ciemno, prawie noc* z Wałbrzychem na pierwszym planie oraz Andrzeja Krajewskiego i jego powrót do czasów awangardy Wrocławia – ery jazzu w książce *Skyliner*. Autorem, dla którego terytorialna przestrzeń (miasto Wrocław) pozostaje nie bez znaczenia jest Michał Witkowski (*Zbrodniarz i dziewczyna*). W książce *Lubiewo* wyciąga z kolei na powierzchnię te miejsca i trasy, które dawno zostały zapomniane i mało znane są współcześnie. Miasto Wrocław stanowi także tło dla kryminalnych powieści Marka Krajewskiego oraz Agnieszki Wolny-Hamkało (*41 utonięć*). O przestrzeń jako pewnego rodzaju nurcie we współczesnej literaturze polskiej świadczą również książki Filipa Springera (*Miedzianka*), Mariusza Urbanka (*Genialni – lwowska szkoła matematyki*) oraz Olgi Tokarczuk (*Księgi Jakubowe*).

W trakcie literackiej podróży po Afryce i Azji z Małgorzatą Szczurek, redaktor Wydawnictwa Karakter, mieliśmy okazję dowiedzieć się jakie książki tego regionu, które ukazały się na przestrzeni ostatniej dekady, warto przeczytać. Rozpoczęła od pytania *Po co czytać tę literaturę?* Okazuje się, że w obecnej sytuacji geopolitycznej, nabrała ona tak istotnego znaczenia jak mało kiedy. Porusza kwestie dziś bardzo aktualne – migracja i emigracja oraz integracja z innymi społecznościami, m.in. europejską, a także kwestie religijno-wyznaniowe. Wśród książek rekomendowanych pisarzy regionu północnoafrykańskiego, wymieniła *To oślepiające nieobecne światło* i *Co to jest Islam* Tehara Bena Jellouna, piszącego po francusku, *Sprawa Meursaulta* Kamel Daouda – Algierczyka, również piszącego po francusku, *2084. Koniec świata* Boualema Sansala oraz *Opowieści starego Kairu* Nadżiba Mahfuz. Wszystkie te książki cechuje pewna poetyckość, która jest przejawem ogromnej wrażliwości językowej.

Współczesną literaturę regionu Afryki Subsaharyjskiej, po którą zdecydowanie warto sięgnąć reprezentują Chimamanda Ngozi Adichie i jej powieść *Amerikaana*, Chigozie Obioma ze swą psychologiczno-symboliczną opowieścią o czterech braciach *Rybacy*, Chinua Achebe, Alain Mabanckou (*Kielonek, Zwierzenia jeżozwierza*) oraz bardziej znany polskiemu czytelnikowi John Maxwell Coetzee (m.in. *Hańba, Czekając na barbarzyńców, Wiek żelaza, Powolny człowiek*) ze swą najnowszą, opisującą historie uchodźców, filozoficzną książką *Dzieciństwo Jezusa*.

Z bloku literatury Bliskiego Wschodu, w rekomendacji Małgorzaty Szczurek, z całą pewnością warto poświęcić uwagę twórczości Izraelczyka Amoz Oza (*Judasz, Dotknij wiatru, dotknij wody, Sceny z życia wiejskiego*), Iliasa Churiego i jego przejmującej opowieść o okrucieństwie wojny *Jalo*, Sayeda Kashua (*Druga osoba liczby pojedynczej*) oraz piszącej po arabsku Raji Alem (*Wszystkie drogi prowadzą do Mekki*).

Subkontynent indyjski, w najnowszej literaturze, bardzo dobrze reprezentują, poza piszącym po angielsku i znanym na całym świecie Salmanem Rushdie (m.in. *Dzieci północy, Wstyd, Furia*) również Rana Dasgupta i jego, napisany z liryzmem i empatią, reportaż o współczesnej stolicy Indii *Delhi. Stolica ze złota i snu*, Amitav Ghosh (m.in. *Szklany pałac*) oraz Jeet Thayil (*Narkopolis*).

Swoje podróże po literaturze Afryki i Azji zakończyła na przedstawicielach krajów Dalekiego Wschodu, najliczniej reprezentowanych przez pisarzy japońskich i chińskich. Zdecydowany prym wiedzcie tu znany na całym świecie Haruki Murakami. Warto jednak poświęcić również nieco więcej uwagi czytelniczkiej prozie Abe Kōbō (*Kobieta z wydm*), czy laureatowi Literackiej Nagrody Nobla z 2012 r. – chińskiemu pisarzowi Mo Yan (m.in. *Kraina wódki, Obfite piersi, pełne biodra, Żaby*).

Literacki Woodstock był nie tylko okazją do integracji klubowiczów z całą Polską, ale też do kolejnych, niezapomnianych spotkań z twórcami współczesnej literatury polskiej. Wśród zaproszonych autorów byli m.in.: Magdalena Tulli, Sylwia Chutnik, Barbara Kosmowska, Joanna Fabicka, Grażyna Jagielska, Anna Janko, Lidia Ostałowska, Joanna Jodełka, Małgorzata Gutowska-Adamczyk, Hanna Cygler, Jacek Dehnel, Michał Rusinek, Mariusz Urbanek, Ziemowit Szczerek, Wit Szostak, Marcin Wroński, Marek Krajewski, Stanisław Łubieński, Wojciech Jagielski, Jacek Hugo-Bader, Łukasz Orbitowski, Cezary Łazarkiewicz, Grzegorz Kasdepke. Ja wybrałam udział w rozmowach z autorami, z którymi nigdy wcześniej nie miałam okazji spotkać się osobiście. Spotkanie zatytułowane „Siłaczki” z Magdaleną Tulli i Sylwią Chutnik prowadziła Agnieszka Wolny-Hamkało. Każda z nich opowiadała o swoich zmaganiach z pisaniem, o niejednokrotnie ciężkiej pracy, polegającej na wielokrotnym „skreślaniu niepotrzebnych słów”, „boksowaniu się z tą rzeczywistością” by w końcu powstało coś tak intensywnego, a zarazem fizycznie nieobszernego, jaką z całą pewnością jest proza obydwu autorek. Rozmawiały też o tzw. „szufladzie książek ambitnych” i jak się okazało nie są zwolenniczkami wyraźnych podziałów na literaturę popularną i niszową. Ważne jest to czy książki są w ogóle czytane, a „wszelki kanon jest według mnie tylko protezą” – dodała Magdalena Tulli. Z kolei, na pytanie jakimi same są czytelnikami – Sylwia Chutnik opowiedziała się za kazusem pierwszego zdania, stąd jej przygoda z czytaniem nie raz kończy się właśnie w tym miejscu.

Również, po raz pierwszy miałam okazję uczestniczyć w spotkaniu autorskim z Łukaszem Orbitowskim. Miał towarzyszyć mu Jakub Żulczyk, nie zjawiał się, stąd prowadzący rozmowę Marcin Sendeccki miał możliwość gruntownego przepytania swego rozmówcy, co też doskonale czynił, nie marnując czasu.

Łukasz Orbitowski określił siebie jako sympatycznego pisarza w średnim wieku, który nie posiada w swoim domu własnych książek, ponieważ je po prostu rozdaje. W związku z tym, że pisanie przychodzi mu łatwo, ma w swoim dorobku „już trochę nastukane” (m.in. *Nadchodzi*, 2010; *Widma*, 2012; *Szczęśliwa ziemia*, 2013; *Zapiski Nosorożca*, 2014; *Inna dusza*, 2015). Opisując własną ewolucję twórczą raczej wyklucza przypadek, ale też nie twierdzi, że wszystko dzieje się w sposób zamierzony. Jest w ciągłej transformacji. Marzył o pisaniu baśni dla dorosłych ale przekonał się, że czytelnicy bardziej preferują obyczajówkę niż fantastykę. Pożegnał się też z przygodą i powieścią awanturniczą. Jedno czego jest pewien – „nie muszę w literaturze wyrażać siebie i przenosić tutaj własnych doświadczeń życiowych. Nie mam też dzieł wymarzonych, piszę gdy mam jakąś opowieść do opowiedzenia”.

Dla wszystkich uczestników Literackiego Woodstocku przygotowane zostały wydarzenia szczególne, do których z całą pewnością należały „spotkania autorskie z gwiazdą”. 28 lipca gościła wśród nas hiszpańska pisarka i dziennikarka Rosa Montero, pisząca w różnych stylach (obyczajówka, powieść historyczna, science-fiction). Najpierw w oryginale, a za chwilę, z pomocą tłumaczki, zaprezentowała niepublikowane dotąd w Polsce opowiadanie *Ślepa miłość*. Opisane w nim perypetie uczuciowe głównej bohaterki niejako określiły tematykę dalszej części spotkania. Było o miłości: prawdziwej, która, według autorki, trwa nie więcej niż pół roku, heroicznej – tej, która następuje później oraz o kobietach i... śmierci, równie często obecnej w jej utworach. Rosa Montero wywarła wrażenie radosnej osoby. Swoim optymizmem ujęła publiczność, która nie ustępowała pogarszającej się pogodzie. Na zakończenie autorka podziękowała swoim czytelnikom, „bo bez nich świat byłby ciszą”.

Gwiazdą był również, jeden z najważniejszych współczesnych pisarzy hiszpańskich Ildefonso Falcones. Autor bestsellerowej *Katedry w Barcelonie*, z wykształcenia prawnik, przedstawił proces powstawania książki. Pisał ją pięć lat. Jak na powieść historyczną – gdzie fikcja wiąże się z faktami – przystało, rozpoczął od tworzenia mapy. To na niej każdy szczegół został odpowiednio ulokowany, a postaci wykreowane w najdrobniejszych detalach. Kontekst historyczny ostatecznie wypełnił tło powieści. Falcones opowiadał także o innych swoich książkach – *Ręka Fatimy* i *Bosonoga Królowa* oraz *Spadkobiercy ziemi* – powieści, nad którą aktualnie pracuje, będącej kontynuacją *Katedry w Barcelonie*.

Bezdiskusyjną gwiazdą, z całą pewnością była Olga Tokarczuk. Opowiadała o swej pracy nad *Księgami Jakubowymi*. „Podczas moich podróży po Europie, śladami frankistów, czułam się trochę jak Indiana Jones, bo wciąż odkrywałam

coś dla mnie nowego”. Mówiła także o swoim spojrzeniu na literaturę. „Jest ona przeciwstawianiem się lękowi, który zamyka ludzi na to co nowe. Jest najdoskonalszą, najbardziej wyrafinowaną i najbardziej dostępną formą komunikacji międzyludzkiej, taką sferą wolności, wchodząc w którą jesteśmy mali, a wychodząc – wielcy. Idąc tym tokiem, swoje pisarstwo traktuje za coś, co ma dobrze służyć człowiekowi – rozszerzać jego świadomość i być zaangażowane. Dodaje do tego trochę metafizyki, bo przecież każda rzeczywistość musi mieć gdzieś swój początek”.

Jak na dziesięcioletnią działalność Dyskusyjnych Klubów Książki przystało, był czas na podsumowanie i refleksje. Podczas festiwalowej gali wręczono nagrody dla najbardziej poczytnych pisarzy. W kategorii literatury pięknej wyróżnieni zostali ex aequo Jacek Dehnel oraz Wiesław Myśliwski. Jacek Hugo-Bader otrzymał nagrodę w kategorii literatura faktu, a Barbara Kosmowska zwyciężyła wśród autorów książek dla dzieci i młodzieży. Były podziękowania dla pomysłodawców DKK, moderatorów i klubowiczów. Nie kryliśmy wzruszenia i życzyliśmy sobie dalszej dobrej współpracy. Uroczysty wieczór zakończył się bankietem „na łące pod deszczowym niebem” oraz koncertem Pablopavo & Ludziki, muzycznego zespołu wykonującego m.in. najbardziej rozpoznawalną, literacką „Dancingową piosenkę miłosną”.

Literacki Woodstock trwał do niedzieli i przyniósł kolejne atrakcje. W sobotę 30 lipca na rynku we Wrocławiu, oczywiście z naszym udziałem, zabrzmiał po raz pierwszy przed publicznością Światowy Hymn Książki UNESCO, którego tekst stanowił utwór Tadeusza Różewicza *Włosek poety*. Muzykę do wiersza skomponował jeden z najwybitniejszych współczesnych polskich kompozytorów Jan Kanty Pawluśkiewicz. Nasz publiczny występ, w towarzystwie zawodowych chórzystów, poprzedzony został wcześniejszą nauką i kilkakrotnymi próbami śpiewu, pod okiem fachowca Izabeli Polakowskiej, odbywającymi się codziennie w sali audytoryjnej Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych.

Ostatnim punktem programu było spotkanie autorskie z Danutą Wałęsą. Z prowadzącym Piotrem Adamowiczem rozmawiała o tym jak odmieniło się jej życie po wydaniu autobiograficznej książki *Marzenia i tajemnice*. Stała się silną osobą, bardziej samodzielną, konsekwentną w swoich zamierzeniach. Zachęcała inne kobiety, aby również potrafiły zawalczyć o swoją wolność – w życiu i małżeństwie, oczywiście w najlepszym tego słowa znaczeniu.

Pobył we Wrocławiu pozwalał również na nieco więcej. W wolnym czasie zwiedziłam najstarszą, zabytkową część Wrocławia – Ostrów Tumski oraz wiele zabytkowych obiektów, głównie tych z epoki gotyku. Obejrzałam Panoramę Racławicką oraz Muzeum Narodowe, gdzie najwięcej czasu spędziłam na zwiedzaniu stałej wystawy *Sztuka polska XVII-XIX wieku*. Niezapomnianych wrażeń dostarczyła mi tańcząca fontanna. Uruchomiono ją 4 czerwca 2009 r. w dwudziestą rocznicę pierwszych wolnych wyborów w powojennej Polsce. Fontanna znajduje

się w niecce Pergoli tuż przy Hali Stulecia. Wodne choreografie zsynchronizowane ze światłem, w połączeniu z muzyką, na przemian klasyczną, popularną i kontemplacyjną tworzą wyjątkowo czarujące widowisko.

Tak minęły trzy dni Literackiego Woodstocku. Fani książek odbyli setki rozmów o literaturze i pewnie, jak ja, jeszcze długo o nich będą pamiętać. Pozostaną emocje, rozbudzone apetyty na kolejne lektury oraz nowe znajomości zrodzone głównie z potrzeby czytania.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

POMOCE METODYCZNE

„Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu” scenariusz zajęć biblioterapeutycznych

Cele:

- zwiększenie w uczestnikach poczucia, że każdy jest wyjątkowy;
- rozbudzenie sympatii do samego siebie;
- uświadomienie, że każdy z nas jest wartościowy;
- pokazanie, że w każdym człowieku jest „coś”, za co możemy go polubić;
- kształcenie umiejętności dostrzegania pozytywnych cech u innych;
- nabycie umiejętności współzycia w grupie.

Uczestnicy: grupa dzieci w wieku 10 -12 lat

Czas trwania: 80 min.

Metody i techniki: formy żywego słowa (pogadanka, głośne czytanie tekstu, rozmowa kierowana, dyskusja), praca plastyczna, zabawy ruchowe

Materiały i środki: flamastry, 2 duże białe kartony, nożyczki, kredki, kartki, taśma dwustronna, maskotka Miś

Literatura: tekst „Bajka o Brzydkim Misiu” // W : Nowak Ewa : Wszystko tylko nie Mięta. - Warszawa, 2002. - S.173-175

Przebieg zajęć:

Część wstępna – integracja grupy

- Powitanie – prowadzący rozdaje uczestnikom medaliony przyjaźni w kształcie serduszka, uczestnicy wpisują swoje imię i dorysowują symbol, który kojarzy się z radością np. kolorowy kwiatek, uśmiech, itp. Następnie przyklejają sobie medaliony w widocznym miejscu taśmą dwustronną.
- Zabawa integracyjna – prowadzący zaprasza uczestników do kręgu i wita je wierszykiem:
Witamy rękę lewą (dzieci machają lewą ręką)
witamy rękę prawą (dzieci machają prawą ręką)
witamy nogę lewą (dzieci machają lewą nogą)
witamy nogę prawą (dzieci machają prawą nogą)
witamy brzusek, witamy głowę (lekko poklepują się po brzuchu i po głowie).
Pięknym ukłonem wszystkich witamy i na krzesłach wygodnie siadamy (dzieci składają ukłon i siadają na krzesłach).

- Sprawdzenie nastroju – prowadzący rozdaje uczestnikom buźki za pomocą których każdy określi w kilku słowach jaki ma nastrój i co miłego, wesołego lub smutnego, przykrego go dzisiaj spotkało.
- Zawarcie kontraktu – prowadzący i uczestnicy ustalają normy zachowania na zajęciach i zapisują je na dużym arkuszu papieru np.:
 - nie przeszkadzamy
 - nie używamy brzydkich słów
 - nie krzyczymy
 - nie dokuczamy
 - nie oceniamy i nie krytykujemy innych
 - słuchamy tego, co mówią inni
 - wzajemnie sobie pomagamy

Część właściwa – wprowadzenie do tematu

- Prowadzący przedstawia cel i zapoznaje z tematem warsztatów
 - Prowadzący czyta bajkę o Brzydkim Misiu (fragment z książki Ewy Nowak *Wszystko, tylko nie mięta*)
- Rozmowa kierowana oraz udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące czytanego tekstu:
 - Jak wyglądał Miś – bohater naszej bajki?
 - Dlaczego nikt nie chciał kupić tego Misia?
 - Jak czuł się Miś, kiedy widział jak inne misie opuszczają sklepowe półki i trafiają do uśmiechniętych dzieci?
 - Dlaczego dziewczynka wybrała właśnie brzydkiego misia?
 - Czy dziewczynka oceniła Misia po wyglądzie?
 - Skąd wiedziała, że ten Miś jest taki cudowny?
- Dyskusja – prowadzący rozpoczyna dyskusję z uczestnikami zadając pytania:
 - Czy dobra materialnie należy stawiać na pierwszym miejscu?
 - Czy wygląd zewnętrzny jest najważniejszy w życiu?
 - Co widzimy patrząc na drugiego człowieka?
 - Czy należy oceniać ludzi po wyglądzie?
 - Co znaczy „mieć bogate wnętrze”?

Na zakończenie dyskusji prowadzący mówi, że dla wielu z nas najważniejszy jest wygląd zewnętrzny i oczywiście należy dbać o ubranie, figurę, fryzurę, kondycję fizyczną. Są wśród nas ludzie, którzy noszą niemodne stroje, fryzury, są zamknięci w sobie, ale są za to bardzo mili, dobrzy, życzliwi, potrafią zrozumieć drugiego człowieka, chętnie pomagają, mają mnóstwo zainteresowań oraz wiele pozytywnych cech, których nie widać gołym okiem. Dlatego starajmy się patrzeć też sercem, dostrzeżemy wtedy wnętrze człowieka, poznamy jego charakter, umiejętności, zainteresowania.

Pamiętajmy, że *Dobrze widzi się tylko sercem. Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu.*

Realizacja

- Praca plastyczna: grupowa. Prowadzący rysuje na dużym kartonie postać człowieka i dzieli ją na trzy części. Uczestnicy zostają podzieleni na trzy grupy, każda z grup otrzymuje jedną część rysunku. Zadaniem I grupy jest pokolorowanie i wypisanie pozytywnych cech charakteru, które może posiadać człowiek, grupa II również koloruje i wypisuje talenty i uzdolnienia człowieka, III grupa koloruje i wypisuje zainteresowania człowieka.

Następnie grupy łączą swoje części, prowadzący nakrywa je wyciętym z białego kartonu konturem człowieka. Uczestnicy omawiają swoją pracę, która na pierwszy rzut oka pokazuje zwykłego, prostego człowieka, o którym niewiele można powiedzieć, żeby go ocenić i coś o nim powiedzieć należy zajrzeć do jego wnętrza, poznać zainteresowania, zdolności, umiejętności i cechy charakteru.

- Zabawa w głaski: (prowadzący rozdaje uczestnikom kartki, na której każdy zapisuje zdanie: *Najbardziej w tobie lubię, że...* następnie uczestnicy za pomocą taśmy dwustronnej przyklejają swoje kartki na plecach. Uczestnicy każdemu komu chcą anonimowo kończą zdanie, pisząc coś miłego. Głaszczemy słowami, a to wielka sztuka i umiejętność znaleźć w każdym coś miłego. Zabawa kończy się dopiero wtedy, gdy wszyscy uczestnicy dokonają wpisów na kartkach swoich kolegów i koleżanek. Uczestnicy wracają na miejsce, zdejmują kartki i odczytują zapisane kartki w ciszy, tylko dla siebie.
- Zabawa przy muzyce: uczestnicy stają parami i do piosenki „Oj nie chcę, oj nie chcę, oj nie chcę cię znać” tańczą wykonując odpowiednie ruchy.

Zakończenie i podsumowanie zajęć

- Iskierka przyjaźni – prowadzący zaprasza uczestników do kręgu, aby pożegnać się iskierką przyjaźni. Uczestnicy trzymają się za ręce, a prowadzący mówi: *iskierczkę puszczam w krąg, niech powróci do mych rąk.* Uczestnicy w milczeniu przekazują sobie uścisk dłoni, gdy iskierka powróci prowadzący wypowiada słowa: *iskierczka powróciła i zajęcia zakończyła.*
- Informacja zwrotna – uczestnicy stoją w kręgu, kolejno podają sobie misia z rąk do rąk i wypowiadają się na temat zajęć kończąc zdanie:
 - zajęcia podobały mi się, bo...
 - zajęcia nie podobały mi się, bo..

Dorota Usidus, Książnica Zamojska

Strach boi się odważnych. Bądź wielki – pokonaj swój strach **Scenariusz zajęć biblioterapeutycznych**

Cele:

- niwelowanie lęków dziecięcych przed nowymi, nieznanymi sytuacjami;
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z lękiem;
- ukazanie strachu jako czegoś normalnego, pokazanie, że każdy może się bać;
- rozwijanie umiejętności współpracy w grupie;
- integrowanie grupy.

Uczestnicy: grupa dzieci w wieku 10 - 12 lat

Czas trwania: 90 min.

Metody i techniki: głośne czytanie, pantomima, rozmowa kierowana, słoneczko, zdania niedokończone, pedagogika zabawy: zabawa „lękliwe i odważne zajączki”, zabawa „szalone kroki” wyrzucamy strachy – zabawa, zabawa plastyczna „nasze strachy”, „recepta na strachy”,

Formy: indywidualna, grupowa, zbiorowa

Środki i materiały: kartki, kredki, pisaki, krzesło przykryte czarnym materiałem z buźką strachu, piosenka zespołu Fasaliki pt., Zajac Poziomka

Literatura: Ruszewska G.: *Wielkie zmiany w dużym lesie*. Łódź: FRO9 Fąfrowicz, Ruszewska, Sadowski, 2005 (Opowieść druga: Zajac Ambroży)

Część wstępna – integracja grupy

- Rymowane powitanie.

Wszyscy stoją w kręgu i witają się słowami: „Witam rączki, witam lewą, witam prawą, witam obie. Brawo! Brawo!”

- Zabawa: „Szalone kroki”:

Prowadzący wydaje polecenia w jaki sposób dzieci powinny się poruszać. Na kłaśnięcie dzieci zastygają w bezruchu, natomiast na kolejne komendy reagują według poleceń:

- „szalone kolano” – dzieci poruszają się po sali tak aby wyeksponować kolano;
- „idą krzywe nogi”;
- „idą sztywne plecy”;
- „idzie zmęczony człowiek”;
- „idzie przestraszony człowiek” itp.
 - Przypomnienie zasad kontraktu.
 - Prowadzący określa cel i tematykę zajęć.

Część właściwa - Wprowadzenie do tematu

- Prowadzący czyta tekst G. Ruszewskiej „*Wielkie zmiany w dużym lesie*” – opowieść druga (Zajac Ambroży).

- Rozmowa kierowana na temat czytanego tekstu. Udzielanie odpowiedzi na pytania:
 - Kto był bohaterem opowiadania?
 - Czy zając Ambroży był szczęśliwy?
 - O czym marzył nasz bohater?
 - Co spowodowało, że Ambroży przestał się wreszcie bać?
 - Czy pomagając bliźnim pomagamy również sobie?

Realizacja

- Słoneczko: tworzymy słoneczko do wyrazu strach.

Wszyscy uczestnicy siedzą w kręgu na podłodze i na karteczkach wypisują wszystko to co kojarzy im się z pojęciem strach. Następnie karteczki z wypowiedziami układamy w kształcie słoneczka i głośno odczytujemy.

- Zabawa w niedokończone zdania.

Dzieci w dalszym ciągu siedzą w kole na podłodze. Wypowiadając początek zdania, indywidualnie je uzupełniają:

- *Najbardziej boję się*

Następnie prowadzący rozmawia o tym, jak reaguje nasze ciało, gdy się boimy. Dzieci zostają zaproszone na „krzesło strachu” (krzesło przykryte czarną narzutą i z przypiętą buźką obrazującą strach). Każdy uczestnik zajęć w formie pantomimy ma za zadanie przedstawić, jak wygląda, kiedy się boi i jak się wtedy zachowuje. Dziecko rozpoczyna zabawę od słów: „Mam na imię ..., kiedy się boję, robię tak ...” (zabawa „Kiedy się boję”).

- Zabawa: lękliwe i odważne zajączki.

Dzieci biegają po sali, skaczą naśladując zajączki (w tle muzyka: Zając Ponomka – Fasolki). Na słowa prowadzącego „uwaga strachy” lękliwe zajączki zbiegają się do kąta sali i cichutko siedzą. Na hasło wracamy do norki zajączki wracają na miejsce, te odważne szybko, natomiast lękliwe skradają się cichutko do swych krzesełek.

- Nasze strachy – zabawa plastyczna.

Prowadzący rozdaje wszystkim uczestnikom kartki oraz kredki. Każdy imieniem podpisuje swoją kartkę i według własnego pomysłu rysuje kształt głowy. Następnie przekazuje kartkę koledze po prawej stronie. Teraz każdy kolejno przekazując kartkę dalej na prawo dorysowuje poszczególne elementy wizerunku naszego stracha: uszy, szyję, oczy, włosy, tułów, ręce, nogi, buty, dłonie itp. Rysujemy tyle elementów, aby kartki wróciły do osoby, która ją podpisała. Zwracamy uwagę na różnorodność narysowanych postaci.

Następnie zadaniem każdego z uczestników jest nazwanie swojego „stracha” oraz wskazanie jakie ma on zalety i wady, co jest w nim niezwykłego i czy go

lubimy, a jeśli tak to za co? Wszyscy uczestnicy kolejno prezentują rysunki i uzasadniają swoje wypowiedzi.

- Zabawa: moja recepta na strachy.

Prowadzący dzieli uczestników na grupy. Zadaniem każdej z nich jest opracowanie recepty na strach. Uczestnicy wymyślają poszczególne składniki np. łyżka spokoju, garść opanowania, jeden głęboki oddech itp. Na zakończenie następuje prezentacja poszczególnych recept.

Zakończenie

- Wyrzucamy strachy.

Na zakończenie prowadzący prosi aby uczestnicy usiedli w kręgu na podłodze. W środku koła ustawiamy kosz na śmieci. Dzieci otrzymują karteczki i pisaki. Zadaniem każdego z nich jest wypisanie na kartce wszystkich swoich lęków i strachów. Po tym, niszczymy nasze strachy poprzez zgniecenie powyższych kartek i wyrzucenie ich do kosza. Wyrzucając kartkę każdy z uczestników wypowiada słowa „*Do odważnych świat należy, niech moje strachy znikną na zawsze*”.

Informacja zwrotna

Uczestnicy siedząc w kręgu odpowiadają kolejno na pytania:

- w dzisiejszych zajęciach podobało mi się.....
- w dzisiejszych zajęciach nie podobało mi się.....

Joanna Grabczak, Książnica Zamojska

Jestem sobie mały miś... **Rodzinny konkurs plastyczny**

*Pojechał Miś Uszatek
łąką, polem, gajem.
Zostawił w upominku
wiele, wiele bajek...*

Czesław Janczarski

Miś Uszatek, bohater literacki wykreowany przez Czesława Janczarskiego w 2017 roku obchodzi 60. urodziny. To wspaniała okazja, by zaprosić czytelników biblioteki do udziału w konkursie plastycznym, w którym jest miejsce na rodzinne czytanie oraz wspólne tworzenie prac plastycznych.

Cele:

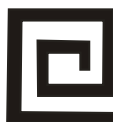
- rozbudzanie zainteresowań czytelniczych i propagowanie czytelnictwa,
- propagowanie idei głośnego czytania książek,
- wzmocnianie więzi rodzinnych, poprzez wspólne tworzenie prac artystycznych,
- rozwijanie inwencji twórczej przez poszukiwanie różnorodnych rozwiązań artystycznych.

Założenia regulaminowe:

1. Do udziału w konkursie zapraszamy dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym oraz młodzież szkolną wraz z rodzicami, dziadkami i dalszą rodziną.
3. Zadaniem konkursowym przewidzianym dla zespołów rodzinnych jest wykonanie pracy plastycznej (podobizny Misia Uszatka), inspirowanej treścią książek o przygodach Misia Uszatka. Praca, w tym także kompozycja przestrzenna, może być wykonana za pomocą różnych materiałów plastycznych (np. farby, pastele, plastelina, modelina, glina, włóczka, papier, tkanina, sznurki, surowce wtórne) przy użyciu dowolnych technik plastycznych. Jedna rodzina może zgłosić tylko jedną pracę w konkursie.
4. Prace konkursowe powinny być opatrzone metryczką, zawierającą dane autorów pracy: imiona, nazwiska, stopień pokrewieństwa, wiek dziecka (dzieci), adres domowy.
5. Prace należy składać do dnia 25 marca 2017 r. w najbliższej placówce bibliotecznej.
6. Oceny prac dokona powołana przez organizatora komisja konkursowa.
7. Organizator przewiduje 5 nagród i 10 wyróżnień. Nagrodzone i wyróżnione prace zostaną wyeksponowane na wystawie pokonkursowej w siedzibie Książnicy Zamojskiej w kwietniu 2017 r. Po zakończeniu wystawy prace będzie można odebrać w terminie do końca maja 2017 r.
8. Podsumowanie konkursu, wręczenie nagród i wyróżnień laureatom nastąpi podczas uroczystego wernisażu, który odbędzie się 4 kwietnia 2017 r. w Książnicy Zamojskiej, o czym laureaci zostaną powiadomieni listownie.
9. Wszelkie dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 84 62 711 54 wew. 29.

ORGANIZATOR:

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu
Zamość, ul. Kamienna 20, tel. 84 62 711 54
www.biblioteka.zamosc.pl

Stanisław Bojarczuk (1869-1956)

– poeta ludowy, autor sonetów – 60. rocznica śmierci

Stanisław Bojarczuk, poeta chłopski obdarzony wielkim talentem, autor około tysiąca sonetów, urodzony 5 kwietnia 1869 r. we wsi Krakowskie Przedmieście, zmarł 31 grudnia 1956 r. we wsi Rońsko (obie miejscowości obecnie włączone są do Krasnegostawu). Dzieciństwo i młodość spędził w swojej rodzinnej wsi. Ze względu na trudną sytuację materialną rodziny, po skończeniu szkoły podstawowej poeta nie kontynuował nauki. Fakt ten nie przeszkodził mu w rozwijaniu wyjątkowych umiejętności poetyckich.

W 1891 r. ożenił się z Agatą z Chomików, po dwóch latach razem przeprowadzili się do Rońska, gdzie poeta mieszkał już do końca swojego życia. Małżonkowie prowadzili niewielkie gospodarstwo rolne, żyli w nędzy. Mieli sześciu synów, lecz tylko trzech z nich dożyło pełnoletniości. Skromne gospodarstwo Stanisław Bojarczuk przekazał synowi, a sam zajął się wypasaniem bydła. Zaoszczędzony w ten sposób czas, poeta spożytkował na samokształcenie i rozwijanie twórczości. Interesował się malarstwem, rzeźbą, architekturą, mitologią, kosmologią, a najbardziej miłował literaturę. Był osobą szanowaną wśród krasnostawskiej inteligencji, aktywnie działał w Związku Młodzieży Wiejskiej i Strzelcu.

Poetyckie utwory Stanisława Bojarczuka zaczęły pojawiać się w prasie lokalnej i regionalnej już w latach 20. i 30. XX wieku. Stało się to za sprawą oddanego przyjaciela poety Józefa Nikodema Kłosowskiego. Publikacje zamieszczane były na łamach czasopisma *Wieś Krasnostawska*. Niestety, środowisko literackie pozostawało wciąż niechętnie poecie.

Najstarszy zachowany wiersz poety datowany jest na rok 1914. Jego wcześniejszej twórczości nie znamy. Istnieje hipoteza, że sam autor wszystko zniszczył, uznając swe pierwsze poetyckie kroki za mizerne.

Stanisław Bojarczuk wciąż zdobywał wiedzę i doskonalił warsztat poetycki, a inspiracją dla jego geniuszu okazał się wiersz Kazimierza Przerwy-Tetmajera *O sonecie* (1924). Utwór ten wyzwolił w nim eksplozję inwencji twórczej i talentu, sprawiając, że od tej pory wykazywał wielkie zamiłowanie do sonetu. Poprzez wykorzystanie tej kunsztownej formy literackiej nakreślał doskonały, idealny, uporządkowany świat przyrody, moralizował i oddawał się zadumie. Opisywał i oceniał postawy i działania ludzi, stosunki społeczne i wydarzenia historyczne. Rzadko podejmował tzw. chłopskie tematy, unikał gwary. A jednak, mimo to, uznano go za poetę ludowego ze względu na chłopskie pochodzenie. Jego piarstwo trudno jednak zasufladkować w nurcie poezji ludowej. Był do-

skonałym obserwatorem, wrażliwym na piękno rodzimego krajobrazu. Przeuroczo pisał zarówno o powabie kobiecego ciała, ekspresyjności obrzędów ludowych, jak i oddawał szacunek uroczystościom religijnym, po mistrzowsku łączył świat mitologii z miejscowym krajobrazem (cykl sonetów poetyckich: *Do Laury, Olimp żeński, Olimp męski*).

W 1955 roku J. N. Kłosowski opublikował poświęcony Bojarczukowi artykuł pt. *Chciałem być chłopskim Petrarą*, którym zwrócił na poetę uwagę osób odpowiedzialnych za rozwój kultury na terenie województwa lubelskiego. W rezultacie przyznano S. Bojarczukowi zapomogę, odznaczono go Złotym Krzyżem Zasługi, zajęto się jego podupadającym zdrowiem. W grudniu 1956 r., również dzięki staraniom J. N. Kłosowskiego i Zbigniewa Stepka, nakładem Ludowej Spółdzielni Wydawniczej ukazały się *Blaski i dźwięki* – zbiór ponad stu sonetów. W latach osiemdziesiątych XX wieku Józef Zięba, zdecydował się na pracę nad rękopisami S. Bojarczuka, a powstały maszynopis został zatytułowany *Linie liryki*. Józef Zięba przez wiele lat zabiegał bezskutecznie o wydanie drukiem przygotowanej już książki. Z inicjatywy Miejskiej Biblioteki Publicznej w Krasnymstawie, w roku 2008, po wielu latach konsekwentnych działań środowiska literackiego Lubelszczyzny wydano wybór około trzystu sonetów krasnostawskiego poety.

Rękopisy twórczości Stanisława Bojarczuka znajdują się w Muzeum Literackim im. Józefa Czechowicza w Lublinie, w Muzeum Regionalnym w Krasnymstawie oraz w rękach osób prywatnych.

Literatura:

1. Kłosowski, Józef Nikodem. *Chciałem być chłopskim Petrarą* // Kamena. – 1955, nr 8-9.
2. Zięba, Józef. Stanisław Bojarczuk : poeta nieznan – zapomniany // *Poetyckie Łany*. – nr 2 (2007), s. 8-13
3. Zięba, Józef. Wstęp [W:] *Linie liryki*. – Krasnystaw : Miejska Biblioteka Publiczna ; Lublin : Wydawnictwo Polihymnia, 2008. – S. 7-11-13, 43

Do książki B

I

*Otwarłszy twych okładek pozłacane wrota,
książko, niby jakowejś Wszech - Wszehnicy dźwierze,
modłę się do Wszech - Wiedzy zaufany w wierze,
niby owi asceci w pustelniczych grotach...
Myśl ma błądzi samotnie po sylab wykrotach,
niby śród nor wykrotów drzew brodzące zwierzę,
to jak w puszczy szumiącej w owalnym jeziorze
złote rybki pluskają się w wodach modrotach.
To niby siadłszy oklep na morskim bałwanie,
wozi się przyływ, odpływ, po wód gorzkich wannie,*

*dopóki ów bucefał nie ulegnie ciszy.
Tam, gdzie mewa metrowe skrzydła rozpuściwszy,
jakkolwiek naśladuje w nadchmurzy loty orle,
w nadmorskich brzeż płaszczyznach spełnia sępią rolę.*

Rońsko, 15 VIII 1869 - 1946

Bibliografia podmiotowa:

1. Autobiografia : [wiersze] // Kresy Literackie. – 1990, nr 2, s. 1.
2. Autobiografia ; Autonekrolog ; Intermezzo : [wiersze] // Twórczość Ludowa. – 1986, nr 1, s. 37-38.
3. Autobiografia ; Do sonetu : [wiersze] // Nestor. – 2008, nr 3, s.17.
4. Blaski i dźwięki : wybór sonetów / oprac. i wstępem opatrzyli Nikodem Kłowski i Zbigniew Stepek. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1956. – 134, [1] s. : il. ; 17 cm. – (Biblioteka Pisarzy Chłopskich).
Rec. Czernik, Stanisław. Nad Bojarczukiem // Orka. – 1957, nr 6, s. 6 ; Korneluk, Wiera. Czytając Bojarczuka // Sztandar Ludu. – 1957, nr 8, dod. Kultura i Życie, s. 1 ; Piętaś, Stanisław. Blaski i dźwięki // Nowiny Literackie i Wydawnicze. – 1957, nr 12, s. 6 ; Lesiów, Michał. [Uwagi językowe o książce] // Język Polski. – 1958, nr 3, s. 227.
5. Burza: [wiersze] // Nowa Wieś. – 1957, nr 15, dod., s. 3.
6. Chopin : [wiersze] // Nestor. – 2010, nr 1, s. 76.
7. Chopin ; Do śmierci ; Tęcza : [wiersze] // Tygodnik Chełmski. – 1987, nr 3, s. 10.
8. Chopin ; Do Laury ; Do lekarza tułacza ; Paganini ; Tęcza : [wiersze] // Posłowie. – 1984, nr 11, s. 1, 3.
9. Do białości słonecznej ; Do książki B : [wiersze] // Nestor. – 2013, nr 2, s. 13.
10. Do chaty : [wiersze] // Chłopski Zew. – 1945, nr 4, s. 6.
11. Do chaty B : [wiersze] // Nestor. – 2013, nr 4, s. 33.
12. Do dębu : [wiersze] // Nestor. – 2008, nr 3, s. 24.
13. Do hołoty (grudzień 1943 – styczeń 1944) : [wiersze] // Wieś. – 1945, nr 11, s. 3.
14. Do książki // Tygodnik Powszechny. – 2012, nr 1, s. 29.
15. Do Laury : [wiersze] // Nestor. – 2009, nr 3, s. 18.
16. Do Laury ; Do Ziuka : [wiersze] // Nestor. – 2014, nr 3, s. 20.
17. Do lekarza tułacza // Nestor. – 2008, nr 1, s. 14.
18. Do moich znawców ; Do sonetu ; Do mojego wydawcy : [wiersze] // Kresy Literackie. – 1990, nr 2, s. 2-3.
19. Do Piastostwa ; Dom przesilenia : [wiersze] // Nestor. – 2014, nr 4, s. 53.
20. Do pochwista B : [wiersze] // Nestor. – 2008, nr 4, s. 7.
21. Do polanki : [wiersze] // Nestor. – 2012, nr 2, s. 23.
22. Do Substancji ; Do dębu : [wiersze] // Nestor. – 2008, nr 3, s. 31.
23. Do śmierci : [wiersze] // Kultura i Życie. – 1957, nr 2, s. 2.

24. Do śmierci ; Idylla alpejska ; Tęsknota : [wiersze] // Tygodnik Chełmski. – 1982, nr 28, s. 8.
25. Do świerka : [wiersze] // Nestor. – 2013, nr 1, s. 33.
26. Do wieku dziewiętnastego : [wiersze] // Nestor. – 2009, nr 2, s. 17.
27. Do znawców mych prac : [wiersze] // Miesięcznik Ludowy. – 1947, nr 2-3, s. 20.
28. [Inc.] Dziwny czas... : [wiersze] // Almanach Literacki. – 1948, s. 97.
29. Gorycz D ; Hołdy : [wiersze] // Nestor. – 2015, nr 4, s. 14.
30. Linie liryki : (wybór sonetów) / z rękopisów wydobył, oprac. i wstępem opatrzył Józef Zięba ; Miejska Biblioteka Publiczna w Krasnymstawie. – Krasnystaw : Miejska Biblioteka Publiczna ; Lublin : Wydawnictwo Polihymnia, 2008. – 206, [1] s. : il. ; 24 cm.
Rec.: Fiołek, Krzysztof // Lampa. – 2008, nr 11, s. 55 ; Kargul, Mariusz // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 2008, nr 3, s. 111-112.
31. Pisanki ; Do Anadiomeny : [wiersze] // Nestor. – 2016, nr 1, s. 50.
32. Przedednie : [wiersze] // Kultura i Społeczeństwo. – 1958, nr 1, s. 125-126.
Toż: // Nowa Wieś. – 1957, nr 15, dod., s. 3.
33. Sosna ; W południe ; Wielki Dół ; Żarna : [wiersze] // Kamena. – 1955, nr 8-9, s. 40-41.
34. Sonety // Lublin Kultura i Społeczeństwo. – 2006, nr 2, s. 17 ; Nestor. – 2008, nr 3, s. 17, 31 ; 2008, nr 4, s. 15-16 ; 2011, nr 1, s. 9 ; 2012, nr 3, s. 85 ; 2012, nr 4, s. 34 ; 2013, nr 3, s. 16 ; 2014, nr 1, s. 92-93 ; 2015, nr 1, s. 32 ; 2015, nr 2, s. 36-37 ; 2016, nr 2, s. 51 ; Ziarno. – 2015, nr 2, s. 11.
35. Uwiecznione w sonetów strukturze // Poetyckie Łany. – nr 2 (2007), s. 14-21.
36. [Wiersze] : Gdy mistrz odchodzi : wspomnienia o Leonidzie Gawryłowie 1901-1983 / [oprac., grafika i adaptacja Andrzej David Misiura ; współpr. i konsultacje Jadwiga Gawryłow]. – [Krasnystaw] : Mała Oficyna Wydawnicza „Elipsa”, 1983.
37. Wieś tworząca – poległym ; Do mego wydawcy ; Król-duch (Panteon 5) : [wiersze] // Wieś. – 1945, nr 7-8, s. 11.
38. W wieczone w sonetów strukturze ; wybór sonetów // Poetyckie Łany. – 2 (2007), s. 14-20.
39. Zachód (fragment) : [wiersze] // Tygodnik Zamojski. – 1985, nr 12, s. 11.
40. Zalecanki ; Intermezzo C : [wiersze] // Nestor. – 2014, nr 2, s. 8.
41. Żarna : [wiersze] // Dziennik Lubelski. – 1957, nr 28, s. 8.
42. Żarna ; Sosna ; Wielki Dół ; W południe : [wiersze] // Kamena. – 1955, nr 8-9, s. 35-39.

Antologie:

43. Antologia poezji ludowej. 1830-1980 / [wybór] Jan Szczawiej ; [posł. Antoni Śledziewski]. – Wyd. 3 popr. i rozsz. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1985. – S. 146-159.

44. Całe bogactwo domu : [wiersze o domu] / wybór i wstęp Stefan Aleksandrowicz ; Muzeum Wsi Lubelskiej. – Lublin : MWL, 1986. – 80 s. : rys. ; 20 cm.
45. Okruchy chleba : antologia polskiej liryki z motywem chleba / wybór i układ Stefana Placka i Marianny Bocian. – Wrocław : Astrum, 1992. – S. 71-72.

BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA:

1. Aleksandrowicz, Alina. Elementy ludowe w twórczości Bojarczuka // Literatura Ludowa. – 1959. nr 5-6, s. 39-44.
2. (ar). Poeta duma na rynku : OSM Krasnystaw ufundowała pomnik // Tygodnik Zamojski. – 2013, nr 18, s. 12.
3. Bąk, Magdalena. Petrarka w drewniakach - o poezji Stanisława Bojarczuka // Nestor. – 2013, nr 1, s. 80-83.
4. red. Biblioteka imienia Bojarczuka? // Nestor. – 2009, nr 2, s. 71.
5. Borzęcki, Artur. Aktywność społeczna Stanisława Bojarczuka w okresie dwudziestolecia międzywojennego // Zapiski Krasnostawskie. – T. 5 (2014), s. 103-121.
6. Borzęcki, S. Artur. Stanisław Bojarczuk – nie tylko poeta // Nestor. – 2013, nr 2, s. 3-6.
7. Cichosz, Jan. Pożółkła pamięć // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 7, s. 11.
8. Cimek, Edward Franciszek O Stanisławie Bojarczuku – chłopskim poecie // Zielony Sztandar. – 1983, nr 69, s. 5.
9. Cimek, Edward Franciszek. O Stanisławie Bojarczuku – wspaniałym poecie naszej ziemi // Ziemia Krasnostawska. – 1996 nr 23, dod.: Kwartalnik Kulturalno-Oświatowy Hereditas, nr 10.
10. Cichosz, Jan Henryk. Blaski i cienie // Tygodnik Chełmski. – 1982, nr 28.
11. Cichosz, Jan Henryk. Chłopski Petrarka // Sztandar Ludu. – 1984, nr 308, dod. Kultura i Życie, nr 17, s. 3.
12. Cichosz, Jan Henryk. Niepotrzebny Stanisław Bojarczuk // Ziemia Krasnostawska. – 2001, nr 92.
13. Cichosz, Jan Henryk. Perła w popiele // Tygodnik Zamojski. – 1985, nr 12, s. 11.
14. Cichosz, Jan Henryk. Poeta z Rońska // Tygodnik Chełmski. – 1987, nr 317.
15. Cichosz, Jan Henryk. Stanisław Bojarczuk // Nestor. – 2008, nr 3, s. 15-16.
16. Cichosz, Jan Henryk. Stanisław Bojarczuk (1869-1956). – Fot. // Echo Krasnostawu. – 2007, nr 2, s. 14.
17. Cichosz, Jan Henryk. Poeta z Rońska : w 30 rocznicę śmierci Stanisława Bojarczuka // Tygodnik Chełmski. – 1987, nr 3, s. 10.
18. Cichosz, Jan Henryk. Poetycki przystanek ; pożółkła pamięć // Tygodnik Zamojski. – 1988, nr 7, s. 11.
19. Cichosz, Jan Henryk. Stanisław Bojarczuk 1869-1956 // Gazeta Krasnostawska. – 1990, nr 15.

20. Cichosz, Jan Henryk. Stanisław Bojarczuk (1869 – 1956) // *Echo Krasnegostawu*. – 2007, nr 157.
21. Cichosz, Jan Henryk. Stanisław Bojarczuk – wspomnienie // *Ziemia Krasnostawska*. – 1999, nr 50.
22. Cichosz, Jan Henryk. Stanisław Bojarczuk // *Nestor*. – 2008, nr 3, s. 15-16.
23. Cichosz, Jan Henryk. W 30. Rocznicę śmierci Stanisława Bojarczuka // *Tygodnik Chełmski*. – nr 3, s. 10.
24. Cichosz, Jan Henryk. Zakurzona perła // *Posłowie*. – 1984, nr 11, s. 1
Toż: // *Sztandar Ludu*. – 1984, nr 308, s. 3.
25. Czechowicz, Józef. Listy. – Lublin .1977. – S. 212. – (list do J.N. Kłosowskiego z 24 III 1933, dotyczący m.in. Stanisława Bojarczuka).
26. Czernik, Stanisław. Nad Bojarczukiem // *Orka*. – 1957, nr 6, s. 6.
27. Czyżewska, Anna. Chłopski Petrarka // *Kurier Lubelski*. – 1994, nr 26, s. 7. – II.
28. Fiołek, Krzysztof. Petrarka spod Krasnegostawu // *Lampa*. – 2008 nr 11.
29. Grzegorzczak, Piotr. [Biogram] // *Kultura i Społeczeństwo*. – 1958, nr, s. 125-6.
30. Grzegorzczak, Piotr. Twórcy i badacze kultury zmarli w latach 1956-1967. Cz. 1-2 / Piotr Grzegorzczak ; wstępem opatrzył Andrzej Biernacki ; [Instytut Kultury]. – Warszawa : IK, 1986. – 2 cz. (245, [3]; s. [4], 253-407, [1]) ; 21 cm. – [Biogram Stanisława Bojarczuka].
31. Guty, Zuzanna. Model gwarowy Hanki Nowobielskiej a sonety Stanisława Bojarczuka // *Nestor*. – 2014, nr 1, s. 89-93.
32. Guty, Zuzanna. Rzut oka na specyfikę języka poetyckiego Stanisława Bojarczuka // *Nestor*. – 2013, nr 1, s. 76-79.
33. Guty, Zuzanna. Syriuszki Stanisława Bojarczuka – model inkrustowany // *Nestor*. – 2012, nr 3, s. 76-85.
34. Guty, Zuzanna. Syriuszki Stanisława Bojarczuka w świetle historii gatunku // *Nestor*. – 2013, nr 4, s. 35-39.
35. Haluch, Anna. Zapomniany poeta // *Nowy Tydzień*. – 2007 nr 71.
36. Kargul, Mariusz. Bojarczuk odkryty na nowo // *Nowy Tydzień*. – 2007, nr 89.
37. Kargul, Mariusz. Bojarczuk wśród żywych // *Echo Krasnegostawu*. – 2010, nr 26.
38. Kargul, Mariusz. Krasnystaw w czasach Stanisława Bojarczuka : szkic nie do końca historyczny. – Fot. // *Poetyckie Łany*. – 2 (2007), s. 2-7.
39. Kargul, Mariusz. Lepiej późno niż... . – Fot. // *Kozirynek*. – Nr 5 (2008), s. 25-26.
Toż: *Zamojski Kwartalnik Kulturalny*. – 2008, nr 3 (96), s. 111-112 ; *Nestor*. – 2008, nr 3, s. 14-15
40. Kargul, Mariusz. Linie liryki, Stanisław Bojarczuk // *Machina*. – 2010, nr 5.
41. Kargul, Mariusz Stanisław Bojarczuk – zapomniany poeta / Mariusz Kargul, Dariusz Włodarczyk // *Krasnostawskie Pryzmaty*. – 2007, nr 4.

Kargul, Mariusz zob. Stasiuk, Andrzej

42. Kargul, Mariusz. Wskreszanie Bojarczuka // *Echo Krasnegostawu*. – 2007, nr 174.
43. Kłak, Tadeusz. Drugie oblicze Stanisława Bojarczuka // *Kamena*. – 1960, nr 20, s. 5, 11.
44. Kłak, Tadeusz. Poeta renesansowy ; notatka o Stanisławie Bojarczuku // *Kamena*. – 1957, nr 6-7, s. 7, 10.
45. Kłak, Tadeusz. Poeci ludowi Lubelskiego // *Kalendarz Lubelski*. – 1958. – S. 41-42: Stanisław Bojarczuk.
46. Kłosowski, Józef Nikodem. Chciałem być chłopskim Petrarą. – Fot. // *Kamena*. – 1955, nr 8-9, s. 35-39.
47. Kłosowski, Józef Nikodem. Chłopski poeta nieznan : [wspomn. pośmiertne]. – Fot. // *Tygodnik Społeczno-Kulturalny Katolików*, nr 14, s. 6.
48. Kłosowski, Józef Nikodem. Liść wawrzynu // *Kamena*. – 1957, nr 1-2, s. 7, 12.
49. Kłosowski, Józef Nikodem. Zapiski wiejskiego lekarza // *Dziennik Ludowy*. – 1957, nr 28, s. 8. – (Wspomnienia o Stanisławie Bojarczuku).
50. Kłosowski, Józef Nikodem. Życie literackie Lublina // *Dziennik Poznański*. – 1933, nr 48, s. 8.
51. Korneluk, Wiera. Marzenia młodości zamknięte w sztambuchu mamy możliwość zrealizować // *Sztandar Ludu*. – 1957, nr 8, dod. *Kultura i Życie*, s. 1.
52. Kościuk, Agnieszka: Petrarka spod Krasnegostawu // *Gadki z Chatki*. – 2009, nr 79, s. 21.
53. MaMaz. Jak literaci narozrabiali // *Tygodnik Zamojski*. – 2009, nr 33, s. 12.
54. MaMaz. Sztuka sonetu : Festiwal Sztuk Kresowych im. Stanisława Bojarczuka, odsłona // *Tygodnik Zamojski*. – 2010, nr 20, s. 10.
55. Matuszewski, R. Liryka Poemat // *Rocznik Lubelski*. – 1956, s. 19-20.
56. Misiura, Andrzej David. Objawienie polskiej literatury : sonety żyją // *Nestor*. – 2008, nr 3, s. 16.
57. Misiura, Andrzej David. Teraz Bojarczuk. 2013-Rok Poety. [Cz. 1-2] // *Nestor*. – 2013, nr 1, s. 2 ; nr 2, s. 2.
58. [Notatka o zgonie] // *Sztandar Ludu*. – 1957, nr 2, s. 2.
59. [Notatka o zgonie] // *Życie Warszawy*. – 1957, nr 3, s. 2.
60. Petratkowi uczeń [Stanisław Bojarczuk] // *Kresy Literackie*. – 1990, nr 2, s. 4.
61. Piętaś, Stanisław. Błaski i dźwięki // *Nowiny Literackie i Wydawnicze*. – 1959, nr 12, s. 6.
62. Piętaś, Stanisław. Poezja Stanisława Bojarczuka // *Orka*. – 1959, nr 21, s. 8.
63. Prożogo, Konstanty. Regionalny Słownik biograficzny // *Kamena*. – 1990, nr 2, s. 48: Stanisław Bojarczuk.
64. Słownik biograficzny działaczy ruchu ludowego. Makieta : [Bojarczuk Stanisław] / Józef Dancygier et. al. – Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1989

65. Stasiuk, Andrzej. Szaleniec boży w okopach Petrarki : Andrzej Stasiuk odkrywa poetę / Andrzej Stasiuk ; rozm. przepr. Mariusz Kargul // Tygodnik Powszechny. – 2012, nr 1, s. 27-29.
66. Stepek, Zbigniew. [Stanisław Bojarczuk]. – Fot. // Kultura i Życie, 1957, nr 2, s. 2.
67. Stepek, Zbigniew. Stanisław Bojarczuk [W]: Bojarczuk, Stanisław: Blaski i dźwięki : wybór sonetów. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1956. – S. 6.
68. Syska, H. [Stanisław Bojarczuk]. – Fot. // Nowa Wieś, 1957, dod., nr 15, s. 1.
69. Szymaniak, Marek. Polski Petrarka // Nestor. – 2008, nr 3, s. 12-13.
70. Uroczystości odsłonięcia pomnika Stanisława Bojarczuka na Rynku Miejskim w Krasnymstawie w dniu 8 maja 2013 r. // Zapiski Krasnostawskie. – T. 4 (2013), s. 243-244.
71. W.S. Poeta powrócił // Kresy Tygodnik Chełmski. – 2008, nr 29.
72. Włodarczyk, Dariusz. Lirnik na pastwisku // Poetyckie Łany. – 2 (2007), s. 22-25.
73. Zięba, Józef. O Stanisławie Bojarczuku po trzydziestu latach// Twórczość Ludowa. – 1986, R. 1, nr 1, s. 36-39.
74. Zięba, Józef. Petrarkowy uczeń // Kresy Literackie. – 1990, nr 24, s. 4.
75. Zięba, Józef. Stanisław Bojarczuk. – Lublin : Muzeum Lubelskie. Oddział Literacki im Józefa Czechowicza, 1990. – 54, [2] s., [12] s. tabl. : il. ; 17 cm. Rec. Albigowska Zofia, Baszyńska Wiesława: Przegląd wydawnictw o regionie // Bibliotekarz Lubelski. – 1991, nr 122, s. 45 ; Cichosz Jan Henryk // Przegląd Kresowy. – 1990, nr 26, s. 8.
76. Zięba, Józef. Stanisław Bojarczuk pięćdziesiąt lat czeka na wydawcę. – Fot. // Lublin Kultura i Społeczeństwo. – 2006, nr 2, s. 12-16.
77. Zięba, Józef. Stanisław Bojarczuk : poeta nieznany – zapomniany. – Fot. // Poetyckie Łany. – 2 (2007), s. 8-13.

Marzena Rosiak, Książnica Zamojska

Nabytki regionalne książnicy zamojskiej

kolekcja lipiec – grudzień 2016

1. ...rzecz o Mieczysławie Lipeckim / [red. Bogdan Szykuła, Piotr Piela, Łukasz Zwolan, Renata Jastrzębska]. – Łabunie : Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, 2016

2. Akta sejmikowe województwa lubelskiego 1572-1632 / oprac. Henryk Gmirek ; Archiwum Państwowe w Lublinie, Instytut Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. – Lublin : Archiwum Państwowe : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2016
3. Alwin, Stefan: Biały kruk czyli dzieje jednego życia między Prypecią a Odrą / Stefan Alwin ; [red. i skład Krzysztof Garbacz]. – Zielona Góra : Agencja Wydawnicza „PDN”, 2016
4. Balson, Ronald H.: Kiedyś byliśmy braćmi / Ronald H. Balson ; z ang. przeł. Jan Kraško. – Warszawa : Świat Książki, 2014
5. Białasiewicz, Wojciech: Illinois Blue Book 1991-1992. – Illinois : George H. Ryan Secretary of State, [1992]
6. Bondyra, Wiesław: Własność ziemska w województwie bełskim w czasach saskich / Wiesław Bondyra. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2015
7. Buczek, Edward: Biłgoraj i okolice w latach II wojny światowej w fotografii Edwarda Buczka / [oprac., wybór tekstów i zdj. Dorota Skakuj]. – Biłgoraj : Muzeum Ziemi Biłgorajskiej, 2015
8. Chmielewska, Iwona: Dopóki niebo nie płacze / Iwona Chmielewska, Józef Czechowicz, [fot.] Abram Zylberberg. – Lublin : Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN”, 2016
9. Chachaj, Jacek: Bliżej schizmatyków niż Krakowa... : archidiakoniat lubelski w XV i XVI wieku / Jacek Chachaj. – Lublin : Werset, 2012
10. Christians, Ludwik: Piekło XX wieku : zbrodnia, hart ducha i miłosierdzie / Ludwik Christians. – [Warszawa] : skł. gł. Katolickie Towarzystwo Wydawnicze „Rodzina Polska”, [1946]
11. Cisek, Janusz: American report on the Polish-Bolshevik War 1919-1920 / Janusz Cisek. – Warszawa : Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2010
12. Czacharowski, Andrzej: Biłgoraj tourist guidebook : tourist information guide / auth. Andrzej Czacharowski, Marian Kurzyna ; [transl. by Emilia Piętak]. – Biłgoraj : Powiatowy Ośrodek Informacji Turystycznej, 2005
13. Czacharowski, Andrzej: Heimatkundlicher Reiseführer durch Biłgoraj / aut. Andrzej Czacharowski, Marian Kurzyna ; [üb. Ewa Smolak]. – Biłgoraj : Powiatowy Ośrodek Informacji Turystycznej, 2006
14. Czacharowski, Andrzej: Przewodnik po turystycznych szlakach rowerowych Żurawinowy / Andrzej Czacharowski, Marian Kurzyna. – Biłgoraj : Centrum Usługowo-Handlowo-Produkcyjne „TESSA” T. J. Kapica, 2008
15. Dolecki, Leopold: Rzeźba i osady czwartorzędowe, jako element produktu geoturystycznego Lubelszczyzny / Leopold Dolecki. – Lublin : Wyższa Szkoła Społeczno-Przyrodnicza im. W. Pola w Lublinie, 2014

16. Dymmel, Piotr: Cmentarze lubelskie / Piotr Dymmel, Robert Litwiński ; [fot. Anatoliusz Czerepiński]. – Lublin : Archiwum Państwowe : Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 2015
17. 9 P. P. Leg. w dniu święta pułkowego / red. Gilowski Stanisław. – Zamość : nakł. i staraniem Korpusu Oficerskiego 9 P.P. Leg., 1924 . – (Lublin : „Placówka Lubelska”)
18. Gawecka, Aldona: Przywołując wspomnienia : o ciekawych ludziach, wydarzeniach, przedmiotach, książkach / Aldona Dragan-Gawecka. – Warszawa : nakł. aut., 2016
19. Grodziski, Stanisław: Wzdłuż Wisły, Dniestru i Zbrucza : wędrówki po Galicji dyliżansem, koleją, samochodem / Stanisław Grodziski. – Wyd. 2 rozsz. i uzup. – Kraków : [Karolina Grodziska], 2016
20. Gzella, Alojzy Leszek: Z Polską w sercu : z dziejów Frontowej Oficerskiej Szkoły Piechoty (20 IX 1944 - 20 X 1945) / Alojzy Leszek Gzella ; [Stowarzyszenie Klubu Oficerów Rezerwy 2 Frontowej Oficerskiej Szkoły Piechoty w Lublinie]. – Lublin : Norbertinum, 1996
21. Haiku o Lublinie : Lublin w wierszach i fotografii / [red. Małgorzata Wielgosz]. – Lublin : Małgorzata Wielgosz, 2015
22. Horbaczewski, Robert: Biłgoraj / [tekst Robert Horbaczewski ; tł. Małgorzata Linek ; zdj. Jerzy Cabaj et. al.]. – Zamość : Fotpress, 2016
23. Jacyniak, Jan: Działalność polityczna Władysława Zamoyskiego w latach 1848-1868 / Jan Jacyniak. – Zamość : Drukarnia FASTGRAF, 2016
24. Janko, Anna: Miłość, śmierć i inne wzory / Anna Janko. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2016
25. Joniec, Jarosław: Niemiecki obóz zagłady w Bełczu : zarys historii / Jarosław Joniec. – Lublin : Państwowe Muzeum na Majdanku, 2016
26. Józef Czechowicz : poeta, prozaik, krytyk, tłumacz / pod red. Andrzeja Niewiadomskiego, Aleksandra Wójtowicza. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2015
27. Kais-Badrici, Jolanta: Honor nad życie : Karol Wilhelm ps. Czarny, Puszcza Solska 1941-1944 / Jolanta Kais-Badrici. – Sandomierz ; [Lublin : Jolanta Kais-Badrici], 2016
28. Kamińska, Anna: Wybór wierszy 1939-1986 / Anna Kamińska ; wybór i wstęp Paweł Śpiewak. – Lublin : Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN”, 2016
29. Kawałko, Marian Janusz: Biały kruk / Marian Janusz Kawałko. – Warszawa : Veda, 2015

30. Kazimierczuk, Zdzisław: Małe ojczyzny w Unii Europejskiej : obszar G-6 : przewodnik. [Cz. 2] / Zdzisław Kazimierczuk, Józef Niedźwiedz. – Łaszczów : Lokalna Grupa Działania-Stowarzyszenie „G-6 Grzędy Sokalskiej”. – Zamość : Witryna Kresowa Zdzisław Kazimierczuk, 2008
31. Kleinrok, Andrzej: Stany nagłe w kardiologii : skrypt dla studentów / Andrzej Kleinrok, Andrzej Martyna ; Oddział Kardiologii SP Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu. – Zamość : Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji, 2009
32. Klimaszewski, Stanisław: Godziny gorących śladów... / Stanisław Klimaszewski; konsultacja lit. Marian Janusz Kawałko ; rys. Krystyna Głowniak. – Lublin : Stanisław Klimaszewski, 2001
33. Konstankiewicz, Agnieszka: Lubelskie archiwa rodzinne / Agnieszka Konstankiewicz. – Lublin : Archiwum Państwowe ; [Warszawa] : Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, 2015
34. Kosim, Sławomir: 1809 Zamość / Sławomir Kosim. – Warszawa : Edipresse-Kolekcje : Bellona, cop. 2016
35. Kot, Andrzej: Andrzej Kot / [idea i koncepcja albumu Jarosław Koziara ; tekst Grzegorz Józefczuk ; tłumaczenie Małgorzata Sady]. – Lublin : Wydawnictwo Tararara, [2016]
36. Koziół, Urszula: Ucieczki / Urszula Koziół. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2016
37. Kronika za Zygmunta Augusta w Knyszynie zmarłego roku 1572 i inne dokumenty polityczne z czasów pierwszego bezkrólewia. Vol. 1, Od lipca 1572 do marca 1573 / wstęp i oprac. Krzysztof Koehler. – Kraków : Akademia Ignatianum : WAM, 2016
38. Księga Pamiątkowa : z okazji 10-lecia Wydziału Zamiejscowego Nauk Prawnych i Ekonomicznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Tomaszowie Lubelskim / red.: Tadeusz Guz, Maria R. Pałubska, Małgorzata Kuć. – Lublin : Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, 2006
39. Księgozbiory rodziny Zamoyskich : materiały z sesji naukowej Zamość, 16 października 2015 r. / [red. i wstęp Danuta R. Kawałko]. – Zamość : Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego, 2016
40. Lista absolwentów Gimnazjum Żeńskiego i II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Zamościu 1916-2016. – Zamość : II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Zamościu : GreenART, 2016
41. Lubelskie : kreatywne perspektywy. – Bydgoszcz : Negatyw, 2016
42. Lublin trzech pokoleń / [wstęp i podpisy Mieczysław Kurzątkowski]. – Lublin : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1987

43. Ludzie, władza, narody, religie : Lubelszczyzna, Polska, Europa / red. nauk. Agnieszka Kidzińska-Król. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2015
44. Łukaszczyk, Edward: Spacerkiem po dawnym Biłgoraju : moje wspomnienia / Edward Łukaszczyk. – Biłgoraj : Zakład Poligraficzny Helvetica, 2015
45. Łupina, Zygmunt: Solidarność nauczycielska Regionu Środkowowschodniego 1980-1989 / Zygmunt Łupina. – Lublin : Zarząd Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność”, 2009
46. Macias, Kazimierz Marian: Z życia mego : wiersze i opowiadania. T. 1 / Kazimierz Marian Macias ; [oprac. i przygot. do dr. Alina Tkaczyk]. – Zamość : [s.n.], 2001 (Zamość : Attyła)
47. Macias, Kazimierz Marian: Z życia mego : wiersze i opowiadania. T. 2 / Kazimierz Marian Macias. – Zamość : [s.n.], 2001 (Zamość : Attyła)
48. Maj, Renata: Dzieje straży pożarnych w Białej Podlaskiej 1874-2014 / Renata Maj. – Biała Podlaska : Urząd Biała Podlaska , 2014
49. Majdanek : obóz koncentracyjny w relacjach więźniów i świadków / wstęp, wybór i oprac. Marta Grudzińska . – Lublin : Państwowe Muzeum na Majdanku, 2014 dodruk
50. Maksimiec, Stanisław: Armia „Lublin” we wrześniu 1939 roku / Stanisław Maksimiec. – Warszawa : Wydawnictwo Neriton, 2006
51. Marszałek Józef Piłsudski w pamięci Polaków / red. nauk. Paweł Michałek, Bogusław Polak, Michał Polak, Wawrzyniec Wierzejewski. – Koszalin : Media-Expo, 2016
52. Michałowski, Czesław: Stan wojenny w Lublinie / Czesław Michałowski. – Lublin : Polihymnia, 2015
53. Motylewicz, Jerzy: Miasta ziemi przemyskiej i sanockiej w drugiej połowie XVII i w XVIII wieku / Jerzy Motylewicz ; Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Rzeszowie. – Przemyśl ; Rzeszów : PWIN, 1993
54. Ochrona środowiska i estetyka w drogownictwie : teoria i praktyka : krajowa konferencja naukowo-techniczna, Zamość, 7-8 września 2000 / organizatorzy Politechnika Lubelska. Katedra Budownictwa Drogowego [i in.]. – Lublin : Oficyna Wydawnicza „EL-PRES”, 2000
55. Orłowski, Artur: Lublin piórkiem i pędzlem / Artur Orłowski ; [il. barwne Artur Ostrowski ; il. czarnobiałe Wiktor Orłowski]. – Sandomierz : Wydaw. Dziecezjalne, 2000/2001
56. Ostrowska, Eda: Edessa : (poemat sowizdrzański) / Eda Ostrowska. – Lublin : Wydawnictwo Episteme, 2015
57. Pająk, Henryk: Wolny / Henryk Pająk. – Lublin : Retro, 1992

58. Pająk, Henryk: Za samostijną Ukrainę / Henryk Pająk. – Lublin : Wydano nakładem autora, 1992
59. Papierska, Wiesława: Dmuchawce / Wiesława Papierska. – Lublin : Polihymnia, 2011
60. Papierska, Wiesława: Na orbicie czasu / Wiesława Papierska ; [il. czarnobiałe Barbara Paduch]. – Lublin : Polihymnia, 2011
61. Papierska, Wiesława: Noc w drukarni i inne jednoaktówki szkolne / Wiesława Papierska, Władysław Ćwik. – Lublin : Polihymnia, 2006
62. Paul, Alina Dorota: Pod skrzydłami / Alina Dorota Paul ; [il. Krystyna Kopicowska]. – Zamość : Atut Biuro Promocji, 2016
63. Pełczyński, Tadeusz: Geneza i przebieg „Burzy”. – [Warszawa] : Bellona, [1949]
64. Piekarska, Małgorzata Karolina: Syn dwóch matek / Małgorzata Karolina Piekarska, Maciej Piekarski. – Warszawa : Trzecia Strona, cop. 2016
65. Pięć wieków poezji o Lublinie : antologia / wybór, oprac. i wstęp Waldemar Michalski. – Wyd. zm. i uzup. – Lublin : Wschodnia Fundacja Kultury „Akcent”, 2015
66. 50 lat Szkoły Podstawowej nr 9 im. Tadeusza Kościuszki w Zamościu / [zesp. red. Joanna Głębocka et al.]. – Zamość : [SP Nr 9 im. Tadeusza Kościuszki], 2013
67. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego. T. 1, Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne / [oprac.] Biuro Planowania Przestrzennego, Lublin ; [generalny projektant planu i red. Ewa Banak]. – Lublin : Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, 2002
68. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego. T. 2, Kierunki polityki przestrzennej / [oprac.] Biuro Planowania Przestrzennego, Lublin ; [generalny projektant planu i red. Ewa Banak]. – Lublin : Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, 2002
69. Polska bibliografia wojskowa II wojna światowa : komunikat bibliograficzny. T. 19 A za lata 1939-1955. Cz. 1, (1 VII 1939 - 9V 1945). – Warszawa : Centralna Biblioteka Wojskowa, 1974
70. Portrety polskich regionów / [red. Halina Dmochowska] ; Główny Urząd Statystyczny. – Warszawa : Główny Urząd Statystyczny, 2015
71. Potrzeby i oczekiwania pracodawców : raport z badań ilościowych wśród pracodawców województwa lubelskiego zatrudniających co najmniej 10 pracowników (II fala badania – IX/X 2014) / [red. nauk. Jakub Grabowski ; Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie]. – Lublin : Wojewódzki Urząd Pracy, 2015

72. Potrzeby i oczekiwania przedsiębiorstw : raport z badań ilościowych i jakościowych wśród mikroprzedsiębiorstw województwa lubelskiego (II fala badania – 2014/2015) / [oprac. i realiz. badań ilościowych zespół aut. Jarosław Sawicki, Artur Kotliński, Żaneta Rosiak ; red. nauk. Marcin Haberla, Jarosław Sawicki, oprac. i realizacja badań jakościowych aut. Piotr Krzesiński]. – Lublin : Wojewódzki Urząd Pracy, 2015
73. Powiat Tomaszowski = The Tomaszów County / [zdjęcia i oprac. tekstu – Lucyna i Jerzy Cabaj ; tł. j. ang. Małgorzata Linek ; mapa Edward Słoniewski]. – Zamość : „Fotpress”, [2000]
74. Praca zbiorowa Zespołu Think-Tank „Szlaku Jana III Sobieskiego” = Kolektywna pracâ Komandi „Think-Tank” „Šlâh Ana III Sobes’kogo” / [red. Jakub Kušmierczyk, Robert Słowikowski, Monika Świetlicka ; tł. Biuro Tłumaczeń e-Spero Piotr Majewski]. – Rybczewice : Gmina Rybczewice, 2010
75. Prószyński, Konrad: O księdzu Stanisławie Staszycu / napisał Kazimierz Promyk. – Wyd. 7. – Warszawa : Wydawnictwo Księgarni Krajowej i Gazety Świątecznej Konrada Prószyńskiego, 1906
76. Przegon, Wojciech: Geodezja rolna i architektura krajobrazu w kształtowaniu przestrzeni rurystrycznej : teoria, badania, aplikacje / Wojciech Przegon. – Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego, 2016
77. Raport o Sytuacji Społeczno-Gospodarczej Województwa Lubelskiego w 2015 r. = Report on the Socio-Economic Situation of Lubelskie Voivodship in 2015 / Urząd Statystyczny w Lublinie. – Lublin : Urząd Statystyczny, 2016
78. Rola świeckich w Kościele w świetle spuścizny duchowej Wacława Lipińskiego, Bogdana Jańskiego i współczesnych wyznań : materiały z polsko-ukraińskiej konferencji naukowej z 15 maja 2007 / pod red. Eugeniusza Wilkowskiego ; Wyższa Szkoła im. Bogdana Jańskiego. – Chełm : Wyższa Szkoła im. Bogdana Jańskiego Wydział Zamiejscowy w Chełmie, 2007
79. Rosiak, Marzena: Bibliografia Biblioteki Publicznej w Zamościu do 2015 roku / Marzena Rosiak ; [red. i przedm. Danuta R. Kawałko]. – Zamość : Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego, 2016
80. Saja, Piotr: Armia „Lublin” 1939 / Piotr Saja. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, cop. 2003
81. Sipowicz, Kamil: Ramona, Miła, Bobo i pięćdziesiąt sześć innych zwierząt / Kamil Sipowicz ; il. Olga Sipowicz. – Warszawa : Iskry, cop. 2016
82. Słomka, Zbigniew: „Dzieci Zamojszczyzny okresu okupacji niemieckiej w latach 1939-1944” / Zbigniew Słomka i Marian Mulawa. – Wyd. 2. rozsz. – Puławy : Jantar Bis, 2015
83. Słonopas, Paweł: Niebieska Pani Królowo i Matko Nasza / Paweł Słonopas. – Zamość : [s.n.], 2015 (Zamość : Drukarnia Atylla)

84. Sopylak, Grażyna: Zwyczaje i obrzędy adwentowe i bożonarodzeniowe w parafii Potok Górny / Grażyna Sopylak-Studziński. – Biłgoraj : Grażyna Sopylak-Studziński, 2008
85. Sprawka, Jerzy B.: Syndrom tułacza / Jerzy B. Sprawka. – Lublin : Polihymnia, 2015
86. Srebra stołowe / Michał Gradowski, Aniela Zinkiewicz-Ryndziewicz. – Kazimierz Dolny : Muzeum Nadwiślańskie, 2008
87. Stamirski, Henryk: Hrubieszów i okolice u schyłku średniowiecza / Henryk Stamirski. – Hrubieszów : BTRH, 1976
88. Stanibuła, Krzysztof: Chrześcijańska formacja ku dojrzałości integralnej / Krzysztof Stanibuła. – Lublin : Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej „Gaudium”, 2016
89. Stefański, Józef: Z dziejów kultu obrazu Matki Boskiej Chełmskiej / Józef Stefański ; Elżbieta Jogała. – [Chełm] : [s. n.], [ca 1986]
90. 65 lat Archiwum Państwowego w Zamościu / [tekst i wybór il. Andrzej Kędziora ; konsult. merytoryczna Lucyna Wyszynska]. – Zamość : Fundacja im. Bernardo Morando : Archiwum Państwowe, 2015
91. Szlach, pisanyj kredoju : prowadnik po chełmskomu powiati, Chelmi ta Trebiszowi = The Chalk-written Route : a guide around Chełm Country, the city of Chełm and Trebiszów / [oprac. tekstu Waldemar Taurogiński]. – Chełm : Powiat Chełmski, 2010
92. Ślusarczyk, Jerzy: KS Hetman Zamość i KS Hetmanek Zamość : co się stało, zdarzenia i fakty / Jerzy Ślusarczyk. – [Zamość], [2015]
93. Tereszczuk, Mirosław Józef: Towarzystwo Gimnastyczne Sokół w Tomaszowie Lubelskim : dawniej i dziś / Mirosław Józef Tereszczuk. – Tomaszów Lubelski : Tomaszowskie Towarzystwo Regionalne im. dra Janusza Petera, 2016
94. Trznadel, Jacek: Kalendarium Leśmianowskie : życie i twórczość w układzie chronologicznym / Jacek Trznadel. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 2016
95. Warachim, Hieronim: Kapucyńska odyseja : przez Podole i Wołyń / Hieronim Warachim. – Biały Dunajec ; Ostróg : Wołanie z Wołynia, 2004
96. Wojna obronna Polski 1939 : wybór źródeł / zebrali i oprac. Mieczysław Cieplewicz [et al.] ; pod kier. Eugeniusza J. Kozłowskiego ; przygot. ed. Jadwiga Nadzieja, Piotr Stawecki ; Wojskowy Instytut Historyczny. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1968
97. Zachajkiewicz, Edward: Lubelski eksperyment oświatowo-pedagogiczny / Edward Zachajkiewicz. – Wyd. 2 zm. – Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1972

98. Zakład karny w Zamościu 1906-2016 : (miniona dekada) / red. Ryszard Ma-leszyk. – Zamość : Zakład Karny w Zamościu, 2016
99. Zarys monografii „Społem PSS Robotnik” w Zamościu : jubileusz 90-lecia 1919-2009 tradycja i zaufanie. – Bydgoszcz : Agencja Reklamowo-Wydaw-nicza „Promocja Polska”, 2009
100. Zawada, Wiktor: Łącznik z puszczy / Wiktor Zawada. – Warszawa : Mło-dzieżowa Agencja Wydawnicza, 1986
101. Zawada, Wiktor: Wielka wojna z czarną flagą : powieść dla młodzieży / Wiktor Zawada ; il. Ludwik Paczyński. – Poznań : Zysk i S-ka, cop. 2016
102. Zięba, Józef: Tajemnice lubelskiego koziołka : dwadzieścia jeden opowieści : wydanie jubileuszowe na 700-lecie Królewskiego Miasta Lublina / Józef Zięba. – Lublin : Polihymnia, 2016

Anna Rychter, Książnica Zamojska

Piotr Owcarz *Kochanek carycy*

Piotr Owcarz (ur. 25 maja 1969 r.) – autor opracowań i powieści historycznych, scenarzysta, przedsiębiorca i producent filmowy, z wykształcenia historyk, debiutował w *Zeszytach Historycznych* Jerzego Giedroycia artykułem *Jeszcze raz Oświęcim*.

Ostatnia jego książka *Kochanek carycy*, jak sugeruje sam tytuł, dotyczy dramatycznej miłości ostatniego króla Polski Stanisława Augusta Poniatowskiego do Katarzyny II, która zaważyła na jego życiu i losach Rzeczypospolitej. Król jako główny narrator powieści, prowadzi na jej kartach swoistą spowiedź, jako mężczyzna ślepo zakochany w silnej, bezwzględnej kobiecie, miłością tragiczną w swoich skutkach. Drugim wątkiem powieści jest tło historyczne epoki, ukazujące rozwój znaczących wydarzeń dla Polski, które we wspomnieniach króla ukazane zostały od strony mało znanej: dworskich intryg, nieoficjalnej dyplomacji, ścierających się wpływów, interesów politycznych, korupcji. Książka jest, jak mówi sam pisarz fikcją literacką, inspirowaną prawdziwymi wydarzeniami, ale mimo, że ma ona tyle aspektów historycznych, naładowana jest głównie emocjami, dzięki czemu czyta się ją niemal jak powieść sensacyjną. *Kochanek carycy* to opowieść o czasach stanisławowskich, pełna ciekawostek, skandali, dramatycznych wydarzeń i mezaliansów, przy tym przepełniona erotyzmem.

Stanisław August Poniatowski jako młody szlachcic, starannie wykształcony, obieżyświat, człowiek inteligentny, pełen oglądy towarzyskiej, dzięki swym koligacjom, obyciu i zawieraniom korzystnym znajomościom, zostaje zwerbowany do służby dyplomatycznej. Szybko trafia na dwór w Petersburgu, gdzie poznaje księżnę Katarzynę, żonę następcy tronu, Piotra. Nawiązany wówczas romans między późniejszą carycą Katarzyną II i ostatnim królem Polski, bolesnym piętnem odbił się na losach Rzeczypospolitej. *Kochanek carycy* to wyznania człowieka szczerze zakochanego, który otrzymał koronę, dzięki wpływowej kochance. Jest to również obraz polskiej arystokracji, goniącej za własnymi zaszczytami i wpływami politycznymi, także u obcych monarchów. Na oczach czytelnika, który czuje się jakby był w środku wydarzeń, dokonuje się podwójna tragedia odrzuconego kochanka i króla upadającego państwa, który mimo uchwalenia reform i Konstytucji 3 Maja na Sejmie Czteroletnim, przegrywa miłość i ojczyznę.

Trudno ocenić czyja wina była większa – czy człowieka ogarniętego niemocą, który widząc upadek Polski, starał się zapobiec, mimo wszystko, nieuchronnemu, czy możnowładców, zabezpieczających własne interesy? Piotr Owcarz napisał

powieść godną uwagi, ze względu na wątki historyczne, polityczne i obyczajowe, zwłaszcza jeśli chodzi o szokujące przykłady, życie dworów Polski i Rosji.

Agnieszka Szewczuk, Książnica Zamojska

Owczar, Piotr: Kochanek carycy. – Warszawa: Wydawnictwo Bellona, cop. 2015

Prosta historia *Bajka dla dorosłych*

Jak sięgnąć pamięcią, historii na temat przyjaźni człowieka ze zwierzętami było już wiele. Występowały w tej roli różne zwierzęta, a historie przybierały różne barwy od romantycznych przez bohaterskie do kiczowato kliwowych. Najczęściej zwierzęta występują u boku człowieka w bajkach i skierowane są dla najmłodszych, jednak książka Jamesa Bowena na pewno nie jest dla dzieci.

Trudno w krótkiej recenzji streszczać zawartość książki, bo tak naprawdę można to zrobić w kilku zwięzłych zdaniach. Książka traktuje o tym, jak człowiek znalazł przyjaźń z kotem na ulicach Londynu i w tym miejscu należałoby postawić kropkę aby za wiele nie zdradzić czytelnikowi. Sama książka nie jest objętościowa duża a fabuła delikatnie ujmując nie jest skomplikowana. Lubię kiedy autor książki tworzy fabułę zakreconą jak baranie rogi, a ja daje się w to wciągnąć i wciągnąć. Tutaj tego nie ma, a fabuła jest najsłabszą stroną powieści Bowena, jednak pomimo to książka zostawiła na mnie szczególne wrażenie.

W tym momencie przypomina mi się film Davida Lyncha *Prosta historia*, gdzie starszy pan w drodze do chorego brata przemierza Stany Zjednoczone na małym traktorze z przyczepką. Tak jak i w filmie, tak i w książce w sensie fabularnym w zasadzie nic się nie dzieje, co w żaden sposób nie koresponduje z emocjami jakie towarzyszą czytelnikowi podczas czytania. Mianem prostego i niezbyt wyszukanego należy również określić styl i zastosowany przez Bowena język. Osobiście wolę kiedy książka ubogaca mnie językowo, jednak w kontekście tego co stworzył Bowen, należy stwierdzić, że prostota jest właściwie obraną drogą.

Przed rozpoczęciem lektury po okładce i krótkim opisie, najbardziej obawiałem się że ktoś zechce sprzedać mi naiwną historyjkę o przyjaźni. Nic takiego nie miało miejsca. Cała prostota o której pisze powyżej sprawia, że opowieść jest autentyczna. Bowen jest szczery i prostoliniorny, nie podkoloryzuje faktów, nie konfabuluje. Podejrzewam, że na potrzeby książki pewne sprawy nawet przemilcza. Uzależniony od narkotyków człowiek na życiowym zakręcie z pewnością mógłby pochwalić się wieloma niekoniecznie chlubnymi epizodami. Bowen oszczędza czytelnikowi tego typu wyznań, usuwa się w cień oddając tym samym miejsce kotowi, który de facto w ten sposób stał się głównym bohaterem książki.

Kot Bob i ja to nie jest tylko opowiadanie o przyjaźni człowieka z kotem. W krótkiej książce autorowi udało się poruszyć kilka istotnych życiowych spraw. Książka niesie pozytywne przesłanie, jakkolwiek by się życie niepomyślnie potoczyło, zawsze jest szansa na poprawę i lepsze jutro. Co więcej, historia Jamesa i kocura pokazuje jak ważne w życiu są wartości takie jak pokora i odpowiedzialność oraz odnalezienie szczęścia w krótkich chwilach radości. W tym miejscu Bowen poruszył moje sumienie. Pisząc te słowa jestem najedzony, siedzę w ciepłym pokoju pod kocem – niczego mi nie brakuje. Nie mając takiego komfortu, kiedy pieniędzy nie starcza na podstawowe potrzeby, człowiek zaczyna dostrzegać małe rzeczy i na powrót odnajduje w nich szczęście.

Trudno mi było uwierzyć, że historia opisana w książce jest autentycznym scenariuszem napisanym przez życie, a tak właśnie jest. Kiedy zobaczyłem filmy zamieszczone na internecie z udziałem James i Boba, zrozumiałem na czym polega fenomen popularności tej książki. *Kot Bob i ja* to przede wszystkim szczerza i autentyczna opowieść o pokonywaniu życiowych trudności, a jej największą wartością jest emocjonalność i właśnie za to czytelnicy pokochali rudego kota i jego sympatycznego właściciela.

Piotr Młynarski, DKK Zamość

Bowen, James: *Kot Bob i ja*. – Warszawa: Wydawnictwo Nasza Księgarnia, cop. 2014

Kronika bibliotek publicznych powiatu zamojskiego

I półrocze 2016 roku (wybór)

ZAMOŚĆ

styczeń

- Spotkanie autorskie z Ewą Winnicką w ramach Zamojskiej Biesiady Literackiej – Książnica Zamojska
- *Czas radości i pokoju* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Kolędy mojego dzieciństwa* – konkurs kolęd, pastorałek i poezji – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Poranki z książką* – cykl głośnego czytania dzieciom z Niepublicznego Przedszkola „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Lekturki przedszkolaka* – cykl głośnego czytania dzieciom w Miejskim Przedszkolu nr 8 – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym; w programie m.in. głośne czytanie, zajęcia plastyczne prowadzone w oparciu o czytane teksty – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym z udziałem ich opiekunów; w programie m.in. głośne czytanie, projekcje bajek, zabawy ruchowe, zajęcia plastyczne – ODM Książnicy Zamojskiej
- Cykl warsztatów biblioterapeutycznych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Elfy w krainie książki* – cykl spotkań dla dzieci ze Żłobka „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Zima z Kubusiem Puchatkiem* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla dzieci, łączące różne formy (głośne czytanie, zajęcia plastyczne, gry, zabawy, konkursy, inscenizacje), realizowane pod wspólnym hasłem – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Rozczytane przedszkolaki* – cykl głośnego czytania w Przedszkolach nr 1, 15, Przedszkolu Językowym „For Kids” i filii Niepublicznego Przedszkola „Słoneczko” – FB nr 1
- *Jan Twardowski – ksiądz Jan od biedronki* – wystawa – FB nr 1
- *Przerwa na książkę* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- Szkolenie nt. katalogu elektronicznego, wyszukiwania w PATRONIE i dostępności biblioteki dla słuchaczy Centrum Nauki i Biznesu Żak – FB nr 3
- *Agata Christie – 40 rocznica śmierci* – wystawa – FB nr 5
- *Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- Wycieczka grupy świetlicowej ze Szkoły Podst. nr 6 do biblioteki – FB nr 6

lutym

- *Rozblyski* – wernisaż i wystawa prac Danuty Agnieszki Kurczewicz – Książnica Zamojska
- *Dyskusyjny Klub Książki* nt. twórczości Ewy Winnickiej (*Londyńczycy, Angole*) – Książnica Zamojska
- Spotkanie z Markiem Sztochelem, autorem *Pilkarskiej Zamojszczyzny* w ramach Zamojskiej Biesiady Literackiej – Książnica Zamojska
- *Motywy ludowe w twórczości Zofii Koczułap i Janiny Poździk* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Muzyka i nasz świat* – występ Mirosława Berbeckiego w Zakładzie Karnym w Zamościu – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Poranki z książką; Lekturki przedszkolaka* – cykl głośnego czytania przedszkolakom – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym z udziałem ich opiekunów – ODM Książnicy Zamojskiej
- Warsztaty biblioterapeutyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Elfy w krainie książki* – cykl spotkań dla dzieci ze Żłobka „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Bajkowa zima* – biblioteczne zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej organizowane w czasie ferii zimowych – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Rozczytane przedszkolaki* – głośne czytanie w Przedszkolach nr 1, 15, „For Kids” i filii Przedszkola „Słoneczko” – FB nr 1
- *Przerwa na książkę* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 13 – FB nr 2
- *Smoki w baśni i legendzie* – wycieczka przedszkolaków – FB nr 2
- *Bezpieczne ferie* – wycieczka przedszkolaków – FB nr 2
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 7, 14 i w grupie przedszkolnej Dwujęzycznej Szkoły Smart School – FB nr 3
- *Głośne czytanie* w Przedszkolach nr 5 i 12 – FB nr 4
- *Światowy Dzień Walki z Rakim* – wystawa – FB nr 5
- *Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Realizm magiczny w literaturze* – spotkanie z cyklu „Rozmowy o książce” – FB nr 6
- *Bajkowa zima* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla dzieci – FB nr 1, 2, 3, 4, 6

marzec

- Spotkanie autorskie z udziałem Sławomira Kopra, realizowane w ramach Zamojskiej Biesiady Literackiej – Książnica Zamojska
- Dyskusyjny Klub Książki – spotkanie poświęcone poezji oraz książce Patti Smith *Obłokobujanie* – Książnica Zamojska
- *Cervantes i Szekspir – ikony literatury światowej* – wystawa rocznicowa – Książnica Zamojska
- *Literackie rocznice* – twórczość Urszuli Kozioł i Piotra Szewca – wystawa – Książnica Zamojska
- *Obsługa bibliotecznego programu MAK+* – szkolenie dla pracowników bibliotek publicznych powiatu zamojskiego – Książnica Zamojska
- *Pochylić się nad codziennością – poezja Agnieszki Osieckiej inspiracją do dzielenia się własną twórczością* – spotkanie literackie niepełnosprawnych twórców – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Motywy ludowe w twórczości Zofii Koczułap i Janiny Poździk* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Wiosna tuż, tuż* – zajęcia z edukacji ekologicznej dla dzieci – CIE Książnicy Zamojskiej
- *Witajcie w naszej bajce* – spektakl teatralny w wykonaniu ucz. SP w Borowinie Sitanieckiej dla dzieci z Przedszkola „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Zielone gry* – cykl warsztatów ekologicznych w oparciu o gry planszowe i internetowe dla młodzieży gimnazjalnej i licealnej – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Poranki z książką; Lekturki przedszkolaka* – cykl głośnego czytania przedszkolakom – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Elfy w krainie książki* – cykl spotkań dla dzieci ze Żłobka „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym z udziałem ich opiekunów – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Ołtarz mariacki Wita Stwosza* – wystawa – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Wiosenne rymowanie* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla dzieci – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Rozczytane przedszkolaki; Przerwa na książkę; Bajeczka dla przedszkolaka; Głośne czytanie; Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Nie pal przy mnie* – pogadanka – FB nr 1

- *Oznaki wiosny; Obrzędy i zwyczaje wielkanocne* – wycieczki do biblioteki; *Wielkanocne symbole* – pogadanka – FB nr 2
- *Jak trudno być sławną... w roli głównej Stanisława Celińska* – spotkanie biblioteczne z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 4
- *Prawda umierania i tajemnica śmierci* – wystawa – FB nr 5
- *Polska drugą Skandynawią? – w kręgu rodzimego kryminału* – spotkanie biblioteczne z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 6

kwiecień

- Zamojska Biesiada Literacka z udziałem Grzegorza Filipa, m.in. autora powieści *Miłość pod koniec świata* – Książnica Zamojska
- Dyskusyjny Klub Książki – spotkanie poświęcone książce Geerta Maka *Most* – Książnica Zamojska
- *Czytam w podróży* – zamojska edycja ogólnopolskiej akcji rozdawania zakładek z fragmentami utworów Zbigniewa Herberta – Książnica Zamojska
- *Cervantes i Szekspir – ikony literatury światowej* – wystawa – Książnica Zamojska
- *Zamość i Zamojszczyzna w literaturze dla dzieci* – wystawa – Książnica Zamojska
- *Praca z osobami z niepełnosprawnością na podstawie działalności Książnicy Zamojskiej (Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych)*. Warsztaty w ramach zadania „Szkolenia dla bibliotekarzy 2016” z cyklu szkoleń „Od Projektu do efektu – oferta szyta na miarę” realizowanych przez WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, współfinansowanych ze środków Instytutu Książki – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Motywy ludowe w twórczości Zofii Koczułap i Janiny Poździk* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Spotkania z literaturą* – zajęcia dla seniorów z Dziennego Domu „Senior – Wigor” – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Wiosna – kolorowe obrazki z kólek; Kolorowe motyle – witraże* – zajęcia edukacyjno-ekologiczne dla dzieci – CIE Książnicy Zamojskiej
- *Poranki z książką; Lekturki przedszkolaka* – cykl głośnego czytania przedszkolakom – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykl zajęć dla dzieci w wieku szkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym z udziałem ich opiekunów – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Ołtarz mariacki Wita Stwosza* – wystawa – ODM Książnicy Zamojskiej
- Wycieczka uczniów kl. I Liceum Plastycznego w Zamościu – ODM Książnicy Zamojskiej

- *Elfy w krainie książki* – cykl spotkań dla dzieci ze Żłobka „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- Warsztaty biblioterapeutyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- Remont czytelnicy FB nr 1
- *Święto książki* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci i młodzieży – FB nr 2, 3, 4, 6
- *Rozczytane przedszkolaki; Przerwa na książkę; Bajeczka dla przedszkolaka; Głośne czytanie; Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Zdrowo jem* – konkurs recytatorski we współpracy z Przedszkolem nr 1 – FB nr 1
- *W gospodarstwie domowym; Książka oknem na świat; Barwy ojczyste; Kultowe książki – znane dobranocki* – wycieczki do biblioteki; *Warsztaty z książką* – lekcja biblioteczna – FB nr 2
- *Jak trudno być sławną... w roli głównej Stanisława Celińska* – spotkanie z cyklu *Rozmowy o książce* w Klubie Seniora – FB nr 4
- *Światowy Dzień Książki* – happening z udziałem uczniów Gimnazjum nr 7 – FB nr 4
- *Zapraszamy – tu czytamy* – lekcja biblioteczna – FB nr 4
- *William Szekspir – 400 rocznica śmierci* – wystawa – FB nr 5
- *Polskie symbole narodowe* – spotkanie młodzieży szkolnej z udziałem z przewodniczącego Rady Miasta Zamość J. W. Matwiejczuka – FB nr 6
- *Iwaszkiewicz – twórca wszechstronny* – spotkanie z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 6

maj

- *VI Zamojski Festiwal Książki*; w programie m.in.: *Śpiewająca Biblioteka* – spotkanie autorskie dla dzieci z Edytą Zarębską, bajkopisarką i ilustratorką (ODM); spotkanie autorskie z Marianem Karczmarczykiem, fraszkopisarzem i satyrykiem (FB nr 4); *Czas i pamięć na kanwie wspomnień* – spotkanie autorskie z Wiesławą Papierską; *Sylwetka i twórczość Alfredy Magdziak, poetki ludowej z kresów i Zamojszczyzny* – zajęcia biblioteczne dla młodzieży (OCN); uroczysta inauguracja Festiwalu (wręczenie Karty Honorowego Czytelnika; wyróżnienie najaktywniejszych czytelników, osób i instytucji współpracujących z biblioteką oraz pracowników Książnicy Zamojskiej; podsumowanie konkursu na projekt logo Biblioteki Cyfrowej KZ; spotkanie z satyrykiem Szczepanem Sadurskim; konkursy dla odwiedzających bibliotekę; kiermasz książki używanej – Książnica Zamojska

- *Myśli nieuczesane słowem i obrazem* – wystawa prezentująca twórczość wybitnych polskich satyryków: Stanisława Jerzego Leca, Stefana Wiecheckiego (Wiecha), Eryka Lipińskiego, Szczepana Sadurskiego – Książnica Zamojska
- *Projekty logotypów Biblioteki Cyfrowej Książnicy Zamojskiej* – wystawa – Książnica Zamojska
- *Kolekcja zakładek książkowych* – wystawa – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Czytam, bo...* – wystawa prac plastycznych uczniów I Społecznej Szkoły Podstawowej im. Unii Europejskiej w Zamościu – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Zastosowanie biblioterapii w praktyce na podstawie działalności Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych* – wykład dla słuchaczy Studium Medycznego TEB Edukacja w Zamościu – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Pomniki – świadkowie naszej historii* – wystawa pokonkursowa prac plastycznych i fotograficznych osób z niepełnosprawnością – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Spotkania z literaturą* – zajęcia dla seniorów z Dziennego Domu „Senior – Wigor” – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Spacer po lesie – kolorowe obrazki; Zwierzęta z kolorowych pasków* – zajęcia edukacyjne o tematyce ekologicznej dla dzieci, połączone z warsztatami plastycznymi – CIE Książnicy Zamojskiej
- *Święto polskiej niezapominajki* – wystawa – CIE Książnicy Zamojskiej
- Spotkanie uczniów kl. III Szkoły Podstawowej nr 6 w Zamościu z Izabelą Winiewicz-Cybulską, historykiem sztuki – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Poranki z książką; Lekturki przedszkolaka* – cykl głośnego czytania przedszkolakom – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym z udziałem ich opiekunów – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Elfy w krainie książki* – cykl spotkań dla dzieci ze Żłobka „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Kolekcja zakładek książkowych* – wystawa – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Rozczytane przedszkolaki; Przerwa na książkę; Bajeczka dla przedszkolaka; Głośne czytanie; Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Z biblioteką na co dzień* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla dzieci i młodzieży – FB nr 1, 2, 4, 6
- *Książka moim przyjacielem* – lekcja biblioteczna; *Spotkanie z książką; Uśmiech Mamy* – wycieczki do biblioteki – FB nr 2

- *Warsztaty z mnemotechnik* z Katarzyną Miska, realizowane w ramach projektu *Wkręcenie w czytanie* – FB nr 2
- Remont pomieszczeń FB nr 3 (maj – czerwiec)
- *Międzynarodowy Dzień Rodziny* – wystawa – FB nr 5
- *Wiosna w literaturze* – spotkanie biblioteczne z cyklu *Rozmowy o książce* – FB nr 6

czerwiec

- *Wieczorne bajanie* – spotkanie dziadków i rodziców wraz z pociechami w ramach Nocy Bibliotek 2016; w programie gry i zabawy dla najmłodszych, głośne czytanie, bajki z rzutnika, kulinarne atrakcje, a przede wszystkim „babcine opowieści” – Książnica Zamojska
- Obchody XV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom „Czytanie uskrzydła”. W programie m.in. głośne czytanie, wycieczki i zajęcia biblioteczne dla najmłodszych – ODM i OCN Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 4, 5, 6
- Spotkanie autorskie z Barbarą Rybałtowską w ramach Zamojskiej Biesiady Literackiej – Książnica Zamojska
- *Książka za złotówkę* – kiermasz książki podczas Jarmarku Hetmańskiego na Rynku Wodnym w Zamościu – Książnica Zamojska
- Dyskusyjny Klub Książki poświęcony książce Ziemowita Szczerka *Siódemka* – Książnica Zamojska
- *Kaplice na źródłach – świadectwa kultury chrześcijańskiej w Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej* – wystawa – Książnica Zamojska
- *1050 rocznica chrztu Polski. Refleksje i uwagi historyka Kościoła* – wykład prof. dra hab. Rolanda Prejsa – Książnica Zamojska
- *Kontrola zarządcza w bibliotece* – szkolenie dla pracowników bibliotek i instytucji kultury pow. zamojskiego i Zamościa – Książnica Zamojska
- *Małeńki świat babci Ireny = The little world grandma's Irene* – wystawa twórczości szkockiej urzędniczki Irene Blyth; eksponaty to miniaturowe pokoiki, mini scenografie do baśni i bajek – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Czytam, bo...* – wystawa prac plastycznych uczniów I Społecznej Szkoły Podstawowej im. Unii Europejskiej w Zamościu – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Pomniki – świadkowie naszej historii* – podsumowanie konkursu plastyczno-fotograficznego – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Pomniki – świadkowie naszej historii* – wystawa pokonkursowa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Do Ciebie, Matko* – montaż poetycki – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Spotkania z literaturą* – zajęcia dla seniorów z Dziennego Domu „Senior – Wigor” – OCN Książnicy Zamojskiej

- *Piękno przyrody Roztocza* – podsumowanie XVI edycji regionalnego konkursu ekologicznego – CIE Książnicy Zamojskiej
- *Piękno przyrody Roztocza* – wystawa pokonkursowa – CIE Książnicy Zamojskiej
- *Poranki z książką; Lekturki przedszkolaka* – cykl głośnego czytania przedszkolakom – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym z udziałem ich opiekunów – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Elfy w krainie książki* – cykl spotkań dla dzieci ze Żłobka „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Warsztaty z mnemotechnik* z Katarzyną Miska, realizowane w ramach projektu *Wkręcenie w czytanie* – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 4
- *Rozczytane przedszkolaki; Przerwa na książkę; Bajeczka dla przedszkolaka; Głośne czytanie; Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Lato Muminków* – cykl zajęć bibliotecznych dla dzieci i młodzieży – FB nr 1, 2, 4, 6
- Udział w *Paradzie postaci bajkowych* dzieci z Przedszkola nr 13 – nr 2
- *Książki naszych marzeń* – inscenizacja z okazji XV OTCD; *Mam prawo do...; Bezpieczne lato; Już lato; Już wakacje czas zacząć* – wycieczki do biblioteki – FB nr 2
- *Dni, których jeszcze nie znamy... Opowieść o Marku Grechucie* – spotkanie z cyklu *Rozmowy o książce* w Klubie Seniora – FB nr 4
- *Uwolnij książkę* – happening z udziałem dzieci ze Środowiskowego Ogniska Wychowawczego – FB nr 4
- *Zamościu, nasz piękny grodzie...* – wystawa z okazji 100-lecia I LO – FB nr 5
- *Rozmowy o książce* poświęcone twórczości H. Sienkiewicza – FB nr 6

ADAMÓW

styczeń

- *Czytelnik Roku 2015* – podsumowanie gminnego konkursu czytelniczego oraz ogłoszenie nowej edycji
- *Kurs obsługi komputera dla seniorów* – poziom podstawowy

luty

- *Ferie w bibliotece* – zajęcia edukacyjno-integracyjne, dokarmiamy zwierzęta – wycieczka w teren, konkurs plastyczny

marzec

- *Zdobienie pisanek styropianowych* – warsztaty
- *Malowanie ikon* – warsztaty
- *Praktyczne wdrażanie zintegrowanej ochrony roślin w uprawach rolnych* – wykład dla mieszkańców gminy

kwiecień

- Spotkanie autorskie ze Zbigniewem Kolbą – autorem książek *Znajdź mnie i kiedyś odwiedź* oraz *Krioterapia*

czerwiec

- *Poznajemy naszą bibliotekę* – wizyta w bibliotece uczniów ze Szkoły Podstawowej w Suchowoli

GRABOWIEC

styczeń

- *Czytam Polskie* – udział biblioteki w ogólnopolskiej akcji promującej polską literaturę i jej twórców. Nagrodą dla biblioteki biorącej udział w konkursie był pakiet książek od wydawnictwa Ravelo

luty

- *Ferie w bibliotece* – zajęcia biblioteczne (modelarskie i kulinarne), warsztaty plastyczne (malowanie witraży na szkle), gry, zabawy, konkursy, czytanie i ilustrowanie tekstów literackich, wycieczka do Zamościa: wizyta w Książnicy Zamojskiej, BWA, w Muzeum Arsenał i w kinie gdzie dzieci obejrzały film *Zwierzogród*

marzec

- *Tydzień z Internetem* – zajęcia dla młodzieży nt. bezpiecznego korzystania z Internetu, szczególnie w zakresie dokonywania zakupów

maj/czerwiec

- Udział w Ogólnopolskiej akcji bicia rekordu Polski w chóralnym czytaniu fragmentu *Potopu* – w ramach obchodów *Roku Henryka Sienkiewicza*
- *Ulubieni bohaterowie utworów Henryka Sienkiewicza* oraz *Konkurs wiedzy o H. Sienkiewiczu* – konkursy: plastyczny dla uczniów szkoły podstawowej oraz konkurs wiedzy dla gimnazjalistów
- *Śladami Henryka Sienkiewicza po ziemi grabowieckiej* – rajd pieszy do Grabowczyka, gdzie w domu rodziny Czachórskich dwukrotnie bywał pisarz

KOMARÓW – OSADA

styczeń

- *V Gminny Przegląd Kolęd i Pastoralek* – SOK i Biblioteka

- *XXIV Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Światelko do nieba* – SOK i Biblioteka oraz FB Zubowice
- *XVIII Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych* – SOK i Biblioteka

marzec

- *Gminny Dzień Kobiet* – SOK i Biblioteka
- *XIII Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych – Zamojskie premiery Teatralne* – SOK i Biblioteka

• *maj*

- *Święto 3 Maja* – gminne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja – SOK i Biblioteka
- *Ogólnopolska akcja Polska Biega* – impreza rekreacyjno-sportowa – SOK i Biblioteka

czerwiec

- *Gminne Święto Sportu* – impreza rekreacyjno-sportowa – SOK i Biblioteka
- *Najaktywniejszy Czytelnik Roku 2015/2016* – finał konkursu

KRASNOBRÓD

styczeń/luty

- *Piątkowa wypożyczalnia w Przedszkolu* – całoroczny cykl zajęć w Przedszkolu lub w Bibliotece: czytelnicze zajęcia z dziećmi i wypożyczanie książek do domu
- *Ferie w bibliotece* – cykl zajęć integracyjnych dla dzieci

marzec

- *Tydzień z Internetem – Bezpieczny e-konsument*

kwiecień

- *Krasnobród z innej perspektywy* – wystawa fotografii w lokalu Informacji Turystycznej

maj

- *Mały Mistrz Czytania* – gminny konkurs pięknego czytania dla dzieci
- *Mistrz Pięknego Czytania* – konkurs dla młodzieży i dorosłych
- *You can sing* – gminny konkurs piosenki angielskiej
- *Torebki filcowe* – warsztaty rękodzieła

czerwiec

- *Dzień Dziecka* – okolicznościowa impreza integracyjna
- *Noc Bibliotek* – całonocny program zajęć bibliotecznych
- *Cała Polska czyta dzieciom* – spotkania biblioteczne z przedszkolakami

- *Nasza biblioteka* – wizyta uczniów Szkoły Podstawowej w Zielonem
- *Krasnobród – dawnych wspomnień czar* – wystawa fotografii dawnego Krasnobrodu w siedzibie Informacji Turystycznej
- *Letni Konkurs na Najlepszego Czytelnika Lata* (czerwiec-sierpień)

ŁABUNIE

styczeń

- *Łabuńki w l. 1771-1944 w świetle dokumentów* – wykłady dla młodzieży
- *Malowanie kołęd* – okolicznościowa wystawa prac plastycznych
- *153 rocznica Powstania Styczniowego* – wystawa

luty

- *Powstanie Styczniowe* (dr J. Feduszka) oraz *Wokół dworu i palacu – Łabuńki 1771-1944* – wykłady dla młodzieży szkolnej (dr A. Szykuła-Żygawska)
- *Ferie w bibliotece* – tygodniowy cykl zajęć bibliotecznych dla dzieci

marzec

- *Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych* – spotkanie z Sewerynem Skrabanem, więźniem politycznym oraz wystawka okolicznościowa
- *Gminny Konkurs Wielkanocny* – wystawa pokonkursowa
- *Tworzenie biżuterii z kisielu* – warsztaty

kwiecień

- *Obchody Dnia Pamięci Ofiar Katyńskich* – zasadzenie „dębów katyńskich”, wystawa upamiętniająca łabuńskie ofiary zbrodni (Włodzimierz Łuń, Wincenty Rozkres, Tadeusz Curyło i Antoni Turczyn) – uroczystość zorganizowana we współpracy z Urzędem Gminy
- *1050-lecie Chrztu Polski* – wystawa o tematyce historycznej
- *Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich* – wystawa książek wydanych przed 1939 rokiem i najnowszych nabytków bibliotecznych
- *Ozdoby wielkanocne, Pisanki, Serwety* – indywidualne wystawy rękodzieła okolicznościowego

maj

- *225 rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja* – wystawa
- *Otwarcie ścieżki edukacyjnej Ogród Pawie Pióro* – wydarzenie zorganizowano we współpracy z Urzędem Gminy
- udział w wojewódzkim konkursie *Książka Roku 2015* – publikacje łabuńskiej Biblioteki prezentowane były na wystawie podczas *Lubelskich Targów Książki*

czerwiec

- *Kontrasty* – wystawa prac plastycznych Klaudii Kosak
- *Wizyta przewodników turystycznych w Bibliotece* – prezentacja dorobku wydawniczego i działalności regionalnej
- Biblioteka przygotowała i wydała w I półr. 2016 r. trzy wydawnictwa regionalne w łącznym nakładzie 400 egz.: „...*rzecz o Mieczysławie Lipeckim*”, „*OSP Łabunie 1916-2016*” oraz „*Sparta Łabunie 1951-2016*”

MIĄCZYN

styczeń

- *Rok 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza* – wystawa okolicznościowa
- Cykliczne głośne czytanie bajek w bibliotece

luty

- *Ferie w bibliotece* – biblioteczne zajęcia integracyjne dla dzieci

marzec

- *Ozdoby wielkanocne...* – warsztaty dla dorosłych

kwiecień

- *Zielone gry* – rozgrywki w gry planszowe o tematyce ekologicznej

maj/czerwiec

- *Cała Polska czyta dzieciom* – udział w ogólnopolskiej akcji we współpracy ze Szkołą Podstawową

NIELISZ

styczeń/kwiecień

- *Wieczory gier planszowych i towarzyskich* – głównie w oparciu o *Zielone gry* rozwijające wiedzę ekologiczną

czerwiec

- *Galeria Przeszłości Gminy Nielisz* – w bazie opublikowano kolejne stare zdjęcia w wersji cyfrowej
- *Urokliwe zakątki* – rajd rowerowy czytelników tropem starych zdjęć gromadzonych w *Galerii Przeszłości Gminy Nielisz*

RADECZNICA

styczeń

- Ograniczenie czasu pracy Biblioteki Gminnej z powodu zmniejszenia zatrudnienia w Bibliotece (bibliotekarka przeniesiona do powstającego Gminnego Ośrodka Kultury)

- Próba połączenia GBP i GOK w Radeczniczy (bezsukuteczna)

luty

- *Poznajemy poetów lokalnych* – prezentacja dla młodzieży szkolnej
- *Michał* – promocja publikacji regionalnej Reginy Smoter Grzeszkiewicz

marzec/kwiecień

- *Żołnierze Wyklęci – pamięć i wydarzenia* – spotkanie z dr. Sławomirem Poleszakiem z IPN w Lublinie
- Kurs komputerowy dla członkiń Międzypokoleniowego Klubu Kobiet Aktywnych 60+
- *W pustyni i w puszczy* – konkurs czytelniczo-plastyczny dla dzieci z okazji obchodów Roku H. Sienkiewicza

MOKRE (BPG ZAMOŚĆ)

styczeń

- Rok 2016 obchodzony w bibliotece pod hasłem *Włącz różnorodność*
- Spotkanie autorskie z Ewą Winnicką, autorką reportażu *Londyńczycy i Angole* w ramach DKK
- *Cała Polska czyta dzieciom* – całoroczny cykl spotkań czytelniczych dla dzieci – wszystkie biblioteki gminy Zamość
- *Rok Henryka Sienkiewicza* i obchody 1050 rocznicy Chrztu Polski – zajęcia biblioteczne, stałe ekspozycje w bibliotekach gm. Zamość
- *Dzień Babci i Dziadka* – FB Sitaniec we współpracy ze szkołą i KGW

luty

- *Ferie w bibliotece* – różnorodne zajęcia ph. *Włącz różnorodność* dla dzieci w bibliotece gminnej oraz wg odrębnych harmonogramów we wszystkich filiach. Uroczyste podsumowanie ferii w bibliotece gminnej 25 lutego
- *Spotkania z Sienkiewiczem* – cykl zajęć bibliotecznych w oparciu o twórczość noblisty zakończonej imprezą finałową z udziałem przedstawicieli społeczności szkolnej i środowiska lokalnego – FB Wysokie
- *Anioły, Aniolki, Anioleczki* – finał X edycji konkursu plastycznego oraz wystawa pokonkursowa
- *Razem weselej* – rozpoczęły się cykliczne zajęcia biblioteczne we wszystkie soboty roku szkolnego

marzec

- Biblioteka przystąpiła do ogólnopolskiego projektu FUNPAKIET – bezpłatny dostęp do internetowych kursów językowych i specjalistycznych
- Spotkanie autorskie ze Sławomirem Koprem w ramach DKK

- *V Otwarte Dni Biblioteki* – blok zajęć bibliotecznych w BPGZ w Mokrem dla dzieci i młodzieży z Zespołu Szkół w Wysokiem
- *No to się popisz* – gminne eliminacje do konkursu kaligraficznego organizowanego przez bibliotekę partnerską w Zwierzyńcu oraz udział zwycięzców w finale
- *Włącz poezję* – BPGZ w Mokrem przyłączyła się do ogólnopolskiej akcji ogłoszonej przez Instytut Książki, w ramach programu m.in. spotkania autorskie z Marią Duławską i Jarosławem Siekiem
- *Konkurs wielkanocny* – Filie Sitaniec i Wysokie

kwiecień

- *Wiosenne spotkanie małych i dużych mieszkańców Mokrego* – spotkanie integracyjne współorganizowane przez Samorząd Gminy Zamość. Biblioteczne zajęcia dla dzieci związane z obchodami urodzin H. Ch. Andersena oraz Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci
- *Moja Biblioteka* – konkurs i wystawa pokonkursowa zorganizowana w ramach obchodów Jubileuszu Bibliotek – wszystkie filie gm. Zamość
- *Wiem, bo czytam książki* – konkurs czytelniczy z okazji obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich – Filia Wysokie
- *Znajdź mnie i kiedyś odwiedź* – spotkanie autorskie ze Zbigniewem Kołbą w ramach obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich – Filia w Żdanowie

maj

- *Mistrz Promocji Czytelnictwa* – wyróżnienie dla BPGZ w Mokrem w ogólnopolskim konkursie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich odebrane podczas Warszawskich Targów Książki
- *Dzień Bibliotekarza i Jubileusz 65-lecia Biblioteki w Mokrem i Wysokiem oraz 60-lecia Bibliotek w Lipsku i Zawadzie* – uroczystość z udziałem bibliotekarzy, władz samorządowych i licznej grupy przedstawicieli lokalnej społeczności w nowej siedzibie Filii Bibliotecznej oraz GOK w Wysokiem
- *X Edycja konkursu recytatorskiego o Laur Najlepszego Recytatora Gminy Zamość* (przesłuchania recytatorów trwały 2 dni)
- *IV Noc Bibliotek* – wydarzenie ph. *Włącz różnorodność*, w programie m.in.: spotkanie z Shirin Kader, pisarką i miłośniczką orientu, występ zespołu wokально-tanecznego *Tamburino* oraz Teatru Ognia *Utopia*
- *Poezją malowane* – eliminacje gminne i udział w finale Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego organizowanego przez GBP w Aleksandrowie (130 prac plastycznych z gminy Zamość w finale, 6 nagród i wyróżnień, 10 prac na ogólnopolskiej wystawie pokonkursowej)
- *Poezja i bajka słowem i pędzlem malowana* – VIII finał konkursu plastycznego realizowanego pod patronatem Wójta Gminy Zamość

- Konkurs literacki na *Lepiej* – krótka forma literacka, rozpoczynająca się od słowa *Lepiej... niż...* – biblioteki gm. Zamość
- *Pasowanie uczniów kl. I Szkoły Podstawowej w Lipsku na czytelników FB w Lipsku*
- *Czego uczy biblioteka, w czym pomaga, o czym informuje* – spotkanie uczniów kl. I w bibliotece i pasowanie na czytelników Filii w Zawadzie

czewiec

- IBUK LIBRA – BPGZ w Mokrem przystąpiła do wojewódzkiego konsorcjum oferując swoim użytkownikom bezpłatny dostęp online do literatury naukowej na platformie libra.ibuk.pl
- *Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom* – zajęcia czytelnicze dla dzieci – filie w Kalinowicach, Lipsku, Płoskiem, Wysokiem, Zawadzie, Żdanowie
- *Pasowanie uczniów kl. I na czytelników* – uroczystość przyjęcia dzieci ze szkół podstawowych w poczet czytelników Biblioteki w Płoskiem i Sitańcu

SITNO

luty

- *Ferie zimowe* – dwutygodniowy blok zajęć integracyjnych dla dzieci, zorganizowany przez Centrum Kultury z Biblioteką
- *Kurs komputerowy dla grupy osób w wieku 50+*

marzec /kwiecień

- *Ozdoby wielkanocne* – warsztaty dla pań
- *Kiermasz wielkanocny* – impreza gminna z udziałem uczniów Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu
- *Booktalking* – gminny konkurs na gawędę o książce dla dzieci i młodzieży gimnazjalnej
- *Czy znasz ...?* – udział dzieci, przygotowanych przez bibliotekę w Horyszowie Polskim w konkursie organizowanym przez Bibliotekę Pedagogiczną w Zamościu
- *Obchody Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich*

maj

- *Gminny Dzień Strażaka* – impreza plenerowa współorganizowana przez Gminne Centrum Kultury z Biblioteką, w tym konkurs wiedzy o Gminie Sitno
- Wycieczka do Muzeum Wsi Lubelskiej i do Ogrodu Botanicznego w Lublinie

czerveniec

- *Noc w bibliotece* – całonocny program zajęć bibliotecznych, włączenie Biblioteki do ogólnopolskiej akcji
- „*Więści Gminne*” – wydanie 2. numerów czasopisma lokalnego – Centrum Kultury z Biblioteką w Sitnie

SKIERBIESZÓW

styczeń

- *Dzień Babci i Dziadka* – integracyjna impreza okolicznościowa
- *Krecikowe przygody i Australijskie zwierzęta* – konkursy czytelniczo-plastyczne dla dzieci

luty

- *Ferie 2016* – różnorodne zajęcia dla dzieci organizowane z GOK i szkołami
- *Thusty czwartek tuż, spróbuj pączka już* – poczęstunek dla wszystkich czytelników, którzy tego dnia odwiedzili Bibliotekę
- „*By czytać się chciało, zakładkę zrób wspaniałą*” – zajęcia plastyczne

marzec

- *Pożegnanie zimy* – konkurs na wykonanie Marzanny
- *Mistrz ortografii 2016* – konkurs ortograficzny dla uczniów klas VI

kwiecień

- *Seniorzy czytają dzieciom* – biblioteczne zajęcia międzypokoleniowe
- Spotkanie autorskie z Szymonem Telukiem – malarzem, rysownikiem i karykaturzystą – warsztaty tworzenia karykatur

maj

- *Zaczarowana zagroda* – konkurs czytelniczy
- *Mistrz Pięknego Czytania* – VI edycja konkursu gminnego

czerwiec

- *Dzień Dziecka* – okolicznościowa impreza integracyjna współorganizowana ze Szkołą Podstawową w Dębowcu
- *Bibliotekarze nas inspirują i Dzień Bibliotekarza organizują* – spotkanie integracyjne
- *Kolorowa łąka i jej mieszkańcy oraz Nietoperz i sowa...* – biblioteczne zajęcia czytelniczo-plastyczne dla dzieci

STARY ZAMOŚĆ

styczeń/luty

- Biblioteczne warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci kl. 0 i ich rodziców

- Cykl zajęć literacko-plastycznych dla różnych grup dzieci klas 0-3 poświęconych bajce
- Zajęcia czytelniczo-plastyczne dla dzieci kl. 0 raz w miesiącu – FB Udrycze
- *Dzień Babci i Dziadka* – integracyjna impreza okolicznościowa w Udryczach
- Spotkanie autorskie z Jarosławem Siekiem, autorem bajek i legend
- *Zimowisko* podczas ferii dla dzieci z terenu gminy we współpracy z GOK
- *VIII Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Stary Zamość*

marzec

- *Turniej Wiedzy Pożarniczej* – etap gminny dla dzieci i młodzieży
- *Dzień Kobiet* – gminne święto dla pań z KGW
- *Symbole Świąt Wielkanocnych* – konkurs plastyczny
- *Dzień Wiosny* – przygotowanie i topienie Marzanny – FB i Szkoła Podst. w Udryczach
- *Konkurs na wykonanie palmy wielkanocnej* – zorganizowano we współpracy z parafią

kwiecień

- Cykl zajęć literacko-plastycznych dla różnych grup dzieci klas 0-3 poświęconych symbolom narodowym
- *Czyste powietrze wokół nas* – współudział w programie edukacji antynikotynewej realizowanej przez Szkołę Podstawową i FB w Udryczach

maj/czerwiec

- Cykl zajęć literacko-plastycznych dla różnych grup dzieci klas 0-3 poświęconych twórczości E. Szelburg-Zarembiny
- *Straszna Noc w Bibliotece* – całonocny program zajęć bibliotecznych w ramach ogólnopolskiej akcji *Noc Bibliotek*
- *Majówka dla seniorów* – przygotowana we współpracy z Gminnym Kołem Emerytów i Rencistów
- *Dzień Dziecka* – festyn o zasięgu gminnym współorganizowany z GOK
- *Dzień Rodziny* – impreza integracyjna w Udryczach (montaż słowno-muzyczny w wykonaniu dzieci kl. 0-3)
- *Noc Świętojańska* – impreza integracyjna zorganizowana we współpracy z Gminnym Kołem Emerytów i Rencistów

SUŁÓW

styczeń/luty

- Udział bibliotecznej grupy jasełkowej w *XVIII Prezentacji Teatrów Jasełkowych w Szczepieszynie* – FB Sąsiadka
- *Ferie w Bibliotece* – codzienne zajęcia biblioteczne dla dzieci – GBP i filie

marzec

- *Jak to drzewiej bywało...* – spotkanie członkiń KGW poświęcone zbieraniu wspomnień z dawnych lat – FB Sąsiadka

kwiecień

- *Warsztaty florystyczne* – dla mieszkańców gminy – GBP

maj

- *Spotkanie z historią w bibliotece* – warsztaty poświęcone historii grodu czerwieńskiego Sutiejsk – GBP
- *Wczesnośredniowieczny gród Sutiejsk* – konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży o tematyce historyczno-regionalnej – GBP i filie
- Spotkanie autorskie z Wiesławą Papierską – pisarką i poetką – GBP

czerwiec

- *Dzień Dziecka w Sulowcu* – gminna impreza integracyjna
- *Biesiada Rodzinna w Tworyczowie* – festyn środowiskowy

SZCZEBRZESZYN

styczeń

- *Cała Polska czyta dzieciom* – głośne czytanie książek raz w miesiącu przedszkolakom w Szczebreszynie, Bodaczowie i Wielączy
- *Dyskusyjne Koło Przyjaciół Książki* – spotkania dyskusyjne raz w miesiącu
- *Czytak Plus* – nowa oferta biblioteki: wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki dla osób niewidomych i słabowidzących oraz książek cyfrowych pozyskanych z programu Stowarzyszenia Larix
- *Kącik nowości książkowych* – na łamach „Chrząszcza” i na stronie internetowej miasta Biblioteka poleca czytelnikom nowości biblioteczne

luty

- *Rozwijanie zainteresowań czytelnichych u dzieci* – spotkania z rodzicami i nauczycielami Szkoły Podstawowej w Bodaczowie i Przedszkola w Szczebreszynie
- Spotkanie z pisarką Marią Krasowską – w Szkole Podstawowej w Szczebreszynie

kwiecień/maj

- Wycieczki uczniów klas I-III do MGBP w Szczebreszynie połączone z lekcjami bibliotecznymi
- *Tydzień Bibliotek* - Majowy Kiermasz Książek, amnestia dla czytelników zalegających ze zwrotem książek, bezpłatne założenie karty bibliotecznej, ko-

lorowy korowód uczniów przeszedł ulicami miasta, a przed budynkiem Biblioteki i Ratusza, Sekretarz Miasta głośno czytała fragment książki H. Sienkiewicza akcentując obchody Roku Noblisty

czerwiec

- *Noc Bibliotek* – przystąpienie MGBP do ogólnopolskiej akcji promocyjnej
- *Ulubiony bohater książkowy* – konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży

ZWIERZYNIEC

luty

- *Dzień Kota* – zajęcia biblioteczne dla przedszkolaków
- *Aktorstwo na wesoło* – otwarte warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży
- *Co można zrobić ze starej książki* – kreatywne zabawy plastyczne dla dzieci i młodzieży
- *Przygotowujemy bibliotekę do wiosny* - zajęcia dla przedszkolaków
- *Spotkania DKK* – luty, marzec, maj, czerwiec

marzec

- *No to się popisz* – V edycja konkursu kaligraficznego

kwiecień

- *II Parada Postaci Literackich* – z okazji obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich.
- *Żonkile* – lekcja historii dla gimnazjalistów.

Anna Kalniuk, Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska